

NR 9 (148)
LISTOPAD 2021
ISSN 1689-7218
www.gminazamosc.pl

BIULETYN

SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

103. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ POLSKĘ

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Koncerty w świetlicach, występy
w kościołach - mieszkańcy i artyści
Gminy Zamość świętowali
str. 9

80. ROCZNICA WYSIEDLEŃ SONDAŻOWYCH

W 1941 r. Niemcy wysiedlili „na próbę”
7 wsi zamojskich, w tym
Wysokie, Bortatycze i Białobrzegi
str. 5

CENTRUM KULTURY DAWNEJ OTWARTE!

Przy Regionalnej Izbie Pamięci stanęły nowe
obiekty Centrum Kultury Dawnej. Stodołę
i kuźnię można zwiedzać od 3.10.2021 r.
str. 12

ZADAJ PYTANIE WÓJTOWI

Poniżej prezentujemy odpowiedź Wójta na pytania Mieszkańców Gminy Zamość.
Pytania Wójtowi można zadawać na stronie www.gminazamosc.pl

PYTANIE:

Dzień dobry,

Szanowny Panie Wójcie,

Zacznę od tego, że niestety nie brałam udziału w zebraniu wiejskim. Niestety. Teraz widzę jednak jakie to ważne jest dla mieszkańców uczestniczenie w takich spotkaniach i możliwość decydowania o sprawach dla naszej wsi ważnych lub wypowiedzanie się co u nas można zrobić i co dla nas jest najważniejsze. I teraz przez tą dyskusję widać, że powinniśmy jako mieszkańcy uczestniczyć w takich spotkaniach. W odpowiedzi na Pana apel co w Płoskiem jest najważniejsze myślę, że potrzeb jest bardzo dużo. Jako mama dziecka uczęszczającego do Szkoły Podstawowej w Płoskiem uważam, że ważną sprawą jest remont naszej szkoły, a dokładnie mówiąc jego starej części. Widzę potrzebę poprawy dojazdu do szkoły, aby usprawnić dowożenie i odbieranie dzieci, czy wykonanie drogi dojazdowej do szkoły z drugiej strony. Ale jako mieszkanka Płoskiego uważam, że równie ważne jest wykonanie dalszego odcinka wodociągu, wykonanie kanalizacji czy dróg osiedlowych. Pomimo dobrego dojazdu do swojej posesji uważam, że dojazdy do posesji na drogach bocznych są bardzo ważne, dla mieszkańców wygodne, a dla właścicieli pól czy działek przyległych do drogi również stanowią ważną sprawę. Uważam, że na dzień dzisiejszy budowa świetlicy wiejskiej nie jest sprawą priorytetową! Po pierwsze mamy w obecnym stanie świetlicę która i tak rzadko wypełnia się po brzegi przy okazji uroczystości (ale to również inna przyczyna w tym leży). Żyjemy w takich czasach, że świetlice nie są wykorzystywane jak za naszych czasów. Dzieci niestety mają inne zainteresowania. Dzieci z tego nie skorzystają. Zresztą widać ile dzieci korzysta z placu zabaw (co uważam, że jest bardzo potrzebny), ale chodzi o to, że dzieci niestety mają inne formy zabawy. Tak więc pytam dla kogo ta świetlica? Kiedyś jeszcze dawno temu organizowane były andrzejki czy sylwester, a teraz? dla kogo? nie wiem. Kończąc uważam, że są rzeczy ważniejsze i w mojej opinii świetlica nie jest priorytetem w naszej miejscowości.

Pozdrawiam, Mieszkanka Płoskiego

20.10.2021 r.

ODPOWIEDŹ:

Witam i dziękuję za wypowiedź w ważnych dla Płoskiego sprawach. Bardzo niska frekwencja w trakcie zebrania wiejskiego była dla mnie niemiłym zaskoczeniem. Nie przypominam sobie sytuacji, aby brało w nim udział tylko 41 Mieszkańców – na 1914 z prawem do głosowania, a więc frekwencja 2,14%. W zebraniu wiejskim 2020 roku uczestniczyło 61 Mieszkańców, w 2019 roku – 109 (styczeń, wybór Sołtysa), we wrześniu 2019 roku – 71, w 2018 roku – 96. Na sali obrad zebrania nie widziałem Mieszkańców zainteresowanych budową nawierzchni dróg (poza Kolonią Mokre), ani też budową sieci wodociągowej. Nie widać było wyraźnego zainteresowania remontem obiektu szkolnego. Mówiono tylko o nowej świetlicy wiejskiej, która może kosztować około 3 000 000 zł. Decyzja 21 uczestników zebrania niepotrzebnie wywołała złą atmosferę wokół Płoskiego. To, co wydarzyło się w trakcie zebrania wiejskiego i podczas obrad sesji Rady Gminy Zamość w dniach 30 września i 28 października, będzie ciążyło na najbliższych ważnych decyzjach Wójta i Rady. Piszę to w sytuacji, gdy znam już wstępną wersję projektu budżetu 2022 roku. Widziany przez nią obraz gminnych finansów prezentuje się zupełnie inaczej od przedstawianego w mediach. Do zbilansowania wydatków bieżących i spłat rat kredytów po stronie dochodów bieżących brakuje kwoty prawie 3 600 000 zł. Oznacza to, że o tyle trzeba zmniejszyć wydatki bieżące budżetu przyszłego roku i nie mamy własnych środków na inwestycje. Sytuacja ta wymaga korekt podjętych już decyzji dotyczących najbliższych kilku lat, a znaczna część z nich dotyczyła Płoskiego. Piszę o nich w ostatnim wydaniu Biuletynu Samorządu Gminy Zamość (w wersji elektronicznej dostępny na www.gminazamosc.pl).

Wspomina Pani w e-mailu o potrzebie remontu najstarszej części obiektu Szkoły w Płoskiem. To zadanie inwestycyjne zgłosiliśmy jako jedno z trzech w pierwszym naborze konkursowym rządowego programu POLSKI ŁAD – PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH. Kilka dni temu upubliczniono decyzje podjęte w Warszawie. Przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Płoskie jest na liście zadań, które mogą otrzymać dotację z programu. Kalkulowana wartość zadania, obejmującego przebudowę całego obiektu, to 7 200 000 zł, w tym dotacja 6 120 000 zł i środki własne Gminy 1 080 000 zł. Kończymy opracowanie dokumentacji budowlanej i za kilka miesięcy ogłosimy przetarg na wykonanie prac budowlanych w latach 2022-2024.

Kolejne wyzwanie inwestycyjne Płoskiego i Gminy to budowa sieci wodociągowej. Lata 2018-2021 są czasem budowy ujęcia wody w Płoskiem i wodociągu w części Sołectwa – z udziałem dotacji z unijnych programów. Są plany oraz wstępne decyzje Wójta i Rady w tym zakresie dotyczące lat 2022-2027. Nie są to jednak jeszcze konkretne decyzje budżetowe. Jeden z wniosków o dotację ze wspomnianego powyżej programu obejmował budowę wodociągu w Płoskiem. Nie uzyskał on akceptacji Komisji powołanej przez Prezesa Rady Ministrów. Co dalej? W nowej sytuacji października 2021 roku konieczne jest potwierdzenie wcześniejszych decyzji Organów Gminy. Dotyczy to także uruchomienia opracowania dokumentacji budowlanej pod dotację z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich lat 2021-2027. Na budowę sieci wodociągowej prawdopodobnie będzie można otrzymać do 4 000 000 zł.

Budowa nawierzchni dróg z dotacją programu Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg. O trzech tematach z tego zakresu dotyczących Płoskiego pisałem w ostatnim wydaniu Biuletynu. W naborze konkursowym 2021 roku złożyliśmy wniosek o dotację na realizację zadania pn. „Budowa drogi gminnej w m. Płoskie i Zawada – od drogi powiatowej nr 3217L do drogi krajowej nr 74” Kalkulacja kosztów to 3 500 000 zł. Rozstrzygnięcia w Warszawie zapadną zapewne dopiero w pierwszym kwartale przyszłego roku. Jeśli zadanie otrzyma dotację w wysokości 60% kosztów to w 2023 roku potrzebne będą środki gminne w kwocie około 1 400 000 zł. Mieszkańców zainteresowanych budową tej drogi nie było na zebraniu wiejskim i nie korzystają też z innych możliwości kontaktu z Wójtem. Co to oznacza? **Przebudowa drogi gminnej nr 110392L w m. Płoskie (przy Szkole).** Wspominałem o tym w apelu do Mieszkańców Płoskiego, jaki ukazał się w Biuletynie, oraz w trakcie obrad sesji Rady Gminy w dniu 30 września. Przygotowanie do złożenia w przyszłości wniosku o do-

tację z jakiegoś programu na realizację tego zadania jest moim zdaniem warte rozważenia. Miałem to zagadnienie poruszyć w trakcie zebrania wiejskiego w Płoskiem. Niestety nie dano mi na to szansy. Czy w obecnych warunkach można powrócić do dyskusji w tym temacie? Zadania nie ma w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy, nie wybrzmiewa ten temat w trakcie zebrań wiejskich ani też w wypowiedziach i wnioskach Radnych. Nie ułatwia odpowiedzi na pytanie pewny fakt, że budowa świetlicy wiejskiej w Płoskiem z garażem dla OSP będzie częstym tematem dyskusji budżetowych 2022 roku.

Budowa nawierzchni dróg osiedlowych w Płoskiem. W biuletynowym tekście wspominałem o pięciu zgłaszanych w trakcie wcześniejszych zebrań wiejskich zadaniach Płoskiego z tego zakresu. W skali gminnej jest ich znacznie więcej. Negatywne zjawiska w gminnych finansach lat 2018-2021 w pierwszej kolejności zaowocowały brakiem inwestycji realizowanych wyłącznie z własnych środków. Takimi są zadania związane z budową nawierzchni dróg wewnętrznych. Na to nie ma dotacji z programów krajowych ani też unijnych. Gmina Zamość (podobnie inne Gminy), zabezpieczając swój własny wkład finansowy w realizację dużych zadań na których realizację pozyskano dotacje z różnych programów, musiała stopniowo rezygnować z inwestycji finansowanych własnymi środkami. W 2020 roku nie wybudowaliśmy ani jednego metra drogi wewnętrznej. W 2021 roku sytuacja ta powtarza się.

Jaka perspektywa na najbliższe lata? Wiedza jaką posiadam obecnie nie napawa optymizmem. To skutek niewielkiego przyrostu dochodów bieżących własnych przekazywanych z budżetu Państwa, który jest mniejszy od wzrostu wydatków bieżących związanych z funkcjonowaniem 12 szkół ośmioklasowych, oraz już prawie 7% inflacji.

Wniosek sołectwa Płoskie o przeznaczeniu środków funduszu sołectkiego 2022 roku zostanie uwzględniony w projekcie budżetu Gminy przyszłego roku. To skutek uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 2 listopada 2021 roku, która stwierdza nieważność uchwały Rady Gminy Zamość z dnia 30 września 2021 roku. Wywołany uchwałą zebrania wiejskiego Mieszkańców Płoskiego gminny problem będzie więc miał swój dalszy ciąg i niewątpliwie wpłynie na inne decyzje dotyczące Sołectwa. Dlatego tak ważna jest opinia szerszego grona Mieszkańców Płoskiego. Co w Płoskim jest najważniejsze? Czy budowa nowej świetlicy wiejskiej z garażem dla OSP jest ważniejsza od budowy nawierzchni dróg i wodociągu? Zdanie Pani poznałem. Mam jeszcze jeden podobny tekst. Czy tylko tyłu Mieszkańców Płoskiego czyta gminny Biuletyn i przegląda stronę internetową www.gminazamosc.pl?

Jeszcze raz dziękuję za Pani reakcję na mój apel i POZDRAWIAM.

Ryszard Gliwiński
6 listopada 2021 roku

.....

PYTANIE:

Witam Panie Wójcie, pytanie dotyczy ścieżki rowerowej wzdłuż drogi w m. Płoskie, kilka lat były odpisywane grunty na ścieżkę, a może ten chodnik to też ścieżka rowerowa, a tak to należałoby naprawić, bo miejscami to same nierówności. Dodam jeszcze jedno, że w obecnej sytuacji w Płoskiem nie potrzeba żadnej świetlicy, są ważniejsze sprawy jak rozbudowa wodociągu. Tak, wiem, że sołtysowi marzy się świetlica, bo miałby rozrywkę dla pewnego grona osób, może 20, a pozostali i tak by nie korzystali więc po co? Niech zorganizuje coś na boisku, które jest puste całe lato więc to jakoś go nie interesuje.

24.10.2021 r.

ODPOWIEDŹ:

Witam i dziękuję za kontakt e-mail.

Wzdłuż drogi krajowej w m. Płoskie zlokalizowany jest chodnik. Nie jest on ścieżką rowerową. Wykupy nieruchomości, które miały miejsce ileś lat temu, były związane z budową chodnika. Ma on już swój wiek i konieczne są miejscowe naprawy. Skontaktuję się w tej sprawie z zarządcą drogi – Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, której oddział jest w Zamościu. Nowy chodnik i ścieżka rowerowa to chyba już niedaleka przyszłość. W opracowaniu jest projekt budowlany przebudowy drogi krajowej nr 74 na odcinku Płoskiego i Zawady.

Zachęcam do przeczytania mojej odpowiedzi na inny e-mail, jaki otrzymałem od Mieszkanek Płoskiego, w sprawie najważniejszych zadań inwestycyjnych w Sołectwie. (...) Dalsza budowa wodociągu w Płoskiem jest niewątpliwie jednym z gminnych wyzwań. Obecna sytuacja w gminnych finansach nakazuje weryfikację podjętych decyzji na etapie opracowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy lat 2021-2030. Jedną z nich jest przygotowanie dokumentacji rozbudowy wodociągu w Płoskiem i podjęcie próby pozyskania dotacji na budowę sieci z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich lat 2021-2027. Prawdopodobnie będzie można pozyskać maksimum 4 000 000 zł. Czy decyzja o opracowaniu dokumentacji podjęta będzie na etapie projektowania budżetowego 2022 roku? – o tym zdecydują najbliższe dni. Pragnę jednak zwrócić uwagę na fakt, że w trakcie wrześniowego zebrania wiejskiego Mieszkańców Płoskiego nikt nie poruszył tego tematu.

Czy nowa świetlica wiejska w Płoskiem z garażem dla OSP jest potrzebna? Płoskie jest największym sołectwem w Gminie, ma ponad 2 tys. Mieszkańców. Uważam, że tego typu obiekty mają ważną rolę do spełnienia. To, co się w nich dzieje, zależy jednak od aktywności Mieszkańców. Wrześniowe zebranie wiejskie w Płoskiem wywołało dyskusję o kolejności realizacji potrzeb inwestycyjnych w sołectwie. Naruszyło procedurę podejmowania gminnych decyzji budżetowych. Postawiło w zupełnie innym świetle cel, jakiemu służyła decyzja Wójta i Rady Gminy z marca 2015 r. o wydziałaniu z gminnego budżetu środków finansowych programu Fundusz Sołectki. To, co teraz dzieje się wokół uchwały zebrania wiejskiego w Płoskiem, niczemu dobremu nie służy. Ma Pan rację, że na boisku sportowym w Płoskiem nic się nie dzieje. To też jednak zależy od Mieszkańców i miejscowych samorządowych Liderów. Rolą administracji jest wspieranie lokalnej aktywności. Potrzeba tego, co ma się dziać w świetlicy wiejskiej i na boisku sportowym, musi zaistnieć w Płoskiem. Jeszcze raz dziękuję za reakcję na mój apel i POZDRAWIAM.

Ryszard Gliwiński, 06.11.2021 r.

Wysiedlenie Wysokiego Zamojskiego

autor: Włodzimierz Łój, pseudonim „Wir”, teraz ma 95 lat, wysiedlony z Wysokiego dnia 8.11.1941 r.

Było to w 1941 roku.
Rankiem jesiennym 8 listopada
napadła naszą wieś jakaś wilków gromada.
Od stóp do głowy w żelazo uzbrojona,
mina groźna, nie wiemy dlaczego?
Jakaś rozwścieczona
bełkocze coś językiem obcym,
trudno ją zrozumieć.
Mamy przeczucie:
trzeba się stąd usunąć.
Wysiedlenie Wysokiego Zamojskiego.

Brać, tylko niedużo.
Po trzy rodziny na furze i jazda.
Bez żadnego „ale”, bez trwogi.
Wkrótce tabor wiejski stanął wzdłuż drogi.
Ostatnie spojrzenia,
łzy cisną się w oczy,
lecz Polak optymista,
za jakiś czas tu wrócim,
bo za cóż by nas tak karał Bóg?
Dlaczego bezkarnie niszczy nas wróg?

Z Polaków nikt nie został,
każdy wyjść musiał.
Nie, nie – skłamałem.
Zostawiliśmy tam trupa –
zwłoki starszej kobiety.
Szczęśliwa, że nie widziała przed śmiercią
tych wściekłych.
Umarła w kącie.
Zaopiekowali się nią z nieba święci Anieli.
Prócz jej trupa zostali zdrajcy jeszcze.
Przeklęte wyrodki – tak zwani volksdeutsche.
Ci amatorzy dobrej kiełbasy
czekali tylko na owe czasy.
Czekali na nie z wielką tęsknotą,
bo z wielką radością witali tą czarną kohortę.

Przykro o tym mówić,
że nas tak zdradzili.
Na pokaz dobrymi Polakami byli.
Nie biedni, bogaci,
nawet wykształceni.
Przyszły ksiądz jako zdrajca
także został z nimi.
Zapamiętamy ich zakłady

wezmą odwet krwawy.
Niebo wtedy jakby nas też zrozumiało,
drobnym deszczem razem z nami rzewnie
płakało.
Łzy z kroplami deszczu w jedno się łączyły:
patrząc na to zdawało się, że litości prosimy.
Lecz butę hitlerowską to wcale nie wzrusza.
Wyzuci już z uczuć ludzkich,
zupełnie bez duszy,
jak głuchoniemi.
W oczach mieli coś z wilka.
I patrzyli bezlitośnie,
i my patrzym, jak na wilków.

Deszcz coraz bardziej pada i pada.
Już nie mży,
śnieżek jemu towarzyszy – zwiastun groźnej zimy.
A my?
My już kawał w drodze,
oczy wszystkich zwrócone ku rodzinnej
zostawionej stronie.

Na krótką chwilę zatrzymali nas w zamojskim
„Kawalerze”*.
Dużo łez się wylało w tej pierwszej kwaterze.
Po krótkim pobycie opuszczamy zamojski
„Kawaler”.
Matki płaczą, bo z zimna się dzieci żalą:
Mamo, gdzie jedziem? Czemu nas wygnali?
A na to wszystko tylko łzy odpowiadały.
Bo głośno przecież nie było wolno,
bo szwab-poganin patrzył niespokojnie.
Pamiętam je, te biedne niewinne,
gdy po uciążliwej drodze stanęliśmy
w Hostynnem.

Cała wieś zamieszkała w szkolnym budynku.
W pobliżu szkoły esowski posterunek
z bagnetem w ręku, z miną surową.
A na ustach płynęła pieśń:
„Serdeczna Matko, pod Twą obronę”.
Pieśń, która bladła,
nim się struny rozpadły,
a echo marło smutnie...
Ten czas okupacji i wysiedlenia
przeżywaliśmy bardzo smutnie.

*„Kawaler” – dawniej potoczna nazwa zabytkowej budowli fortecznej z czerwonej cegły, na fragmencie obrzeża Starego Miasta w Zamościu, będącej niegdyś integralnym elementem zamojskiej twierdzy.

1941-2021: 80. ROCZNICA WYSIEDLEŃ SONDAŻOWYCH W POWIECIE ZAMOJSKIM

Na rok przed główną akcją wysiedlenia Zamojszczyzny, która ruszyła w listopadzie 1942 r., niemiecki okupant wysiedlił „na próbę” 7 podzamojskich wsi, w tym 3 z obecnej Gminy Zamość: Wysokie, Białobrzegi i Bortatycze. W listopadzie br. przypada 80. rocznica tych tragicznych wydarzeń, nazwanych przez hitlerowców „wysiedleniami sondażowymi”. Poniżej prezentujemy fragment opracowania historycznego nt. hitlerowskiej akcji wysiedleńczej na Zamojszczyźnie, w tym wysiedleń sondażowych, autorstwa dr Beaty Kozaczyńskiej – historyk z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, opublikowanego jako „Okolicznościowa Kronika Samorządu Gminy Zamość”, wydana drukiem w 2017 r. z okazji 75. rocznicy wysiedleń zamojskich wsi.

WYSIEDLENIE SONDAŻOWE W POWIECIE ZAMOJSKIM 06-25 listopada 1941 r.

Akcja Deutschstämmige – volksdeutsche czy Polacy? – zapowiedź wysiedleń

Wiosną 1941 r. austriacki nazista, Odilo Globocnik, który był wówczas hitlerowskim Dowódcą SS i Policji (SS - und Polizeiführer) w dystrykcie lubelskim, zainicjował na Zamojszczyźnie tzw. akcję Deutschstämmige, której celem była identyfikacja osób o korzeniach germańskich, np. dawnych osadników niemieckich, których potomkowie się spolonizowali, jednak pod względem rasowym i dziedziczno-biologicznym uważani byli przez nazistowskich Niemców za wartościowych. Celem akcji była ich ponowna germanizacja. Akcja zakładała oddzielenie ludności uznanej za niemiecką od „niepożądanego elementu polskiego”. Działania w ramach akcji Deutschstämmige zainicjowały tragedię późniejszych wysiedleń. Póki co, akcją objęto 11 wsi na Za-

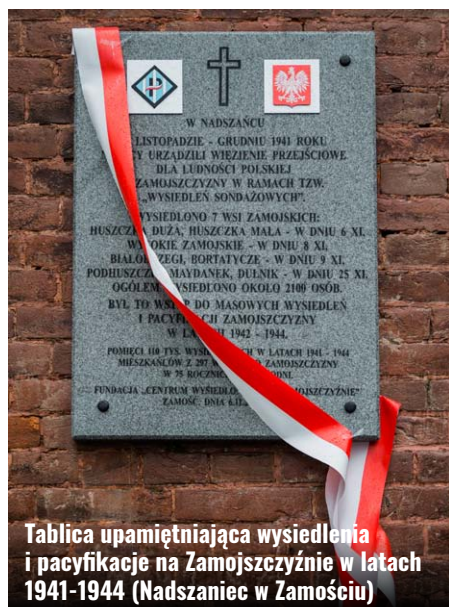

Pomnik przy Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem (foto: 2011 r. - 70. rocznica wysiedleń)

mojszczyźnie, w tym 3 z obecnej Gminy Zamość: Białobrzegi, Płoskie i Sitaniec, a także wsie leżące dziś w granicach innych gmin, m.in. wsie Antoniówka, Brody Duże, Brody Małe, Horyszów, Huszczka Duża i Huszczka Mała. Niemcy rozpoczęli agitację w celu werbowania w szeregi volksdeutschów niemieckich kolonistów bądź ich potomków (np. osoby noszące niemieckie nazwiska). Jak pisze w swojej wspomnieniowej książce Czesław Tchórz (ps. „Kowal”), partyzant pochodzący spod Nielisza, wielu spośród białobrzeskich chłopów podpisało niemiecką listę narodowościową. Nie podpisały jej jednak i twardo broniły polskości rodziny Niedziół, Malugów, Pecynów, Kłapeuchów oraz wszyscy wyrobnicy i parobkowie. Latem 1941 r. Odilo Globocnik, wspólnie z Hellmutem Müllerem – Dowódcą Policji Bezpieczeństwa w dystrykcie lubelskim, opracowali koncepcję pierwszego, sondażowego, wysiedlenia chłopów polskich ze wsi, położonych w sąsiedztwie Zamościa.

„Wysiedlenie sondażowe”

Wysiedlenie eksperymentalne („sondażowe” wg źródeł niemieckich) objęło 7 wybranych podzamojskich wsi w powiecie zamojskim. W okresie 06-25 listopada 1941 r. Niemcy wysiedlili z nich 2098 osób. 6 listopada wysiedlono ok. 700 osób z Huszczki Dużej i Huszczki Małej w Gminie Stary Zamość oraz z Dulnika w Gminie Skierbieszów, zaś 8 listopada – ok. 800 osób z Wysokiego (wówczas Gmina Wysokie, dziś w Gminie Zamość). Dnia 9 listopada wysiedlono ludność z sąsiadujących ze sobą wsi Białobrzegi i Bortatycze (wtedy w Gminie Wysokie, dziś w Gminie Zamość), a 25 listopada Niemcy wysiedlili Podhuszczkę w Gminie Skierbieszów – ogółem ok. 600 osób. Wywiad podziemnego Związku Walki Zbrojnej raportował, iż dochodziło wówczas do „dantejskich scen”. Natomiast dr Zygmunt Klukowski – lekarz i historyk regionalista ze Szczeczeszyna, oficer Wojska Polskiego, członek ówczesnego polskiego podziemia (ZWZ, AK), pisze, iż wysiedlanie w Gminie Wyso-

Tablica upamiętniająca wysiedlenia i pacyfikację na Zamojszczyźnie w latach 1941-1944 (Nadszaniec w Zamościu)

kie odbywało się „względnie spokojnie. Nie bito i nie znęcano się nad wysiedlanymi”. I choć na opuszczenie domu dawano tylko pół godziny, to jednak pozwalano zabrać ze sobą ubranie, pościel, żywność, itp., a nawet wywieźć najpotrzebniejsze rzeczy własnymi furmankami (choć były wyjątki). Gdy 25.XI.1941 r. wysiedlono Podhuszczkę, jej mieszkańcy nie spodziewali się tego. Jak wspomina jeden z nich, „wysiedlenie odbywało się przy bardzo brzydkiej pogodzie (deszcz ze śniegiem, zimno), na co nie zwracano uwagi. Niemcy dokonujący wysiedlenia jeździli konno, natomiast ludność wysiedlona była wieszona furmankami i pędzona piechotą po błocie. Wygląd całej tej akcji był straszny”.

Losy wysiedlonej ludności

Wysiedleńców kierowano do Zamościa i umieszczano w Nadszańcu przy ul. Łukasińskiego. Nie powiodły się plany wywiezienia tej ludności na Wołyń. Mieszkańców wysiedlonych z Huszczki Dużej, Huszczki Małej, Dulnika i Wysokiego wywożono partiami do Hostynnego i Teptiukowa w powiecie hrubieszowskim. Nieco inaczej potoczyły się losy wysiedleńców z Bortatycz, Białobrzeg i Podhuszczki. Byli oni więzieni w zamojskim Nadszańcu do 24.XII.1941 r., kiedy to zostali wypuszczeni na wolność, ale bez prawa powrotu do domu. Tego dnia, z polecenia Starostwa Zamojskiego, ulokowano 363 osoby w okolicy Zamościa, w gminach Nowa Osa-

da (131 osób), Łabunie (61 osób), Kotlice (64 osoby) i Mokre (107 osób; Mokre dziś jest w Gminie Zamość). Tuż przed świętami Bożego Narodzenia zwolniono też wysiedleńców przebywających w obozach w Hostynnym i Teptiukowie, ale również z zakazem powrotu do swoich domów. Niektórzy otrzymali przydział na pożydowskie gospodarstwa w powiecie hrubieszowskim. Inni musieli szukać schronienia u krewnych i znajomych.

Akcją próbną wysiedleń objęto głównie Polaków, ale wśród wysiedleńców byli też Żydzi i Ukraińcy. Ich miejsce zajęli rolnicy pochodzenia niemieckiego, sprowadzeni z okolic Radomia.

WYSIEDLENIE SONDAŻOWE W POWIECIE ZAMOJSKIM – relacje świadków

ANTONI M. – wysiedlony 08.XI.1941 r. z Wysokiego

„Wysiedlenie odbyło się ok. godziny szóstej. Wysiedlali gestapowcy (z trupimi główkami na czapkach), a pomagali im w wysiedlaniu volksdeutsche, jak C.C. i S.M. – obydwaj zrodzeni i zamieszkali w Wysokiem. C.C. nawet decydował w jaki sposób byli wysiedleni Polacy. Jeśli C.C. miał złość na kogoś, to nie pozwalał nic mu z domu zabrać, jak również nie przydzielał furmanki. Przez cały czas okupacji niemieckiej C.C. pełnił funkcję Sekretarza Gminy Wysokie i bardzo wrogo odnosił się do Polaków. Przebywa on teraz prawdopodobnie w Niemczech. Z Wysokiego wywieziono nas do Zamościa, gdzie przenocowaliśmy w „Kawalerze” (Nadszaniec w obrębie Starego Miasta), a na drugi dzień rano zostaliśmy przetransportowani do Hostynnego. Różne wersje krążyły na ten temat: po co nas wiozą do Hostynnego? Niemcy, eskortujący nas, twierdzili, że część z nas zostanie nasiedlona na majątki po Żydach, a część zostanie wywieziona za Bug, również na majątki. Podczas kwatrowania w Zamościu w „Kawalerze” widziałem, jak Niemiec zabił jakiegoś gospodarza z Bortatycz, którego nazwiska nie pamiętam. Po 6 tygodniach pobytu w Hostynnym zostaliśmy zwolnieni.”

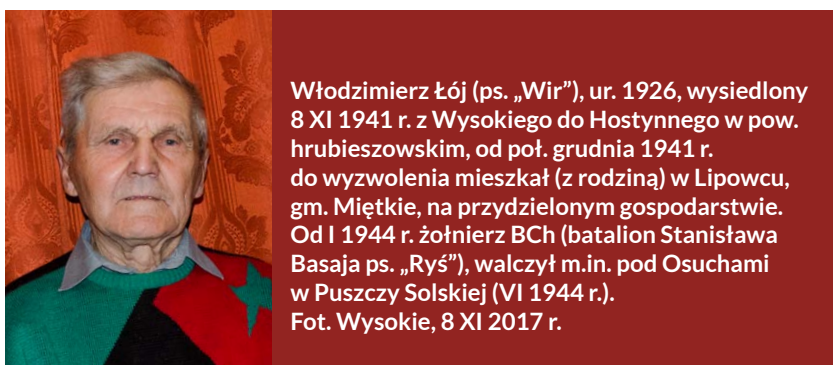
Henryk Marcuk, ur. 1934 r., wysiedlony 8 XI 1941 r. z Wysokiego do Hostynnego w pow. hrubieszowskim. Po powrocie (z rodziną) z Hostynnego (tuż przed 24 XII 1941 r.) mieszkał u ciotki na osiedlu Janowice Duże, a następnie w Sitańcu-Wolicy. Uniknął ponownego wysiedlenia w grudniu 1942 r. – pod koniec listopada jego dziadek wywiózł całą rodzinę do wsi Tarzymiechy, gm. Izbica, pow. Krasnystaw. Fot. Sitaniec-Wolica, 26 IX 2017.

Henryk Marcuk – wysiedlony 08.XI.1941 r. z Wysokiego, miał wtedy 7 lat

„Na naszym domu, ok. godziny 7:00 rano, volksdeutsch o nazwisku Albrecht przybił tabliczkę z numerem i polecił ojcu jechać furmanką z rodziną na zbiórkę koło Domu Ludowego, i poszedł dalej do sąsiadów. Byliśmy już przygotowani na wysiedlenie, byłem ubrany i po śniadaniu. Nie wiem skąd, ale mama wiedziała, że będzie wysiedlenie. Rodzice załadowali na wóz żywność dla koni, związaną odzież i pościel oraz żywność (...). Umieszczono nas razem z rodzinami ukraińskimi w piwnicy zamojskiego „Nadszańca”, natomiast Żydów uwięziono w osobnym pomieszczeniu. Konie i wozy stały na placu obok „Nadszańca”. (...) Następnie przewieziono nas furmankami do obozu w Hostynnym (Gmina Werbkowice, pow. Hrubieszów). (...) Wyżywienie w obozie było bardzo złe. Dawano nam rano i wieczorem kubek czarnej kawy bez cukru i kromkę razowego chleba, a na obiad jakąś polewkę z brukwią, ziemniakami lub burakami. Wielu wysiedleńców chorowało. Pamiętam jak mieszkańcy niewysiedlonego jeszcze Sitańca przywieźli trochę żywności i rozdali wysiedleńcom. Ja nie dostałem, bo dla wszystkich nie wystarczyło. Byłem smutny.”

Włodzimierz Łój, wysiedlony 08.XI.1941 r. z Wysokiego, miał wtedy 15 lat

„ (...) o świcie nasza wieś została wysiedlona przez mundurowych i uzbrojonych Niemców oraz miejscowych volksdeutschów. Niektórym naszym sąsiadom pozwolono zabrać ze sobą zaprzęgi konne i jechać wozami. Na wniosek miejscowych volksdeutschów mojej rodzinie nie pozwolono zabrać ani wozu, ani konia, chociaż mundurowy Niemiec był skłonny na to zezwolić. Swoje podstawowe rzeczy osobiste i żywność załadowaliśmy na wóz sąsiada. (...) Wszyscy wysiedleńcy (Polacy, Ukraińcy i Żydzi) zostali umieszczeni w Zamościu w piwnicy „Nadszańca” przy ul. Łukasińskiego. (...) Z Zamościa mieszkańców naszej wsi przewieziono furmankami do nowego obozu

Włodzimierz Łój (ps. „Wir”), ur. 1926, wysiedlony 8 XI 1941 r. z Wysokiego do Hostynnego w pow. hrubieszowskim, od poł. grudnia 1941 r. do wyzwolenia mieszkań (z rodziną) w Lipowcu, gm. Miętkie, na przydzielonym gospodarstwie. Od I 1944 r. żołnierz BCH (batalion Stanisława Basaja ps. „Ryś”), walczył m.in. pod Osuchami w Puszczy Solskiej (VI 1944 r.).
Fot. Wysokie, 8 XI 2017 r.

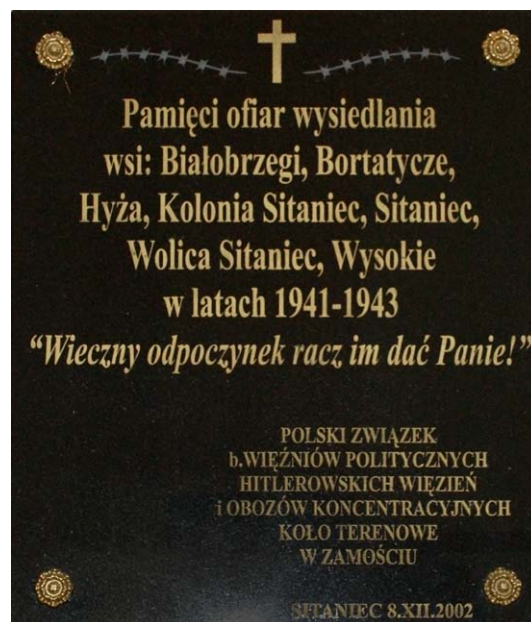
we wsi Hostynne w Gminie Werbkowice, powiat Hrubieszów, który zlokalizowano w budynku szkolnym. (...) Teren był ogrodzony drutem kolczastym. (...) W połowie grudnia 1941 r. moja rodzina i kilku sąsiadów zostali wywiezieni furmanką do Hrubieszowa. Hrubieszowski Landrat (niemiecki urzędnik administrujący powiatem) przydzielił nam takie kilkuhektarowe gospodarstwo rolne we wsi Lipowiec, Gmina Miętkie z siedzibą w Sahryniu. W tym gospodarstwie pracowaliśmy do wyzwolenia w 1944 r. Tam w czerwcu 1942 r. zmarł mój ojciec, Andrzej, i został pochowany na cmentarzu rzymsko-katolickim w Turkowicach. Siostra Teresa i brat Józef zostali umieszczeni w tamtejszym sierocińcu. W gospodarstwie pracowałem z matką i młodszą siostrą Marią. Tutaj włączyłem się do ruchu konspiracyjnego – Batalionów Chłopskich. Wstąpiłem do batalionu Stanisława Basaja, ps. „Ryś”. Brałem m.in. udział w walkach partyzanckich w czerwcu 1944 r. w Puszczy Solskiej. (...) Niektóre z wysiedlonych rodzin zrezygnowały z przydziału pożydowskich gospodarstw, bojąc się sąsiedztwa wrogo nastawionych nacjonalistów ukraińskich”.

Władysław L. wysiedlony 09.XI.1941 r. z Bortatycze

„Po wysiedleniu wsi Wysokie w wiosce naszej zapanował niepokój i pewne zdenerwowanie. Każdy nie był pewny co znowu się stanie. W niedzielę, 09.XI.1941 r., obudził mnie szum. Wstałem więc i wyszedłem na podwórze, i zauważyłem jak do wioski wjeżdżają Niemcy na motocyklach i samochodami. Dałem więc znać swojej rodzinie, że na pewno Niemcy przyjechali nas wysiedlać. Za chwilę na podwórze weszło 11 Niemców, którzy kazali nam w ciągu 15 minut wynieść się z domu. I jeden z tych Niemców pozostał w celu przypilnowania. W ciągu tak krótkiego czasu nie byliśmy w stanie prawie nic z domu wziąć, zwłaszcza że Niemiec, który pilnował, pozwolił tylko wziąć żywności na 5 dni. Po 15 minutach, pod groźbą użycia broni przez Niemców, musieliśmy wsiąść na furmanki i odjechaliśmy kilkaset metrów od swoich zabudowań, i tam staliśmy do godz. 11:00. U mnie w domu pozostało dużo żywności, mąki, słoniny, itp. Gdy chciałem trochę wziąć na furmankę, wtedy Niemiec uderzył mnie kilkanaście razy nahajką. O godzinie jedenastej wyjechaliśmy w kierunku na Zamość. (...) W Zamościu umieszczono nas w dawnych koszarach wojskowych, tzw. „Kawalerze”. Ani w czasie drogi, ani też w „Kawalerze”, żadnej pomocy lekarskiej Niemcy nie udzielali chorym Polakom. W „Kawalerze” umieszczono nas w salach i spaliliśmy na podłodze na startej słomie, wśród której były i nieczystości. (...) W samą wigilię Bożego Narodzenia 1941 r. Niemcy kazali nam załadować się na furmanki i wyjechaliśmy pod ich eskortą za Zamość i tam puścili nas wolno”.

W 80. rocznicę tragicznych wydarzeń, związanych z wysiedleniami sondażowymi, żyjący uczestnicy, mieszkańcy oraz przedstawiciele samorządu i administracji gminnej złożyli dnia 8.11.2021 r. wiązanek kwiatów przy pomniku w Wysokiem, upamiętniającym Wysiedlonych

Tablica w kościele pw. św. Bartłomieja Apostoła w Sitańcu

Bogusław W. wysiedlony 09.XI.1941 r. z Bortatycze

„ (...) o godz. 5:00 rano wojsko niemieckie okrążyło naszą wioskę i wchodziło do domów, wypędzając ludność. Na ubranie się i wyjście z domu dawano nam 15 minut. Niemiec stał z zegarkiem w ręku i po 15 minutach tych, którzy nie mogli wyjść, gdyż nie zdążyli się ubrać, bił kolbą karabinu, ponaglał do opuszczenia mieszkań. Niemcy nie zważali ani na chorych, ani też na kobiety rodzące – wszystkich z wioski wypędzili. Przed samym wysiedleniem, rano, T.P. Anastazja urodziła dziecko i Niemcy nie pozostawili jej w mieszkaniu, a kazali jej wyjść. Wtedy mężczyźni wynieśli ją na furmankę. W wiosce załadowano nas na furmanki i wywieziono do obozu w Zamościu, w „Kawalerze”. (...) Przebywałem tam tylko 2 tygodnie, gdyż udało mi się wraz z rodziną uciec”.

Miejsca upamiętniające tragiczne losy Mieszkańców Gminy Zamość podczas wysiedleń i pacyfikacji (1941-1943)

Pomnik przy Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem.

Pomnik w Sitańcu.

Pomnik przy kościele pw. św. Jacka w Płoskiem.

Tablica w kościele pw. św. Andrzeja Boboli w Kosobudach.

Tablica w kaplicy pw. św. Kazimierza w Mokrem.

Tablica na budynku Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu.

Tablica w kościele pw. św. Stanisława Biskupa w Wielączy.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W ZAWADZIE

„Niepodobna oddać tego upojenia, tego szata radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach przysty kordony. Nie ma „ich”. Wolność! Niepodległość! Zjednoczenie! Własne państwo! Na zawsze!” – Jędrzej Moraczewski

W dniu 11 listopada 2021 roku Sołectwo Zawada, chcąc uczcić pamięć o losach Polaków walczących o wolność, a także świętować Ich ogromny sukces w postaci odzyskania niepodległości kraju, co nastąpiło 103 lata temu, jak co roku przygotowało okolicznościowy otwarty koncert patriotyczny w zawadzkiej świetlicy wiejskiej.

Sołtys Zawady i żeńska część zespołu „Czerwone Korale” z Zawady

Spotkanie otworzył i poprowadził Sylwester Dobromilski – Sołtys Sołectwa Zawada i zarazem Wiceprzewodniczący Rady Gminy Zamość. Współtowarzyszył mu Piotr Dołba, też Radny Rady gminnej, który przedstawił zgromadzonym prezentację multimedialną o Józefie Piłsudskim oraz kolejnych etapach walk niepodległościowych. Słowo o bohaterskiej chwale walczących wygłosił ks. Tomasz Rybiński – wikariusz parafii pw. św. Stanisława Biskupa w Wielączy. Także Ryszard Gli-

wiński – Wójt Gminy Zamość oraz Piotr Koczułap – Przewodniczący Rady Gminy Zamość odnieśli się do horroru wojny, ciężaru walk i ogromnego sukcesu uwolnienia kraju z jarzm zaborców. Wszyscy zgromadzeni wzniesli modlitwę dziękczynną za wszystkich poległych podczas 123 lat zaborów. Chcąc upamiętnić Ich losy, zespół „Czerwone Korale” z Zawady, pod kierunkiem instrumentalno-wokalnym instruktorki Katarzyny Kowanek wykonał odświętną paradę muzyczną.

triotycznym duchu Narodowego Święta Niepodległości. Organizatorami byli: Samorząd Gminy Zamość, Sołtys i Rada Sołectwa Zawada, Koło Gospodyń Wiejskich w Zawadzie, Ochotnicza Straż Pożarna w Zawadzie i Zespół „Czerwone Korale” z Zawady.

Wiersz przytoczony w trakcie spotkania przez Sołtysa i Radnego, Sylwestra Dobromilskiego:

„Ojczyzna wolna” – Ryszard Przymus

Ojczyzna wolna, znowu wolna!
Tak bije serce, huczą skronie!
A biały orzeł w słońcu kwiatów
Przyleciał, by go ująć w dłonie.

Zawsze był z nami – ptak wspaniały,
Choć czasem ktoś odszedł daleko...
Bronił tej ziemi, bo ją kochał
Sercem pokoleń już od wieków.

Dziś w całej Polsce brzmi Mazurek...
Dzisiaj radości kanonada!
Witamy wszyscy niepodległość
I Jedenasty Listopada...

Od lewej: Piotr Dołba i Sylwester Dobromilski

Dominowały utwory stricte patriotyczne, głównie pieśni żołnierskie, pieśni chwały i ku pokrzepieniu serc. Stałym elementem zawadzkiego spotkań jest również wspólne śpiewanie. I tym razem nie mogło zabraknąć tego punktu programu. Dla uczestników wydarzenia przygotowano blisko 30 utworów – teksty piosenek wyświetlano rzutnikiem, aby każdy, kto tylko chciał, mógł włączyć się do wspólnego śpiewu. Całe spotkanie upłynęło w pa-

KONCERT W MOKREM DLA NIEPODLEGŁEJ

Na żywo w świetlicy w Mokrem i wirtualnie przez internet można było obejrzeć i posłuchać wyjątkowego koncertu dwóch gminnych zespołów wokalnych, reprezentujących dwa odrębne style muzyczne: żeńskiego „Ale Cantare” i męskiego „ShowMen Szopinek”. Nad całością wykonania czuwała Barbara Rabeiga – instruktorka „Ale Cantare”, wspomagana muzycznie przez Cezarego Gomułkę – instruktora grupy „ShowMen Szopinek”. Obie formacje wystąpiły wspólnie z koncertem niepodległościowym pod hasłem „Polaków śpiewanie o wolności”. To wyjątkowe wydarzenie odbyło się w niedzielne popołudnie, 14 listopada 2021 r. W organizację przedsięwzięcia aktywnie włączyła się grupa mieszkańców Mokrego.

Wspólny koncert gminnych zespołów „Ale Cantare” z Płoskiego i „ShowMen Szopinek” - świetlica w Mokrem

Specjalnie dobrany repertuar, dopieszczone dekoracje, znakomite wykonanie i wysoki poziom artystyczny – to tylko kilka z wielu pozytywnych elementów tego wyjątkowego koncertu. Aby wydarzenie doszło do skutku w tak atrakcyjnej formie, ekipa Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość zaprosiła do współpracy nie tylko Gospodynie i Gospodarzy z Mokrego, ale i Bibliotekę Publiczną Gminy Zamość oraz telewizję internetową Zamość.TV. Nad efektowną dekoracją, stanowiącą tło koncertu, przez kilka dni wspólnie i systematycznie pracowali zarówno mieszkańcy Mokrego, jak i pracownicy ośrodka kultury i gminnej biblioteki. Szczególne zaangażowanie wykazało grono Pań z Koła Gospodyń Wiejskich, wspomagane przez Sołtysa z Radą Sołecką oraz kilku druhów ochotników z miejscowego OSP. Wspólnie przygotowali oni świetlicę wiejską na potrzeby koncertu niepodległościowego, który w rezultacie wzruszył i zachwycił publiczność zgromadzoną na sali oraz widzów, oglądających transmisję na żywo w internecie. Zestawienie wokalistów z dwóch odrębnych formacji w ramach wspólnego repertuaru niosło ze sobą pewne ryzyko. Otóż, Panowie z grupy „ShowMen Szopinek” przyzwyczaili publiczność na swoich koncertach do zupełnie innego repertuaru i stylu występowania, a tymczasem teraz zostali zobligowani do odnalezienia się w nowej sytuacji, mając do przygotowania

wspólny koncert z wokalistkami „Ale Cantare”, które najwięcej nagród zdobyły jako chór. Ponadto, obie grupy wokalne musiały podporządkować się wizji doświadczonej instruktorki i wokalistki, Barbary Rabeigi. Warto przypomnieć, że dzięki pracy instruktorskiej Pani Basi, ostatnie kilkanaście miesięcy przyniosło zespołowi „Ale Cantare” same laury i wysokie miejsca na podium podczas kilku bardzo prestiżowych ogólnopolskich przeglądów i festiwali chóralnych. Z kolei męska grupa „ShowMen Szopinek” swoją spontanicznością, żywiołowością i świetnym kontaktem z publicznością zaskarbiła sobie sympatię tysięcy fanów, niewiele mając do czynienia z chóralnym stylem śpiewania. Połączenie tych dwóch różnych „światów” było więc nie lada wyzwaniem nie tylko dla instruktorów, ale też dla samych wokalistów i wokalistek, zwłaszcza że obie formacje funkcjonują na co dzień jako zespoły amatorskie.

Okazało się jednak, że efekt współpracy przerósł wszelkie oczekiwania. Podczas niedzielnego koncertu w Mokrem nasi gminni artyści z „Ale Cantare” i „ShowMen Szopinek” stanęli na wysokości zadania, zachwycając poziomem artystycznym i wzruszając publiczność. Chyba każdy z obecnych na sali i internautów przed ekranami odczuł żal i niedosyt, gdy po niecałej godzinie koncert dobiegł końca. Ale może da się to jeszcze kiedyś powtórzyć? Trzymając kciuki, dziękujemy naszym gminnym artystom za wspaniałe i niepowtarzalne doznania muzyczne, gospodarzom obiektu za gościnę i przygotowanie sali, a publiczności za gromkie brawa. Świętowanie rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę powinno być czasem radości, jedności, zgody i wspólnego przeżywania pozytywnych emocji. Tak właśnie było w Mokrem podczas wyjątkowego koncertu pod hasłem „Polaków śpiewanie o wolności”. GOK: Jarosław Kalbarczyk

Ekspozycja tematyczna Biblioteki Publicznej Gminy Zamość w świetlicy w Mokrem

„MODLITWA I PIEŚŃ” Z CHÓREM „SITANIANIE”

Gminny Chór „Sitaniańskie” wziął udział w oprawie Mszy św. w intencji Ojczyzny, a następnie wystąpił z koncertem patriotycznym w kościele parafialnym w Sitańcu. Tym samym Msza okolicznościowa stała się jednocześnie wyjątkowym wydarzeniem kulturalnym, skierowanym do mieszkańców parafii Sitańskie, Gminy Zamość i gości. Całość zorganizowano pod hasłem „Modlitwa i pieśń”, aby uczcić 103. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę.

W dniu Narodowego Święta Niepodległości, 11 listopada 2021 r., w kościele pw. św. Bartłomieja Apostoła w Sitańcu została odprawiona Msza św. w intencji Ojczyzny. Eucharystię koncelebrowali księża wikariusze: ks. Jan Radziszewski i ks. Marek Kędzia. Jej oprawę zapewnił Chór „Sitaniańskie”, funkcjonujący pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość. Tuż po Mszy św. chórzycy pod dyrekcją Ireny Dużyńskiej i przy akompaniowaniu Tadeusza Florę zaprezentowali koncertowy program patriotyczny pod hasłem „Modlitwa i Pieśń”. W rolę konferansjera między utworami wcielił się Henryk Łukaszczuk, Radny Rady Gminy Zamość, który przedstawił zarys polskiej drogi do niepodległości, a także przedstawił okolicznościowy wiersz własnego autorstwa. Umiejętny dobór repertuaru oraz znakomite wykonanie artystyczne w połączeniu z mistyczną atmosferą kościoła

Koncert patriotyczny Chóru „Sitaniańskie” w kościele parafialnym w Sitańcu

i odprawioną Mszą świętą zaoferowały zebrany niepowtarzalne wrażenia i emocje. Chór „Sitaniańskie” regularnie współpracuje z parafią pw. św. Bartłomieja Apostoła w Sitańcu, a polskie pieśni patriotyczne

są bodajże najlepszą wizytówką formacji, ujmując publiczność wysokim poziomem artystycznym i nierzadko wywołując tły wzruszenia. GOK: A.Siołek, J.Kalbarczyk

PATRIOTYCZNIE W KOSOBUDACH

Obchody Narodowego Święta Niepodległości społeczności parafii pw. św. Andrzeja Boboli w Kosobudach odbyły się 11 listopada br., i rozpoczęły się od odśpiewania Hymnu i podniesienia Flagi Narodowej na maszt. Uroczystą Mszę świętą za Ojczyznę, w asyście harcerzy i z oprawą muzyczną zespołu „Roztoczanki” z Wólki Wieprzeckiej, odprawił ksiądz proboszcz Józef Zwolak. W uroczystości uczestniczyli strażacy z OSP Wólka Wieprzecka i OSP Kosobudy wraz z poczem sztandarowym, reprezentacje Szkół Podstawowych z Wólki Wieprzeckiej i Szewni ze sztandarami, harcerze, odświętnie ubrane panie z KGW, delegacje sołectw należących do parafii, członkowie Rady Parafialnej i Klubu Seniora, oraz przedstawiciele Samorządu Gminy Zamość. Po zakończeniu Mszy św. z koncertem pieśni patriotycznych wystąpił zespół „Baryton” z Lipska. Następnie wszyscy obecni udali się na cmentarz, aby złożyć kwiaty, wieńce oraz zapalić znicze na grobach poległych żołnierzy. Pełna relacja z przebiegu uroczystości znajduje się na stronie internetowej www.kosobudy.zamojskolubaczowska.pl. GOK KC

LOKALNE UROCZYSTOŚCI W WYSOKIEM CENTRUM KULTURY DAWNEJ I KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH

Otwarcie nowych obiektów Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem w Gminie Zamość połączono z obchodami Jubileuszu 20-lecia wysockiego Koła Gospodyń Wiejskich, które już od 16 lat gromadzi stare przedmioty, stanowiące obecnie ekspozycję łącznie trzech obiektów, w tym nowej stodoły, kuźni oraz 10-letniej już Regionalnej Izby Pamięci. Dwa nowe budynki powstały dzięki skutecznemu pozyskaniu środków unijnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Połączone uroczystości odbyły się w pierwszą niedzielę października.

Otwarcie Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem

W dniu 03.10.2021 r. odbyło się Sołeckie Spotkanie Pokoleń w Wysokiem – szczególna inicjatywa, w trakcie której świętowano Jubileusz 20-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Wysokiem oraz otwarcie Centrum Kultury Dawnej.

Zaproszonych gości powitała Przewodnicząca KGW Wysokie, Wanda Szpuga, która rozpoczęła uroczystości od uczczenia jubileuszu Koła, przedstawiając pokrótce jego ponad 20-letnią historię. Członkinie Koła, te były i teraźniejsze, w podziękowaniu za wieloletnią pracę otrzymały m.in. wiele gorących życzeń. Jako pierwszy złożył je Wójt Gminy Zamość Ryszard Gliwiński, dziękując Jubilatkom za trud oraz zaangażowanie w wieloletnie działania na rzecz

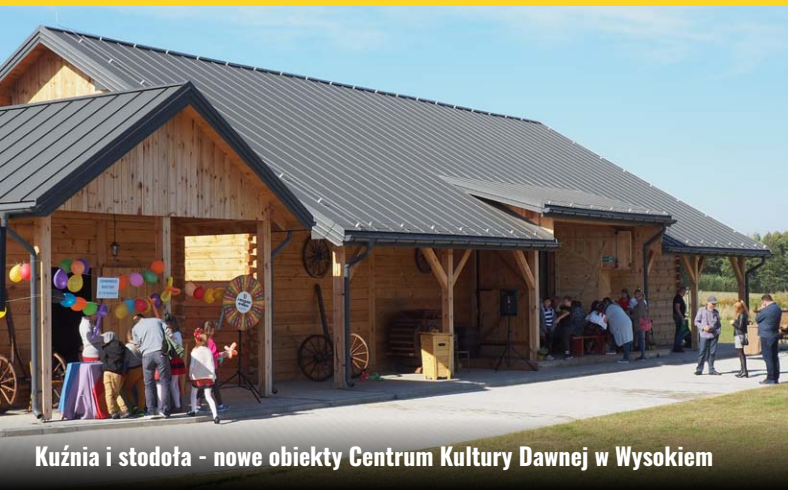
lokalnej społeczności oraz promowanie Gminy Zamość. Następnie do życzeń dołączyli się zebrani goście. Panie z Koła mogą pochwalić się starannie i estetycznie prowadzonymi kronikami, które dostępne były dla każdego podczas wydarzenia. Dodatkowo wybrane karty z kronik wyświetlano za pomocą nośnika multimedialnego. Po uhonorowaniu Jubilatek odbyła się prezentacja talentów wychowanków Szkoły Podstawowej w Wysokiem, którzy przedstawili ciekawy montaż słowno-muzyczny inspirowany powieściami „Nad Niemnem” i „Chłopi” pod kierunkiem Dyrektora szkoły. Potem przyszedł czas na otwarcie Centrum Kultury Dawnej. Podczas okolicznościowych przemówień jako pierwsza głos za-

brała kustosz społeczna Regionalnej Izby Pamięci oraz Centrum Kultury Dawnej, Henryka Sobczuk. Pani Henryka przybliżyła zebranym funkcję, jaką spełniają nowo otwarte budynki. Początki powstawania obiektów omówił Wójt Gminy na podstawie krótkiej prezentacji multimedialnej. Warto nadmienić, że inicjatywa powstania CKD ma swój początek w kwietniu 2019 r., kiedy w ramach konkursu, ogłoszonego przez Lokalną Grupę Działania „Nasze Roztocze”, Gmina Zamość złożyła wniosek o przyznanie pomocy na realizację projektu pn. „Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie”. Projekt oceniono pozytywnie i otrzymał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu

Przedstawiciele samorządu i OSP Wysokie z Kołem Gospodyń Wiejskich w Wysokiem podczas jubileuszu koła

FOTOGALERIA:

Kuźnia i stodoła - nowe obiekty Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem

Życzenia samorządowe z okazji jubileuszu KGW w Wysokiem

Publiczność podczas uroczystego otwarcia CKD w Wysokiem

Część artystyczna w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Wysokiem

Koncert zespołu „Wesołe Gosposie”

Koncert zespołu „Chyżanie”

Stoisko animacji kulturalnych Gminnego Ośrodka Kultury

Wielkogabarytowe eksponaty ze stodoły CKD w Wysokiem

Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Projekt zrealizowano. W skład zespołu nowych budynków, tworzących Centrum, wchodzi: drewniany budynek stodoły o powierzchni 194,40 m² oraz drewniany budynek kuźni z fragmentami ścian z cegły o powierzchni 27,90 m². Zagospodarowanie terenu objęło monitoring, oświetlenie zewnętrzne, parking, plac z kostki brukowej, ciąg pieszo-jezdny z kostki oraz miejsce na śmietnik z zadaszaniem. Wartość projektu wyniosła 883 686,07 zł, a pracami budowlanymi zajęła się firma FIT-NESS-BUD Jacek Pupiec z Miączyzna.

ks. Janusz Wyłupek

Po prezentacji multimedialnej nastąpiło uroczyste przecięcie wstęgi. Symbolicznego otwarcia budynków dokonali honorowi goście oraz gospodarze miejscowości. Obiekty „Centrum Kultury Dawnej” zostały poświęcone przez ks. Proboszcza parafii Sitaniec Janusza Wyłupka, który przybył wraz z ks. Wikarym Janem Radziszewskim oraz ks. Wikarym Markiem Kędzią. W dalszej części uroczystości wystąpił gminny zespół śpiewaczo-obrzędowy „Wesołe Gospoście” z Haliną Bosiak w składzie oraz męski zespół wokalny „Chyżanie” z są-

Tort okolicznościowy z okazji jubileuszu KGW w Wysokiem

siedniego Sołectwa Chyża. Sporą niespodziankę sprawił Jubilatkom Radny Henryk Łukaszczyk z sąsiedniego Sitańca Wolicy, który odczytał wiersz własnego autorstwa napisany z dedykacją dla Pań na okoliczność tego wyjątkowego wydarzenia.

Większa część uroczystości odbyła się wewnątrz przestronnej „stodoły”, ale na zewnątrz, przy „kuźni” przez cały czas animatorzy Gminnego Ośrodka Kultury w Wysokiem prowadzili gry i zabawy dla młodszych uczestników. W tej Strefie Animacji sporym zainteresowaniem cieszyła się specjalna atrakcja, przygotowana w ramach promowania ekspozycji Regionalnej Izby Pamięci, tzw. „Koło fortuny” – z przeszłością na okrągło, tyle że zamiast numerków na obrotowym kole umieszczono zagadki. Za poprawną odpowiedź animatorzy wręczali drobne nagrody.

Organizatorami tego podwójnego wydarzenia w Wysokiem byli Samorząd Gminy Zamość, Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem działająca pod skrzydłami Gmin-

nego Ośrodka Kultury Gminy Zamość, Sottys i Rada Sołectwa Wysokiego, Koło Gospodyń Wiejskich w Wysokiem i OSP Wysokie. Warto tu też wspomnieć o zaangażowaniu wysockiej szkoły, zarówno grupy uczniów, jak i kadry pedagogicznej, a także o nakładzie pracy konserwatorskiej Mieczysława Łuszczaka, który kilka miesięcy przed otwarciem CKD szykował ekspozycje na potrzeby aranżacji nowych pomieszczeń. A aranżacją wystroju, zwłaszcza „stodoły”, zajęła się fachowo specjalistka w tej dziedzinie, Maria Rzeźniak, na co dzień związana z „Galerią Szur” koło Krasnobrodu.

Henryka Sobczuk z KGW Wysokie

Nowo powstałe zabudowania w Wysokiem, znajdujące się w sąsiedztwie 10-letniego obiektu Regionalnej Izby Pamięci, tworzą unikatowe w Gminie Zamość miejsce pamięci, a ekspozycje zgromadzone w tych obiektach ukazują przedmioty związane z dawnym życiem zamojskiej wsi. Odwiedzając cały kompleks i zwiedzając ekspozycję, można utrwalić wiedzę na temat zwyczajów, obrzędów, tradycji i codziennej pracy ludzi minionej epoki.

tekst: MJS (UGZ), JK (GOK)
foto: Bartłomiej Pikuziński, Agnieszka Tor (GOK),
Jarosław Kalbarczyk (GOK)

SOŁECKIE SPOTKANIE POKOLEŃ W MOKREM

Koło Gospodyń Wiejskich w Mokrem

Jesienne, sobotnie popołudnie, pełne słońca za oknem, a w świetlicy mokrzańskiej pełne uśmiechu, radości i wzajemnej życzliwości. To właśnie w taki dzień, 23 października 2021 r., mogliśmy uczestniczyć w lokalnym wydarzeniu kulturalnym „Sołeckiego Spotkania Pokoleń” w Mokrem. Na świetlicowej sali spotkali się przedstawiciele wielu pokoleń. Starsi wspominali dawne lata, młodszy poznawali historię lat młodości swoich sąsiadów i dziadków. Wszystkich scalała wspólna muzyka i śpiew. Na scenie wystąpił zespół „Kalinka” ze Skaraszowa działający przy Gmin-

nym Klubie Seniora „Kalina”. Panie swoim energicznym repertuarem porwały salę do wspólnego śpiewu. Swoisty repertuar ludowo – biesiadny bardzo spodobał się zgromadzonej publiczności. Kolejnym zespołem występującym na sołeckim wydarzeniu lokalnym byli „Chyżanie”. Elegancy dżentelmeni z Chyżej, również zostali żywiołowo przyjęci przez zgromadzonych. Były wspólne śpiewy, liczne oklaski i moc uśmiechów. Korzystając z okazji wspólnego spotkania, także Koło Gospodyń Wiejskich w Mokrem, zapragnęło pochwalić się swoim wielopokoleniowym dorobkiem.

Wspólnie z uczestnikami spotkania uczcili sześćdziesiątą rocznicę działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Mokrem. Panie specjalnie na tę okoliczność wykonały, osobiście napisany utwór muzyczny opisujący losy powstania i działalności kulturalno – społecznej organizacji. Dodatkowo zgromadzeni wysłuchali historii organizacji oraz kalendarium ważnych wydarzeń, istotnych na rozwój lokalnej społeczności. Były życzenia, serdeczności oraz głośne sto lat. Sołeckie spotkanie zakończono wspólnym śpiewem, który miał na celu zintegrować wszystkich zebranych. **UG: AW**

POWITALI JESIEŃ W SKARASZOWIE

Sobotnim popołudniem, 18 września br w świetlicy wiejskiej w Skaraszowie odbyło się „Sołeckie powitanie jesieni”. Mieszkańcy sołectwa przybyli do lokalnego obiektu aby wspólnie razem posłuchać koncertów gminnych zespołów śpiewaczych. Na scenie zaprezentowały się dwie formacje muzyczne: zespół „Kalinka” działający przy Gminnym Klubie Seniora w Skaraszowie oraz zespół „Roztoczanki” z sąsiedniej Wólki Wieprzeczkiej. Solowy koncert wykonał dla zgromadzonych także Daniel Narolski – instruktor muzyczny kilku gminnych zespołów ludowych. Po tak dawno wyczekiwanej chwili, wspólnego spotkania, również Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Skaraszowie uczciły swoje święto. W tym roku członkinie organizacji obchodzą Jubileusz 15-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Skaraszowie. Cała sala odśpiewała jubilatkom 100 lat, a na salę wje-

Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Skaraszów

chał słodki tort. Na zakończenie spotkania odbyła się sołecka biesiada, wspólny śpiew połączył pokolenia, wróciły dawne wspomnienia i z radością na twarzach zakończono

lokalną integrację. Organizatorami spotkania byli: Samorząd Gminy Zamość, Sołtys i Rada Sołecka Sołectwa Skaraszów oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Skaraszowie. **UG: AW**

JUBILEUSZ GOSPODYŃ Z PNIÓWKA

Powstanie Koła Gospodyń Wiejskich w Pniówku przypadło na lata szczególnego rozkwitu organizacji kobiecych w Polsce. Tak jak blisko 40% kół gospodyń, sięga ono swoimi korzeniami czasów poprzedniego ustroju. Był rok 1975, kiedy wśród mieszkanki Pniówka narodziła się potrzeba aktywnego działania na rzecz własnej małej ojczyzny. Przez ponad 4 kolejne dekady Koło zorganizowało liczne imprezy okolicznościowe, pokazy, kursy, szkolenia, uczestniczyło w dożynkach, wyjazdach krajoznawczych oraz angażowało się w realizację wielu wydarzeń kulturalnych. Pomimo zakrętów dziejowych, przetrwało i rozwija się, kultywując swoją bogatą historię. Teraz świętuje swój jubileusz z rocznym poślizgiem z powodu epidemii.

Matki, uświetnione występami artystycznymi, niemal rokrocznie są okazją do wielopokoleniowych spotkań uczniów oraz ich mam i babć z Koła Gospodyń. Panie są też stałymi gośćmi podczas szkolnych obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka, a dawniej podjęły się nawet organizacji balu choinkowego i mikołajek dla dzieci. Kolejną formą wspólnego spędzania czasu są festyny i pikniki rodzinne, podczas których członkinie Koła organizują najmłodszym mieszkańcom Pniówka zabawy, animacje i słodkie poczęstunki. Prócz tego, na życzliwą pomoc ze strony KGW mogą też zawsze liczyć młodzi druhowie z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, którzy już

Pierwsze spotkanie KGW Pniówek miało miejsce 46 lat temu, więc świętowanie jubileuszu 45-lecia powinno odbyć się rok temu, ale odroczyła to pandemia i obostrzenia. W 1975 roku z inicjatywy 25 miejscowych kobiet powołano zarząd organizacji i wybrano pierwszą przewodniczącą, Krystynę Pyś. Mało kto mógł wtedy przypuszczać, że aż tak długa i owocna będzie jej działalność na powierzonym stanowisku. Swoją funkcję pełniła przez kolejnych 30 lat, aż do roku 2005, kiedy to jej rolę przejęła Dorota Ćwik, piastująca to stanowisko do dziś i wspomagana przez trzy kolejne członkinie zarządu: Danutę Rozkres (zastępczynię przewodniczącej), Teresę Solską (skarbniczkę) i Ewę Kozowicz (sekretarz).

Początkowe lata działalności Koła wiązały się ze znacznym wzrostem jego popularności wśród mieszkanki Pniówka. Już rok po założeniu liczba członkiń powiększyła się aż o 15 nowych Pań. W latach 80 miały miejsce dwie duże inicjatywy: udział w budowie drogi Pniówek-Zwódnę, podczas której Panie podjęły się samo-

dzielnego malowania małej architektury, a także organizacja zabawy karnawałowej, z której dochód przeznaczono na wspólny wyjazd Koła do Krakowa, Kalwarii i Wieliczki. Na początku szczególnym zainteresowaniem Pań cieszyły się też kursy i szkolenia dla gospodyń, przydatne w życiu codziennym i prowadzeniu domu. Ich tematyka obejmowała m.in. cukiernictwo, masarstwo, wykrój i szycie odzieży oraz zdrowe żywienie. Także dziś, w zupełnie nowej rzeczywistości, rozmaite warsztaty cieszą się niegasnącym zainteresowaniem członkiń KGW, a w roku 2018 Paniom udało się nawet pojechać z delegacjami innych Kół do Żyrardowa na Dni Tkactwa, połączone ze zwiedzaniem ogrodu botanicznego w Powsinie.

Drugim ważnym obszarem aktywności Koła w Pniówku była i jest współpraca z miejscową szkołą podstawową. Od późnych lat 70 po dziś dzień wiele imprez okolicznościowych odbywa się dzięki wspólnemu zaangażowaniu członkiń KGW i dzieci z SP Pniówek. Uroczyste obchody Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet i Dnia

raz mieli okazję uczestniczyć w zawodach współorganizowanych przez Panie z Koła. W ostatnim czasie obostrzenia pandemiczne nieco ograniczyły możliwości aktywne-go działania, zwłaszcza w kulturze i rekreacji. Mamy jednak nadzieję, że już wkrótce uda się powrócić do normalności, a Koło Gospodyń Wiejskich z Pniówka znów będzie mogło twórczo promować swoją miejscowość, wspierać zaprzyjaźnioną szkołę, uczestniczyć w kolejnych wydarzeniach zbiorowych, dożynkach, warsztatach i jubileuszach, a przede wszystkim cieszyć się czasem spędzonym w gronie przyjaciół i znajomych, tak podczas pracy, jak i w chwilach zabawy. Wszystkiego najlepszego. UGZ: JS

Kalendarium wybranych wydarzeń z historii KGW Pniówek

1975 r.

- Powstanie Koła Gospodyń Wiejskich w Pniówku. Do organizacji przystępuje 25 kobiet. Pierwszą przewodniczącą zostaje Krystyna Pyś.
- Odbywa się zimowy kurs cukierniczy.

1976 r.

- Do Koła przystępują kolejne osoby. KGW Pniówek ma już 40 członkiń.
- W ostatnią sobotę karnawału odbywa się kurs masarski.

1977 r.

- Zimą członkinie Koła uczestniczą w kursie krojczym i szycia.
- Sprowadzenie 2000 kurcząt na potrzeby lokalnej społeczności.

1978 r.

- Uczestnictwo w konkursach „Więcej mleka wysokiej jakości” i „Więcej owoców, warzyw, kwiatów”.

1979 r.

- Członkinie Koła wraz z uczniami SP Pniówek organizują Dzień Babci i Dziadka.

1980 r.

- Organizacja odpłatnej zabawy karnawałowej – cel: zbiórka środków na zwiedzanie Krakowa, Kalwarii Zebrzydowskiej i Wieliczki.

1981 r.

- Panie z KGW wzięły udział w malowaniu przystanków podczas budowy drogi Pniówek-Zwódne.

1982 r.

- Organizacja Dnia Kobiet wraz z małym przyjęciem.
- Panie uczestniczą w szkolnych obchodach Międzynarodowego Dnia Dziecka.

1983 r.

- Odbywa się kurs racjonalnego żywienia.
- Zakup nasion i kwiatów na potrzeby lokalnej społeczności.

1984 r.

- Szkolenie na temat odchowu piskląt.
- Panie obchodzą uroczyste Dzień Kobiet, uświetniony występami dzieci ze szkoły w Pniówku.

1985 r.

- Odbywa się pokaz przygotowania potraw prowadzony przez Zofię Kościak – instruktorkę z Urzędu Gminy Zamość.

1986 r.

- Odbywają się 2 kolejne pokazy kulinarne, a Panie z Koła dystrybuują grzybnie bocznika ostrygowego.
- Pierwszy udział Koła w korowodzie dożynkowym.

1987 r.

- Koło uczestniczy w życiu miejscowej szkoły, pomagając w organizacji Dnia Dziecka, mikołajek i balu choinkowego.

1988 r.

- Organizacja Dnia Kobiet, pokazów żywieniowych i udział w dożynkach gminnych.

1989 r.

- Odbywa się gminne szkolenie w zakresie dietetycznego żywienia.

1990 r.

- Koło przygotowuje prezentację kwiatów i warzyw.

2005 r.

- Nową przewodniczącą Koła zostaje Dorota Ćwik, zastępując zasłużoną Krystynę Pyś po 30 latach jej owocnej pracy na tym stanowisku.
- Odbywa się szkolenie w zakresie ogrodnictwa.
- Wraz ze Szkołą Podstawową w Pniówku Koło organizuje piknik rodzinny.

2006 r.

- Wspólne, integracyjne pieczenie i gotowanie.
- Udział KGW Pniówek w dożynkach gminnych.
- Udział delegacji Koła w jubileuszach KGW Białowola i KGW Bortatycze.

2007 r.

- Organizacja Dnia Babci i Dziadka, i Święta Rodziny.
- Udział w dożynkach gminnych.

2008 r.

- Panie biorą udział w organizacji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet i Święta Rodziny.
- Koło bierze udział w dożynkach gminnych.

2009 r.

- Spotkanie kulinarne dla członkiń Koła.
- Udział w dożynkach gminnych.
- Organizacja spotkania opłatkowego.

2010 r.

- Instruktarz przycinania drzew i krzewów.
- Odbywa się szkolenie z zakresu prowadzenia ogródków przydomowych.
- Organizacja Dnia Kobiet i festynu rodzinnego.
- Udział w dożynkach gminnych.

2011 r.

- Odbywa się pokaz dekorowania wypieków.
- Warsztaty kosmetyczne dla pań.
- Udział w organizacji festynu rodzinnego.
- Współorganizacja dożynek gminnych w Pniówku.

2012 r.

- Warsztaty z zakresu dekoratorstwa okolicznościowego stołów.
- Wspólne pieczenie świątecznych wypieków.
- Współorganizacja imprez okolicznościowych ze Szkołą Podstawową w Pniówku, w tym m.in. Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki i festynu rodzinnego.

2013 r.

- Warsztaty rękodzielnicze.

2014 r.

- Organizacja Dnia Babci i Dziadka z udziałem dzieci ze szkoły w Pniówku.
- Udział w warsztatach decoupage.
- Udział w festynowym spotkaniu międzypokoleniowym.
- Współorganizacja zawodów jednostek OSP na boisku przy świetlicy w Pniówku.
- Udział w dożynkach gminnych.

2015 r.

- Udział w warsztatach kulinarnych i rękodzielniczych.
- Pomoc w organizacji jubileuszu 65-lecia OSP Pniówek.
- Udział w dożynkach powiatowych i gminnych.
- Organizacja spotkania opłatkowego.

2016 r.

- Współorganizacja imprez okolicznościowych ze Szkołą Podstawową w Pniówku, w tym m.in. Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki i festynu rodzinnego.
- Współorganizacja dorocznego spotkania strażackiego.
- Udział delegacji Koła w Jubileuszu 40-lecia KGW Jatutów.
- Udział w dożynkach gminnych, powiatowych i diecezjalnych.
- Spotkanie opłatkowe.

2017 r.

- Współorganizacja spotkania OSP Pniówek.
- Współorganizacja festynu rodzinnego przy współpracy ze szkołą w Pniówku.
- Współorganizacja gminnych zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.
- Udział w „Folkowisku” w Wierzchowinach.

2018 r.

- Warsztaty kulinarne w zakresie dekoracji potraw.
- Wspólne pieczenie i dekoracja korowaja na konkurs korowajów podczas „Folkowiska” w Wierzchowinach.
- Udział w składzie gminnej delegacji podczas Dni Tkactwa w Żyrardowie.
- Zwiedzanie ogrodu botanicznego w Powsinie.
- Udział w dożynkach gminnych i powiatowych.

2019 r.

- Współorganizacja spotkania OSP Pniówek.
- Udział w konkursie na najpiękniejszego koguta podczas „Folkopolki” w Skaraszowie.
- Wykonanie wieńca na dożynki gminne, powiatowe i diecezjalne.
- Udział delegacji Koła w Jubileuszu KGW Zawada.

2020 r.

- Udział w uroczystościach z okazji Dnia Kobiet.
- Przygotowanie wieńca dożynkowego i udział w zdalnych gminnych dożynkach on-line.
- Jubileusz 45-lecia Koła – obchody odroczone z powodu epidemii Covid-19.

ZAJĘCIA Z RATOWNIKIEM DROGOWYM

Podstawy udzielania pierwszej pomocy były tematem cyklu dwóch spotkań zajęciowych, które miały miejsce w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w Wysokiem. Uczestnikami zajęć byli uczniowie pobliskiej szkoły, którzy przybyli w dwóch grupach po dwie klasy pod opieką nauczycieli. Zajęcia z Ratownikiem KPP, Pawłem Gerejem, odbyły się w poniedziałek, 11 października 2021 r.

Inicjatorką zorganizowania tego typu zajęć tematycznych była Agnieszka Tor – instruktorka fitness w Gminnym Ośrodku Kultury Gminy Zamość. Naukę z podstaw udzielania pierwszej pomocy poprowadził Paweł Gerej – ratownik KPP (Kwalifiko-

kazy i zajęcia dla uczniów przeprowadza bezpłatnie, pomimo że aktualna sytuacja zatrudnieniowa i płacowa tej grupy zawodowej w Polsce jest trudna. Jednak na każdym tego typu spotkaniu ratownicy udostępniają uczestnikom zajęć specjalne puszkę na dobrowolne datki na rzecz Rostoczańskiej Grupy Ratowników Dro-

gowych. Wszystkim uczestnikom zajęć w GOK-u życzymy, aby zdobyta wiedza z udzielania pierwszej pomocy nigdy się nie przydała. Inicjatywa zajęć spotkała się z bardzo przyjaznym odbiorem środowisk szkolnych, więc Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość zapowiedział ponowienie tego typu spotkań w przyszłości. **GOK: EO i JK**

wanej Pomocy Przedmedycznej) z Rostoczańskiej Grupy Ratowników Drogowych. W dwóch kolejnych spotkaniach udział wzięły dwie grupy dzieci ze Szkoły Podstawowej w Wysokiem – I grupa (klasy II i III), II grupa (klasy IV i V). Po udzielonym instruktażu teoretycznym i pokazowym, uczniowie wraz z nauczycielami ćwiczyli udzielanie pierwszej pomocy, zarówno na modelach, jak też na kolegach i koleżankach ochotnikach. Rostoczańska Grupa Ratowników Drogowych tego typu po-

POLICJA w GOK-u

LOKOMOTYWA, TUIWIM i INNE POCIĄGI

Zachowanie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły było tematem przewodnim spotkania, które miało miejsce w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w Wysokiem. W pogadance z Policjantem uczestniczyła grupa uczniów z pobliskiej szkoły, która przybyła pod opieką nauczycieli. Spotkanie z funkcjonariuszem Komendy Miejskiej Policji w Zamościu odbyło się w czwartek, 21.10.2021 r.

Na zaproszenie Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w Wysokiem profilaktyk z zamojskiej komendy policji, starszy aspirant Dariusz Kuropatnicki, spotkał się z uczniami z wysockiej szkoły. Głównym tematem spotkania w siedzibie GOK-u były zasady bezpieczeństwa w szkole, na drodze i w jej pobliżu. Policjant w bardzo przystępny sposób przybliżył dzieciom różne aspekty bezpieczeństwa, np. że na ulicy konieczne jest zachowanie szczególnej ostrożności, a przez jezdnię można przechodzić jedynie w miejscach do tego wyznaczonych. Przypomniat zasady bezpiecznej zabawy oraz zasygnalizował zagrożenia i konsekwencje grożące dzieciom bawiącym się w pobliżu drogi. Pan Dariusz uświad-

omił najmłodszym, jak ważną rolę dla ich bezpieczeństwa odgrywają odbłaski, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Zachęcał do tego, aby nosić odbłaski podczas codziennej drogi do i ze szkoły. Policjant poruszał również temat dotyczący bezpieczeństwa w kontaktach z obcymi za pośrednictwem internetu, szczególnie z wykorzystaniem współczesnych telefonów komórkowych. Dzieci z zainteresowaniem słuchały policjanta i zadawały sporo pytań. Na zakończenie dzieciaki otrzymały gminne gadżety promocyjne w postaci odbłaskowych opasek samozaciskowych. Obiecały też Policjantowi, że zawieszają je na plecach, aby być widocznym i bezpiecznym na drodze. **GOK: EO**

Wiersz Juliana Tuwima, pt. „Lokomotywa”, bawił wiele pokoleń Polaków i wciąż jest popularny, zwłaszcza w środowiskach przedszkolnych. Z kolei współczesne bajki animowane z cyklu „Tomek i przyjaciele” bawią i uczą najmłodszych wykorzystując tematykę związaną z pociągami. Podróże kolejną były więc tematem przewodnim piątkowego spotkania (22.10.2021) przedszkolaków w Gminnym Ośrodku Kultury Gminy Zamość w Wysokiem. Animatorzy i nauczyciele tym razem zabrali dzieci z wysockiej szkoły w „podróż” pociągiem wyobraźni, zainspirowaną wierszem Tuwima i kreskówkami.

Program spotkania zrealizowano w trzech częściach. W pierwszej dzieci słuchały „trudnych” pytań i formułowały do nich odpowiedzi. Natomiast w drugiej części malowały przyjaciół Tomka z cyklu bajek animowanych, pt. „Tomek i przyjaciele”. Z kolei trzecia część zajęć polegała na budowie przestrzennej torów kolejowych i otaczającego go krajobrazu.

Drewniane klocki dały przedszkolakom możliwości zbudowania tego, co podpowiedziała wyobraźnia. Na powierzchni podłogi w GOK-u powstały więc tory, mosty, wiadukty, drzewa, gospodarstwa domowe, sady, czyli elementy krajobrazu oglądane zazwyczaj przez okno pociągu. Po gotowej trasie pojechała też lokomotywa z wagonami. Dzieci podczas zajęć potrafiły dostrzec najmniejsze szczegóły i wyobrazić sobie wszystko, co można by było zobaczyć, podróżując pociągiem. W podziękowaniu za wspólną wizytę grupa przedszkolaków wręczyła animatorce GOK-u pamiątkowy dyplom ze specjalną dedykacją „jesteś naszym prawdziwym przyjacielem”. **GOK: Ewa Miąsik i Jarek Kalbarczyk**

SETNE URODZINY DWÓCH MIESZKANEK GMINY ZAMOŚĆ

„200 lat” – taki napis widniał na dwóch tortach urodzinowych, ufundowanych przez Samorząd Gminy Zamość dla Pań Stulatek: Genowefy Wierzchowskiej z Zawady (ur. 3.11.1921 r.) i Natalii Gaczyńskiej z Sitańca (ur. 8.10.1921 r.). Obie Jubilatki w dniu swoich setnych urodzin przyjęły życzenia, kwiaty, tort i prezenty z rąk samorządowych delegacji z Wójtem Ryszardem Gliwińskim na czele. Każda Stulatka odebrała też list gratulacyjny od Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej.

Stulatka z Zawady Genowefa Wierzchowska urodziła się w domu szewca i z Zawadą związała niemal całe swoje życie. Miała aż siedmioro rodzeństwa. Ukończyła 7-klasową podstawówkę w Wielączy. W czasie wojny pracowała w gospodarstwie rolnym w Białowoli, przejętym przez niemieckiego kolonistę. Po wojnie też żyła z pracy na roli i doglądania zwierząt hodowlanych. Nigdy nie wyszła za mąż. Od 1976 r. zatrudniła się w strukturach Spółdzielni Kótek Rolniczych w Zawadzie, ale już 2 lata później rozpoczęła pracę sprzątaczką w internacie ówczesnego Zespołu Szkół Zawodowych w Zamościu (dziś popularny „Mechanik”). Na emeryturę przeszła w 1988 r. Niemal przez całe dorosłe życie Pani Genowefa była sprawna zawodowo i samodzielna, dopiero w styczniu br. sytuacja zdrowotna zmusiła ją do szukania pomocy wśród najbliższych. Zamieszkała więc u rodziny, w domu siostrzenicy, też w Zawadzie.

Stulatka z Sitańca Natalia Gaczyńska urodziła się we wsi Gaj Czernięciński w powiecie biłgorajskim, Gmina Turobin. Mając 11 lat przyjechała wraz z rodzicami i rodzeństwem do Sitańca, gdzie rodzina zapaściła korzenie na dłużej. Tu Pani Natalia poznała swego przyszłego męża, Leona Gaczyńskiego. Jako małżeństwo prowadzili razem gospodarstwo rolne. Dzieci nie mieli, ale pogoda ducha nie opuściła Pani Natalii.
Od Redakcji: w przeddzień wydruku niniejszego „Biuletynu” dotarła do nas smutna wiadomość o odejściu Pani Natalii Gaczyńskiej do Boga. Zmarła w swoim domu, spokojnie, dnia 22.11.2021 r., przeżywszy 100 lat i 45 dni.

Jako Stulatka mieszkała samotnie, ale nadal miała pogodne usposobienie. Podejmując gości, często się uśmiechała, starając się, by inni też czuli się dobrze w jej towarzystwie. „Gdy ją odwiedzałam, często wspominała brata, który był księdzem” – mówi Joanna Bekier – Sołtys Sitańca – „Pani Natalia, ciągle była ciekawa świata i ludzi, zawsze pytała o swoich sąsiadów, nie pozostając obojętną na perypetie mieszkańców okolicznych wsi oraz życie parafii i swojego kościoła.” GOK: JK

Genowefa Wierzchowska z Zawady w otoczeniu bliskich i delegacji Samorządu Gminy Zamość

śp. Natalia Gaczyńska z Sitańca (1921 - 2021 †)

JESIENNE SPACERY

Jesień to pora roku, która w naszej umiarkowanej strefie klimatycznej następuje po lecie i gdy średnie temperatury powietrza wahają się pomiędzy plus 15, a plus 5 stopni

Celsjusza oraz wzrasta ilość opadów atmosferycznych. Astronomicznie rozpoczyna się od równonocy jesiennej i trwa do przesilenia zimowego, a z każdą kolejną dobą ubywa dnia. Dla nas szczególnie jest piękna pierwsza część jesieni, zwana „złotą polską” ze względu na barwy liści, które zmieniają kolor, by w końcu opaść, co jest jednym

z elementów przygotowania drzew do zimy. Jest ważna ze względu na dojrzewające owoce, warzywa i grzyby, które gromadzimy, by przetrwać mrozy. Obserwujemy też ciekawe zjawisko przemieszczania się na nici przędnej niektórych gatunków małych pająków, co nazywamy „babim latem”.

Gromadzeniem zapasów na zimę zajmują się nie tylko ludzie, ale i część zwierząt, które z nami pozostają np. wiewiórki. Spacerując po lasach i polach zauważamy, że jest o wiele ciszej, gdyż część ptaków odleciała i wróca do nas wraz z wiosną. My musimy pamiętać o tych, które zostają wśród nas i naszych ogrodów i sadów, by je dokarmiać. Na brzegach lasów i na polach obserwuje-

my coraz liczniejsze rudle saren („Rudel” – zgrupowanie saren przed zimą lub w zimie), którym na pewno łatwiej przetrwać zimę w większym stadzie. Dokarmianiem

jeleni, saren dzików, kuropatw i bażantów zajmują się przede wszystkim koła łowieckie. Do zwierząt, które przesypiają u nas całą zimę należą m.in. jeź, nietoperz i suseł, w tym perełkowany, mający swoje siedliska także w Gminie Zamość, w rezerwacie przyrody „Hubale”, ale także niedźwiedź brunatny i świstak, żyjące w polskich górach.

Ponadto, jesień to czas wspomnienia szczególnie tych, którzy odeszli. Dzień Wszystkich Świętych obliuguje nas do odwiedzenia grobów naszych bliskich, ale jesień ma o wiele więcej atutów, które motywują nas do wyjścia z domu i częstszego odstawiania na bok nałogów cywilizacyjnych, jak TV, komputer czy internet. Zapraszamy na jesienne spacerunki. **GOK: KC**

DZIEŃ NAUCZYCIELA

Powołanie Komisji Edukacji Narodowej odbyło się w dniu 14 października 1773 roku. To wydarzenie okazało się przełomowym momentem dla rozwoju edukacji w Polsce.

„Takie będą Rzeczpospolite, jak ich młodzieży chowanie” – Jan Zamoyski

Dzisiaj, w XXI wieku, powszechny dostęp do nauki jest w krajach rozwiniętych czymś naturalnym i oczywistym. Cywilizowane społeczeństwa zgodnie uznają, że nauka i edukacja jest najlepszym kapitałem. Tylko świadomy i wyedukowany obywatel jest w stanie sprostać wymaganiom współczesności. Patrząc jednak na obszar całego świata, widać wyraźnie, że nie wszędzie tak jest.

W niektórych krajach z przyczyn religijnych, w innych z powodów ekonomicznych, część populacji nie ma dostępu do edukacji. Ma to oczywiście negatywny wpływ na sytuację ekonomiczną całych narodów i państw. Tak też było w naszym kraju przed powołaniem Komisji Edukacji Narodowej. Wówczas tylko niewielka część, głównie najbogatszych członków społeczności, miała dostęp do edukacji.

Idea powszechnego nauczania pojawiła się w Polsce wraz z koncepcją narodu jako wspólnoty opartej na języku, kulturze i historii. Zrozumiano, że powszechna edukacja jest niezbędna do budowy nowoczesnego społeczeństwa. Powołanie dnia 14.10.1773 r. Komisji Edukacji Narodowej, pierwszego w Europie „ministerstwa oświaty”, którego celem było zorganizowanie oświaty o podobnym poziomie na terenie całego kraju, było wydarzeniem bezprecedensowym. Stworzono 3-stopniowy podział szkół na parafialne, powiatowe i uniwersyteckie. Napisano od podstaw podręczniki i opracowano metodologię prowadzenia dydaktyki. Było to wielkie wyzwanie organizacyjne i reformatorskie. Nie uchroniło to Rzeczpospolitej Polskiej przed kolejnymi rozbiorami, ale jest świadectwem na to, że już wówczas zdawano sobie sprawę z konieczności zmiany systemu kształcenia dla poprawy sytuacji państwa polskiego i jego obywateli.

W czasie rozbiorów każdy z zaborców próbował za pomocą edukacji publicznej realizować swoje własne interesy państwowe poprzez germanizację czy rusyfikację przejętych terenów. Wówczas wielkie znaczenie dla naszego narodu miała niepubliczna edukacja patriotycz-

na prowadzona w sposób tajny. Dawła podstawę do odbudowy po latach niewoli niepodległego państwa.

W okresie międzywojennym ujednoczenie i upowszechnienie edukacji było jednym z największych wyzwań stojących przed II Rzeczpospolitą. Wykształcenie było bowiem nie tylko wymogiem cywilizacyjnym, ale także istotnym elementem budowania tożsamości narodowej. Niestety okres II wojny światowej i okupacja niemiecka znowu spowodowała konieczność prowadzenia edukacji tajnie, co było bezwzględnie zwalczane przez władze okupacyjne. W latach 1939–1945 życie straciło ok. 8,5 tys. polskich nauczycieli. Nauczyciele i uczniowie wiedzieli, że w razie wykrycia tajnych lekcji groziło im i właścicielom mieszkań, w których odbywały się komplety, więzienie i obóz koncentracyjny. Nawet wtedy nauczyciele, ryzykując wolność i życie, prowadzili edukację, dzięki której możliwa była odbudowa państwowości.

Okres powojenny też nie był łatwy dla powszechnej edukacji. Trzeba przyznać, że zrobiono bardzo wiele, aby ograniczyć do minimum analfabetyzm, ale jednocześnie próbowano wpoić obywatelom założenia ideologii komunistycznej. Nauczyciele, szczególnie na prowincji, nieśli tak zwany „kaganek oświaty” w bardzo trudnych warunkach materialnych. Mimo trudnych czasów socjalizmu i edukacji nacechowanej ideami komunistycznymi warunki materialne w szkołach powoli się poprawiały. Rząd Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, z okazji jubileuszu 1000-lecia państwa polskiego, przyjął program budowy 1000 szkół podstawowych na terenie kraju. Do dzisiaj kilka obiektów wybudowanych w tym projekcie funkcjonuje na terenie Gminy Zamość. Jakość edukacji tego okresu, szczególnie na poziomie wyższym, w bardzo dużym stopniu zależała od postawy konkretnych nauczycieli. Z całą pewnością nie udało się całkowicie zindoktrynować ani kadry pedagogicznej, ani społeczeństwa.

Po 1989 r. szkoły odzyskały autonomię i podmiotowość. Powstało bardzo wiele szkół prywatnych, które działają na zasadach szkół publicznych i podlegają pod rządowy nadzór pedagogiczny.

Spółeczność szkolna obejmuje uczniów, nauczycieli i rodziców. Pracą każdej szkoły kieruje dyrektor, który współpracuje z radą pedagogiczną (tworzą ją wszyscy nauczyciele zatrudnieni w danej szkole, decydując m.in. o planie pracy szkoły), radą szkoły (złożoną z przedstawicieli rodziców, nauczycieli i uczniów, która m.in. uchwała regulamin szkoły) i samorządem uczniowskim, który tworzą wszyscy uczniowie danej szkoły. Celem placówek oświatowych jest wszechstronne przygotowanie uczniów do samodzielnego życia w przyszłości. Ze względu na rangę powszechnej edukacji w naszym kraju funkcjonuje obowiązek szkolny dzieci i młodzieży pomiędzy 7 a 18 rokiem życia. Oznacza to, że każdy obywatel Polski w tym okresie swojego życia musi być poddany edukacji.

Trzeba też zaznaczyć radykalną poprawę sytuacji materialnej szkół, którą przyniosło przekazanie szkolnictwa samorządowi, co nastąpiło w latach 1994–1996. Od tego czasu, czyli już od ponad 24 lat, możemy obserwować systematyczną poprawę warunków nauczania. To nie jest tajemnicą, że w niektórych przekazanych wówczas państwowych szkołach funkcjonowały jeszcze zewnętrzne toalety (!). Szkoły trzeba było rozbudować i nowocześnieć, a niektóre budować od nowa. To samorzady zorganizowały nauczanie w naprawdę dobrych warunkach lokalowych, w szkołach z salami gimnastycznymi i doskonale wyposażonymi pracowniami tematycznymi.

Warto o tym wszystkim wspominać przy takich okazjach, jak jubileusz Komisji Edukacji Narodowej, bo nawet największy wysiłek dydaktyczny musi opierać się o podstawy materialne.

Powstanie Komitetu Edukacji Narodowej należy traktować jako symboliczne rozpoczęcie publicznej edukacji w Polsce, co miało ogromny wpływ na historię Polski. Obchodzone dnia 14 października w naszym kraju święto jest powodem do uczczenia pracy wszystkich pracowników oświaty, którzy na przestrzeni lat i trudnej historii wkładali ogrom pracy w rozwój naszego kraju. **UGZ: KD**

WYRÓŻNIENI NAUCZYCIELE

Dnia 19 października 2021 roku, Wójt Gminy Zamość, w obecności wszystkich dyrektorów placówek oświatowych z terenu gminy, uhonorował wyróżnionych nauczycieli obecnego roku szkolnego.

Zasłużeni otrzymali listy gratulacyjne oraz nagrody Wójta. Uroczystość miała miejsce w Urzędzie Gminy Zamość. Spotkanie miało związek z obchodzonym 14 października Dniem Edukacji Narodowej, który jest świętem pracowników oświaty oraz najlepszą okazją do tego, aby pogratulować naszym aktywistom szkolnym za rozwój szkolnictwa w Gminie Zamość.

wej, który jest świętem pracowników oświaty oraz najlepszą okazją do tego, aby pogratulować naszym aktywistom szkolnym za rozwój szkolnictwa w Gminie Zamość.

Pani Iwona Tyrka-Machlarz
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Żdanowie

Pani Monika Wołos
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Borowinie Sitańskiej

Pani Jolanta Szwackiewicz
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Wólce Wieprzeckiej

Pani Jolanta Kruk
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Zawadzie

Pan Piotr Chabros
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Sitańcu

Pani Agnieszka Bartnik
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Wysokiem

Pani Alina Szpyra
nauczyciel Szkoły Podstawowej
w Płoskiem

Pani Marta Lupa
nauczyciel Zespołu Szkoły
Podstawowej i Przedszkola
w Kalinowicach

STRESZCZENIE INFORMACJI O REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH W GMINIE ZAMOŚĆ W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

ORGANIZACJA NAUCZANIA

W 9 szkołach podstawowych, prowadzonych przez Gminę Zamość, uczyło się w klasach I-VIII 1377 uczniów w 80 oddziałach. Natomiast w 3 publicznych szkołach podstawowych, prowadzonych przez Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Dobra Szkoła” uczyło się 166 uczniów w klasach I-VIII w 19 oddziałach.

Wychowanie przedszkolne obejmowało dzieci w wieku 3-6 lat. Do 23 oddziałów przedszkolnych, tj. Przedszkola w Kalinowicach oraz oddziałów przedszkolnych, zorganizowanych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Zamość, uczęszczało 448 dzieci, natomiast do 5 oddziałów przedszkolnych w szkołach Stowarzyszenia „Dobra Szkoła” uczęszczało 88

dzieci. Ponadto, do dwóch niepublicznych przedszkoli, „Urwis” w Sitańcu i „Czerwony Koralik” w Szopiniku, uczęszczało 67 wychowanków w 5 oddziałach. Łącznie do wszystkich placówek oświatowych na terenie Gminy Zamość uczęszczało 2146 uczniów i wychowanków przedszkola w 132 oddziałach.

Tabela Nr 1

Tabela Nr 1 przedstawia liczbę oddziałów oraz uczniów/wychowanków w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Gminę Zamość w roku szkolnym 2020/2021.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów		Liczba uczniów	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		szkoła podstawowa	oddziały przedszkolne	klasy I-VIII	
1.	Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitańskiej	6	1	74	13
2.	Szkoła Podstawowa w Mokrem	6	2	80	31
3.	Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej	6	1	59	17
4.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zawadzie	8	2	162	37
5.	Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach	18	6	373	152
6.	Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem	8	3	133	62
7.	Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu	10	2	163	25
8.	Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem	8	2	131	22
9.	Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie	10	4	202	89
	Ogółem	80	23	1377	448

Tabela Nr 2

Tabela Nr 2 przedstawia liczbę uczniów/wychowanków wg klas i oddziałów przedszkolnych.

Lp.	Nazwa placówki	Przedszkola i oddziały przedszkolne						Szkoły podstawowe – klasy							
		2,5 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	7 latki	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP w Borowinie Sitańskiej	0	1	2	3	7	0	4	6	11	12	6	7	17	11
2.	SP w Mokrem	0	3	12	7	9	2	13	9	7	17	8	4	13	9
3.	SP w Wólce Wieprzeckiej	0	5	4	4	4	0	6	6	8	9	0	9	16	5
4.	SP w Zawadzie	0	11	7	9	10	0	24	15	22	22	10	26	21	22
5.	ZSPiP w Kalinowicach	0	24	36	44	48	0	52	55	47	51	14	62	54	38
6.	SP w Płoskiem	0	7	16	18	21	0	17	19	14	16	12	18	25	12
7.	SP w Sitańcu	0	4	8	4	8	1	18	18	21	14	8	30	39	15
8.	SP w Wysokiem	0	0	7	5	10	0	18	12	14	17	18	16	18	18
9.	SP w Żdanowie	0	20	18	25	26	0	26	22	22	18	17	40	38	19
	Łącznie	0	75	110	119	143	1	178	162	166	176	93	212	241	149
		448						1377							

KADRA PEDAGOGICZNA I NIEPEDAGOGICZNA W SZKOŁACH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ ZAMOŚĆ

Liczba etatów nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi wynikała z zatwierdzonych arkuszy organizacyjnych

poszczególnych szkół. Stan zatrudnienia nauczycieli związany był z liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów, oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego,

języków obcych, informatyki), określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Tabela Nr 3

Tabela Nr 3 przedstawia stan zatrudnienia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w roku szkolnym 2020/2021.

Lp.	Nazwa placówki	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni obsługa		Pracownicy niepedagogiczni administracja		Razem	
		osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty
1.	SP w Borowinie Sitanieckiej	19	12,01	3	2,5	-	-	22	14,51
2.	SP w Mokrem	19	14,28	5	4,5	-	-	24	18,78
3.	SP w Wólce Wieprzeckiej	16	11,53	4	2,75	-	-	20	14,28
4.	SP w Zawadzie	22	18,81	7	7	1	1	30	26,81
5.	SP w Płoskiem	23	21,25	8	8	1	1	32	30,25
6.	SP w Sitańcu	28	20,52	7	6,5	1	1	36	28,02
7.	SP w Wysokiem	20	16,72	6	5	1	1	27	22,72
8.	SP w Żdanowie	36	28,01	9	9	1	1	46	38,01
9.	ZSPiP w Kalinowicach	52	43,93	15	12,25	1	1	68	57,18
	Razem:	235	187,06	64	57,5	6	6	305	250,56

Tabela Nr 4

Tabela Nr 4 przedstawia stan zatrudnienia nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Zamość wg posiadanych stopni awansu zawodowego w roku szkolnym 2020/2021.

Lp.	Nazwa placówki	Stopień awansu zawodowego									
		stażysta		kontraktowy		mianowany		dyplomowany		Razem	
		liczba	etaty	liczba	etaty	liczba	etaty	liczba	etaty	liczba	etaty
1.	SP Borowina Sitaniecka	1	0,83	4	2,22	3	1,35	11	7,61	19	12,01
2.	SP Mokre	1	1	3	2,28	3	1,23	12	9,77	19	14,28
3.	SP Wólka Wieprzecka	0	0	2	1,67	5	4,28	9	5,58	16	11,53
4.	SP Zawada	1	1	1	0,56	2	2	18	15,25	22	18,81
5.	SP Płoskie	1	1	3	3	0	0	19	17,25	23	21,25
6.	SP Sitaniec	0	0	1	0,11	4	2,47	23	17,94	28	20,52
7.	SP Wysokie	0	0	4	2	1	1	15	13,72	20	16,72
8.	SP Żdanów	0	0	8	5,66	7	4,75	21	17,60	36	28,01
9.	ZSPiP Kalinowice	2	2,05	9	5,53	8	8,47	33	27,88	52	43,93
	Ogółem:	6	5,88	35	23,03	32	25,55	162	132,60	235	187,06

Stopień zawodowy nauczyciela stażysty posiadało 2,56% ogółu zatrudnionych, nauczyciela kontraktowego 14,89% ogółu zatrudnionych, nauczyciela mianowanego 13,61% ogółu zatrudnionych, na-

uczyciela dyplomowanego 68,94% ogółu zatrudnionych.

Szkoły prowadzone przez Gminę Zamość otrzymały wsparcie w zakresie edukacji,

wychowania i opieki, które realizowane było w ramach m.in.:

- opieki świetlicowej,
- opieki nad uczniami dowożonymi,
- biblioteki szkolnej,

- pedagoga szkolnego, psychologa,
- zajęć wspomagających naukę i rozwój ucznia: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, o charakterze terapeutycznym, rozwijające umiejętności szkolne, przygotowujące do egzaminów zewnętrznych,
- zajęć wynikających z orzeczeń Porad-

ni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz inne dodatkowe (Tabela Nr 5), na które przeznaczono środki z budżetu gminy.

Tabela Nr 5

Tabela Nr 5. Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży - tygodniowa liczba godzin zajęć dodatkowych w szkołach prowadzonych przez Gminę Zamość

Nazwa szkoły	Rok szkolny 2020/2021					Razem
	świetlica	zajęcia psycholog.-pedagogiczne z opinii poradni	biblioteka	Pedagog, Psycholog	inne godz. organu, nauczyciel specjalny, logopedia, ścieżka zindywidualizowana, SKS	
SP Borowina Sitaniecka	4	3	1	0	0	8
SP Mokre	2	2	1	0	1	6
SP Wólka Wieprzecka	2	1	1	0	0	4
SP Zawada	18	6	3	11	33	71
SP Płoskie	18	4	3	11	32	68
SP Sitaniec	7	3	3	11	0	24
SP Wysokie	18	4	3	5	22	52
SP Żdanów	24	14	7	22	24	91
ZSPiP Kalinowice	48	5	3	21	41	118
Ogółem:	141	42	25	81	153	442

DOŻYWIANIE

Szkoły prowadzone przez Gminę Zamość organizowały dożywianie. Ze względu na pandemię i mieszany tryb pracy szkół, tj. nauki zdalnej i stacjonarnej, liczba uczniów korzystających z dożywiania była nieco mniejsza niż w roku ubiegłym i wynosiła średnio 696 uczniów. W Szkole Podstawowej w Mokrem posiłki przygotowywane były w kuchni szkolnej. W 11 szkołach dożywianie odbywało się w formie cateringu, w Szkole Podstawowej w Wysokiem, jak w poprzednich latach szkolnych, część

uczniów korzystało ze śniadania w formie kanapek i napojów.

PROJEKTY I PROGRAMY**RZĄDOWE POMOCY UCZNIOM**

Zrealizowano 2 projekty grantowe „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła +”, wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. W ramach tych projektów za-

kupiono 73 laptopy dla uczniów do nauki zdalnej. W ramach programu rządowego wyposażono 1557 uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe.

FREKWENCJA I STYPENDIA ZA WYNIKI W NAUCE ORAZ OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

Tabela Nr 6 przedstawia frekwencję, średnią ocen, liczbę uczniów z najwyższą średnią ocen oraz liczbę uczniów, którzy otrzymali stypendium za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w szkołach prowadzonych przez Gminę Zamość.

Tabela Nr 6

Nazwa szkoły	frekwencja	średnia ocen	liczba uczniów ze średnią ocen od 4,75 i więcej	stypendia za wyniki w nauce oraz osiągnięcia sportowe
SP Borowina Sitaniecka	91,30 %	4,52	26	17
SP Mokre	92,00 %	3,98	15	11
SP Wólka Wieprzecka	93,30 %	4,11	7	7
SP Zawada	90,00 %	4,25	27	20
SP Płoskie	91,88 %	4,11	17	14
SP Sitaniec	83,60 %	4,22	42	28
SP Wysokie	91,04 %	4,27	32	17
SP Żdanów	90,00 %	4,14	26	35
ZSPiP Kalinowice	92,00 %	4,19	78	28

**WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY
W SZKOŁACH PROWADZONYCH
PRZEZ GMINĘ ZAMOŚĆ**

W klasie VIII przeprowadzono zewnętrzny egzamin ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego oraz ję-

zyka niemieckiego w Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach.

Tabela Nr 7

Tabela Nr 7. Zestawienie wyników % z egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2020/2021

Szkoła	język polski	matematyka	język angielski	język niemiecki
SP Borowina Sitaniecka	67 %	55 %	74 %	-
SP Mokre	67 %	45 %	72 %	-
SP Wólka Wieprzecka	71 %	60 %	70 %	-
SP Zawada	60 %	48 %	62 %	-
SP Płoskie	62 %	45 %	74 %	-
SP Sitaniec	58 %	40 %	73 %	-
SP Wysokie	74 %	54 %	65 %	-
SP Żdanów	69 %	55 %	68 %	-
ZSPiP Kalinowice	68 %	51 %	63 %	38 %
Gmina:	66 %	49 %	71 %	38 %
Powiat:	60 %	42 %	58 %	64 %
Województwo:	61 %	47 %	63 %	58 %
Kraj:	60 %	47 %	66 %	49 %

**DOTOWANIE PLACÓWEK
PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH
FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE
GMINY ZAMOŚĆ**

Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych,

Gmina Zamość udzielała dotacji na działalność niżej wymienionych szkół, prowadzonych przez Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Dobra Szkoła” w Białowoli:

- publicznej Szkole Podstawowej w Białowoli,
- publicznej Szkole Podstawowej w Lipsku,

- publicznej Szkole Podstawowej w Pniówku.
- oraz dwóm niepublicznym przedszkolom: „Urwis” w Sitańcu i „Czerwony Koralik” w Szopinku.

Tabele Nr 8 i Nr 9 przedstawiają liczbę oddziałów oraz uczniów/wychowanków w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie „Dobra Szkoła” w roku szkolnym 2020/2021.

Tabela Nr 8

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów		Liczba Uczniów klasy I-VIII	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		szkoła podstawowa	oddziały przedszkolne		
1.	Szkoła Podstawowa w Białowoli	5	1	47	9
2.	Szkoła Podstawowa w Lipsku	7	2	49	46
3.	Szkoła Podstawowa w Pniówku	7	2	70	33
	Ogółem:	19	5	166	88

Tabela Nr 9

Lp.	Nazwa pałcówki	Przedszkola i oddziały przedszkolne						Szkoły podstawowe – klasy							
		2,5-latki	3-latki	4-latki	5-latki	6-latki	7-latki	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP w Białowoli	0	1	3	4	1	0	1	7	5	7	5	5	9	8
2.	SP w Lipsku	2	12	14	9	9	0	11	7	7	3	8	3	4	6
3.	SP w Pniówku	1	11	9	7	5	0	12	12	6	5	6	7	13	9
	Łącznie:	3	24	26	20	15	0	24	26	18	15	19	15	26	23
		88						166							

Tabela Nr 10 Tabela Nr 10 przedstawia liczbę oddziałów oraz liczbę wychowanków w roku szkolnym 2020/2021 w przedszkolach niepublicznych funkcjonujących na terenie Gminy Zamość.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów		Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		Oddziały przedszkolne		
1.	Niepubliczne Przedszkole „Urwis” w Sitańcu	2		26
2.	Niepubliczne Przedszkole „Czerwony Koralik” w Szopinku	3		41
Ogółem:		5		67

Tabela Nr 11 Tabela Nr 11 przedstawia stan zatrudnienia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w roku szkolnym 2020/2021 w szkołach na terenie Gminy prowadzonych przez Stowarzyszenie „Dobra Szkoła”.

Lp.	Nazwa szkoły	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni	
		liczba	etaty	liczba	etaty
1.	Szkoła Podstawowa w Białowoli	18	9,66	3	2
2.	Szkoła Podstawowa w Lipsku	22	13,69	3	2,5
3.	Szkoła Podstawowa w Pniówku	19	13,94	4	3,5
Ogółem:		59	37,29	10	8

Tabela Nr 12 Tabela Nr 12 przedstawia stan zatrudnienia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w roku szkolnym 2020/2021 w niepublicznych przedszkolach funkcjonujących na terenie Gminy Zamość.

Lp.	Nazwa placówki	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni	
		liczba	etaty	liczba	etaty
1.	Niepubliczne Przedszkole „Urwis” w Sitańcu	3	3	2	1,75
2.	Niepubliczne Przedszkole „Czerwony Koralik” w Szopinku	4	4	3	3
Ogółem:		7	7	5	4,75

Tabela Nr 13 Tabela nr 13 przedstawia koszt utrzymania szkół, w tym udzielone dotacje, refundacje dotacji oraz zwroty kosztów utrzymania wychowanka w publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej za rok budżetowy 2020.

Nazwa placówki/zadania	Wydatki w 2020 roku	Dochody - subwencja i dotacja przekazywana z budżetu Państwa oraz inne dochody	Środki własne budżetu Gminy w wydatkach
Szkoła Podstawowa w Borowinie Sitańskiej	1 197 482,10	956 009,37	-241 472,73
Szkoła Podstawowa w Mokrem	1 253 334,53	1 022 631,90	-230 702,63
Szkoła Podstawowa w Wólce Wieprzeckiej	1 024 203,57	757 687,32	-266 516,25
Szkoła Podstawowa w Zawadzie	1 878 149,02	1 645 403,95	-232 745,07
Szkoła Podstawowa w Płoskiem	1 904 088,98	1 410 772,86	-493 316,12
Szkoła Podstawowa w Sitańcu	2 000 584,63	1 689 795,10	-310 789,53
Szkoła Podstawowa w Wysokiem	1 710 626,54	1 419 976,19	-290 650,35
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach	3 541 203,83	3 608 376,22	67 172,39
Szkoła Podstawowa w Żdanowie	2 316 102,22	2 103 141,27	-212 960,95
dotacje dla 3 szkół podstawowych Stowarzyszenia Rozwoju Lokalnego „Dobra Szkoła”	3 317 289,84	2 257 132,04	-1 060 157,80
przedszkole i oddziały przedszkolne w szkołach prowadzonych przez Gminę Zamość	4 046 916,24	1 788 400,62	-2 258 515,62
Niepubliczne Przedszkole URWIS w Sitańcu	242 442,72	144 184,61	-98 258,11
Niepubliczne Przedszkole CZERWONY KORALIK w Szopinku	539 343,26	464 364,72	-74 978,54
refundacja udzielonych dotacji przez inne gminy i koszt pobytu dzieci z terenu Gminy Zamość w przedszkolach publicznych innych gmin	996 842,10	0	-996 842,10
dowożenie uczniów do szkół	638 125,29	0	-638 125,29
wydatki remontowe szkół	359 908,30	0	-359 908,30
Centrum Usług Wspólnych	1 050 330,50	176 357,71	-873 972,79
Ogółem wydatki:	28 016 973,67	19 444 233,88	-8 572 739,79

Gmina Zamość refundowała również koszty dotacji udzielanej przez inne gminy niepublicznym przedszkolom oraz zwa-

cała koszty pobytu dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Zamość, a uczęszczających do publicznych przedszkoli i oddzia-

łów przedszkolnych w szkołach podstawowych w innych gminach.

CUW: Jadwiga Adamczyk

PLACÓWKI OŚWIATOWE NA TERENIE GMINY ZAMOŚĆ - FOTOGALERIA

Szkoła Podstawowa w Białowie

Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Borwinie Sitanieckiej

Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach

Szkoła Podstawowa w Lipsku

Szkoła Podstawowa w Mokrem

Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem

Szkoła Podstawowa w Pniówku

Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu

Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej

Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zawadzie

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie

DZIEJE SIĘ W SZKOŁACH GMINY ZAMOŚĆ

Szkoła Podstawowa w Białowoli

SP W BIAŁOWOLI

UCZNIOWIE PROGRAMUJĄ – CODEWEEK

W dniach 9-24 października 2021 r. odbyła się kolejna edycja CodeWeek (Europejski Tydzień Kodowania). To inicjatywa, w ramach której europejskie państwa rywalizują w liczbie zorganizowanych wydarzeń związanych z programowaniem. Akcja dedykowana jest wszystkim, którzy chcą rozpocząć lub kontynuować przygodę z programowaniem. Warto zaznaczyć, że w ubiegłym roku Polska zajęła pierwsze miejsce – ponad 5000 uczestników zorganizowało 20 505 inicjatyw, w tym nasi uczniowie. Podążając za tym przedsięwzięciem i tym razem przedszkolaki oraz uczniowie SP w Białowoli wzięli udział w ogólnopolskim programie Uczymy Dzieci Programować. Przedszkolaki włączając się do akcji podczas zajęć wykorzystali Ozoboty, puzzle do ozobotów, Geniboty, tablicę interaktywną oraz matę edukacyjną do kodowania. Dzieci kodowały i rozszyfrowywały baśnie, bajki, opowieści i wiele innych ciekawych zadań. Warto wspomnieć, że takie zajęcia odbywają się w naszym przedszkolu nie tylko w ramach CodeWeek, ale przez cały rok szkolny. Uczniowie klas I-VIII uczyli się podstaw programowania używając programu Scratch. Podczas zajęć także wykorzystano mini roboty. Nasi szkolni programiści w ramach różnych zajęć uczestniczyli w zabawach i zadaniach rozwijających logiczne myślenie. Szukali kodów w codziennych czynnościach, tworzyli zakodowane obrazki, zadania matematyczne, układali zakodowane opowiadania. W trakcie tego typu zajęć uczniowie rozwijają kluczowe kompetencje XXI

wieku tj. uczą się zadaniowego podejścia do stawianych problemów, szukania różnych rozwiązań, analizowania ich i wybierania tych najbardziej optymalnych, a przy tym rozwijają podstawowe funkcje poznawcze takie jak: pamięć, koncentracja uwagi, analiza, synteza wzrokowa i słuchowa oraz koordynacja ruchowa. Ponadto programowanie to super zabawa, jak mawiają nasi uczniowie. **Bożena Radlińska**

FESTYN RODZINNY W BIAŁOWOLI

W niedzielę, 19 września 2021 r. w Szkole Podstawowej w Białowoli odbył się Festyn Rodzinny zorganizowany w ramach Narodowego Programu Szczepień #Szczepimy się z KGW. Mimo chłodu przybyło wielu mieszkańców sołectwa i okolicznych wsi. Mieszkańcy mieli szansę zaszczepienia się przeciwko wirusowi Covid-19 w punkcie szczepień. Podmiotem realizującym szczepienia był NZOZ Ośrodek Zdrowia w Lipsku k/Zamościa. Działaniom profilaktycznym towarzyszył szereg atrakcji dodatkowych. Dzięki gospodarzom i pozostałym organizatorom teren Szkoły Podstawowej w Białowoli tętnił życiem! Uroczystość rozpoczęła hejnałem w wykonaniu Szymona Lupy – przedstawiciela Młodzieżowej Orkiestry Dętej w Białowoli. W imieniu wszystkich organizatorów zebranych przywitała p. Bożena Radlińska – dyrektor SP w Białowoli. Podczas festynu atrakcji nie brakowało! Oprócz degustacji smakołyków przygotowanych przez KGW oraz p. Marka Bejnarowicza, m.in. pysznej kielbaski z ogniska, flaczków, wojskowej grochówki, pajdy ze smalcem i ogórkiem, przekąsek oraz pysznych ciast, na przybyłych czekała moc wrażeń. Na dzieci czekały liczne zabawy, gry i warsztaty przygotowane przez

nauczycieli SP w Białowoli oraz Centrum Rozrywki GRAwitacja. Dużą popularnością cieszyła się interaktywna mata, robienie przypinek, zamykanie w ogromnej bańce mydlanej, modelowanie z balonów zwierzątek i roślin, tworzenie obrazów z darów jesieni. Sporo radości dostarczyło robienie biżuterii oraz brokatowych tatuaży i doczepianie kolorowych warkoczyków. Nie zabrakło waty cukrowej i popcornu. Niewątpliwie zaciekawieniem cieszyły się warsztaty dla dorosłych, m.in. robienie kwiatów z rajstop oraz kwiatów, gwiazdek metodą Quilling – specjalność Pani H. Adamczuk oraz Cz. Strzałki. Dla Pań przygotowano warsztaty i pokaz kosmetyczny firm Mary Kay oraz Avon. Pani A.Czop w sposób profesjonalny wykonała makijaż chętnym uczestniczkom. Niesamowite wrażenie na uczestnikach wywarła wystawa myśliwska przygotowana przez myśliwych – p.Tadeusza Tarajko – Radnego Rady Gminy Zamość oraz p. Łukasza Gontarza. Można było obejrzeć ekspozycje – rogi, skóry, akcesoria myśliwskie, posłuchać odgłosów zwierząt, poznać życie dzikich zwierząt i tajniki „myśliwskie”. Zainteresowaniem cieszył się pokaz historyczny w wykonaniu Pana Konrada Serafina. Dzieci z ciekawością przyglądały się niecodziennemu strojowi naszego gościa. Ponadto Pan Gustaw Tarajko z żoną przygotowali kącik pszczelarski – życie pszczoł było jednym z tematów rozmów uczestników wydarzenia. Ważnym elementem festynu była możliwość skorzystania z pomocy rachmistrzów przy Narodowym Spisie Powszechnym Ludności – dziękujemy Paniom Rachmistrzyniom oraz p. T. Paszko za pomoc w realizacji tego przedsięwzięcia. Ponadto nasze wydarzenie wzbogaciły swoją obecnością Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Adamowa, które także przygotowały małe co nieco dla naszych najmłodszych uczestników. Swoją cegiełkę do festynu dołożyli także druhowie z miejscowej jednostki OSP na czele z p. A.Lisem – prezesem oraz p. T.Bosiakiem – sołtysem Białowoli, którzy pokusili się o widowiskowy pokaz samochodów strażackich. Wielką radość i niesamowite wrażenie sprawiła naszym uczestnikom jazda bryczką, samochodem terenowym, pojazdem typu SAM. Nie zabrakło też czegoś dla miłośników ciągników, można było zobaczyć zabytkowe Ursusy m.in. C-4011 i C-328, Massey Ferguson. W imieniu organizatorów składamy serdeczne wyrazy uznania i podziękowania Wszystkim, którzy przyczynili się i pomogli nam w or-

ganizacji festynu. Gospodynie z Białowoli oraz wszyscy organizatorzy dowiedli, że zapału do pracy i pomysłów z całą pewnością im nie brakuje i deklarują, że zaskakiwać będą jeszcze nie raz.

JESIENNA ŚCIEŻKA SENSORYCZNA

Przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej w Białowoli zrealizowały zadanie Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Gramy Zmysłami”, układając jesienną ścieżkę sensoryczną. Wykorzystaliśmy zgromadzone dary jesieni: kasztany, orzechy, liście, szyszki. Taka ścieżka sensoryczna ma bardzo duże znaczenie dla dziecięcych stóp – usprawnia motorykę dużą, rozwija wrażenia dotykowe, poprawia równowagę i koordynację ruchową i przede wszystkim stymuluje receptory. Ścieżka sensoryczna pozwala rozwijać wyobraźnię dotykową, która jest niezbędna do prawidłowego poznawania świata. Spacer po wyznaczonej trasie sprawił dzieciom mnóstwo radości.

Monika Teterycz

DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

5 listopada obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek. W tym dniu przypominamy bajki, które są nieodzownym elementem każdego dzieciństwa. Baśnie i bajki są dla wszystkich źródłem bogatych przeżyć, wrażeń i sposobem wzbogacania wyobraźni. Bajka towarzyszy nam już od najmłodszych lat. W tym dniu nasza szkoła zamieniła się w bajkową krainę. Na szkolnych korytarzach można było spotkać, m.in. księżniczki, Smerfy, Czerwone Kapturki, Królową Śniegu, Jasia i Małgosię, rycerzy i krasnoludków. Tego dnia korzystając z zaproszenia Pani Elżbiety Stankiewicz – dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Zamość w Mokrem przedszkolaki oraz uczniowie klas I-V z naszej szkoły uczestniczyli w spotkaniu autorskim ze Zbigniewem Dmitroć – polskim poetą, bajkopisarzem, tłumaczem, satyrykiem i dramaturgiem. Podczas spotkania dzieci z zaciekawieniem słuchały bajek i wierszy prezentowanych przez Pana Zbigniewa. Później odbył się quiz, który wymagał wykazania się znajomością treści bajek, tych znanych i mniej znanych. Okazało się, że wszyscy uczniowie bardzo dobrze znają bajki i szybko rozwiązywali przygotowane zadania. Serdecznie dziękujemy Pani Dyrektor Biblioteki za zaproszenie. Ten dzień sprawił wszystkim wiele radości, a jednocześnie przypomniał jak ważne są bajki i że warto po nie sięgać. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

„TWOJA KREW – MOJE ŻYCIE”

W dniu 8 października 2021 r. w Szkole Podstawowej w Białowoli odbyły się

zajęcia edukacyjne dla uczniów klas IV – VIII na temat honorowego krwiodawstwa oraz dawstwa szpiku prowadzone przez Pana Jakuba Stachnio, pracownika Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie. Celem zajęć było propagowanie idei honorowego krwiodawstwa oraz uwrażliwienie młodzieży na potrzeby osób chorych, dla których krew jest bezcennym lekiem. Nasi uczniowie z wielkim zaciekawieniem i zaangażowaniem uczestniczyli w tej niecodziennej lekcji. Dowiedzieli się m.in. o korzyściach wynikających z bycia honorowym krwiodawcą. Prowadzący szczegółowo omówił kto może zostać krwiodawcą i jakie są przeciwwskazania. Wyjaśnił również jak często, gdzie i ile krwi można oddać jednorazowo. Przybliżył, krok po kroku drogę dawcy, uświadomił, że oddawanie krwi jest bezpieczne i bezbolesne. Podsumowaniem wykładu był krótki film podsumowujący przekazane treści oraz pytania uczestników. Prelekcja uświadomiła naszym uczniom, że decyzja o oddaniu krwi, staniu się krwiodawcą, to początek drogi do zyskania ogromnej satysfakcji, wy wpływającej ze świadomości, że być może moja krew uratuje życie innego człowieka. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

ŻONKILOWE POLA NADZIEI

W dniu 6 października 2021 r. Hospicjum Santa Galla w Łabuńkach ruszyło już po raz 10 z edycją kampanii POLA NADZIEI 2021/2022. Uroczysta Gala otwarcia rozpoczęła się od powitania zebranych przez dyrektora Hospicjum ks. Michała Przybysza oraz wspólnej modlitwy. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Białowoli wzięli w niej czynny udział wraz z wolontariuszami z 30 szkół naszej diecezji. Zainaugurowana akcja ma na celu propagowanie idei wolontariatu, bezinteresownej pomocy nieuleczalnie chorym oraz ich rodzinom. Staje się okazją do budzenia wrażliwości, empatii, kształtowania postaw prospołecznych. „Pola Nadziei” to międzynarodowy program polegający na sadzeniu jesienią żonkili (symboli Nadziei) na znak solidarności z chorymi i tworzeniu „Pól Nadziei”. W tym roku uczestnicy na skwerze przy hospicjum posadzili 300 cebulek żonkili. Kiedy wiosną zakwitną – są rozdawane w trakcie ulicznych kwest. Następnie uczestnicy odwiedzili mini zoo i udali się na poczęstunek. Dzięki żonkilowi – symbolowi nadziei, dzieci i młodzież w sposób przystępny mogą dowiedzieć się o tym co jest trudną, ale nieodłączną częścią życia: o chorobie, przemijaniu i stracie, ale także o nadziei i radości jaką może wnieść w tych chwilach człowiek, wraz-

liwy i otwarty na los drugiego człowieka. To dobrzy ludzie swoim przykładem, zaangażowaniem i postawą sprawiają, że Pola Nadziei zakwitają na wiosnę, a Hospicjum kontynuuje swą misję opieki i pomocy.

WYCIECZKA DO JACNI

29 września 2021 r. uczniowie SP w Białowoli udali się na wycieczkę do Jacni. Przywitani przez Panie z KGW z Adamowa z wielką radością korzystali z atrakcji przygotowanych nad zalewem. Jednym z punktów programu była ścieżka edukacyjna. Spacerując po Parku Edukacyjnym „Roztoczańska Kraina Ryb” uczniowie poznali tajniki i ciekawostki życia ryb. Wiele satysfakcji sprawił aktywnie spędzony czas w parku linowym, gdzie nasi uczniowie wykazali się sprawnością fizyczną pokonując trudny tor przeszkód. Następnie udali się na odpoczynek przy tężni solankowej. Niesamowite wrażenia zapewnił też najmłodszym uczniom plac zabaw i dmuchana zjeżdżalnia. Ostatnim punktem programu były wspólne, kreatywne zabawy oraz pyszny obiad i kiełbaski z ogniska. Piękna pogoda, liczne atrakcje oraz miło spędzony wspólnie czas sprawiły, że trochę zmęczeni, ale bardzo radośni i zadowoleni wrócili do szkoły. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

ŻYWA LEKCJA PATRIOTYZMU „SZKOŁA PAMIĘTA”

„Ktoś tutaj był i był, a potem nagle zniknął i uporczywie go nie ma.”

Wisława Szymborska

„Szkoła pamięta” to akcja Ministerstwa Edukacji i Nauki odbywająca się w okresie, w którym w sposób szczególny wspominamy zarówno naszych bliskich, jak i tych, którzy zapisali się w historii – tej ogólnonarodowej i lokalnej. W ten sposób inicjatywa nawiązuje do polskiej tradycji świat zadusznych. Celem akcji jest zwrócenie uwagi młodych ludzi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, szczególnie tych, którzy są związani z historią danego miejsca, regionu, społeczności. I w tym roku Społeczność Szkoły Podstawowej w Białowoli dołączyła do akcji i uczciła pamięć pomordowanych 19 grudnia 1942 r. mieszkańców Białowoli. Złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy świecę, oddając w ten sposób hołd poległym bohaterom. Następnie obecni wysłuchali historii powstania pomnika i uczcili minutą ciszy pamięć poległych. Kilka razy w roku nasi uczniowie odwiedzają pomnik, co jest doskonałą żywą lekcją patriotyzmu i dowodem naszej pamięci. Wspólnie z nami uczynił to Pan Starosta Stanisław Grześko. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

SP W BOROWINIE SITANIECKIEJ

BEZPIECZNA DROGA DO PRZEDSZKOLA

Realizując tematykę „Bezpieczna droga do przedszkola” dzieci z oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej zostały zapoznane z elementarnymi zasadami ruchu drogowego i właściwego zachowania się w stosunku do nieznanymi osobami. Dzieci utrwaliły sobie również w pamięci numery alarmowe. Treści o ruchu drogowym dzieci poznały poprzez literaturę, piosenki, zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne, ale najważniejsza dla nich była część praktyczna – wyjście na skrzyżowanie. Wiedzę o drogowych zagrożeniach oraz umiejętność bezpiecznego poruszania się na drodze, w połączeniu ze znajomością zasad i pod-

wie z innej szkoły będą mogli bliżej poznać nas. **Katarzyna Paczóska**

DZIEŃ SAMORZĄDNOŚCI W KLASIE IV

Dzień jak co dzień w naszej szkole. Dzwonek dzwoni – czas na lekcję! Jednak 7.10.2021 r. ten dzwonek zabrzmiał chyba inaczej, ponieważ uczniowie kl. IV w podskokach popędzili do klasy. Nikt się nie ociągał i nie marudził! Dlaczego? Otóż, tym razem wychowawca przekazał symbolicznie władzę w ręce uczniów, którzy z radością i dumą objęli stery w klasie. W sali pojawili się więc nowi i pełni entuzjazmu nauczyciele, którzy starali się jak najlepiej wykonać swoje obowiązki. Na pierwszą lekcję szybkim krokiem przybyli nauczyciele wychowania fizycznego, prowadząc taką rozgrzewkę, jak na jakichś igrzyskach!

Szkoła Podstawowa w Borowinie Sitanieckiej

stawowych przepisów drogowych, powinien znać każdy przedszkolak. **Elżbieta Jaworska – Wyłupek**

„DZIECI LISTY PISZĄ”

Klasa I w ramach projektu „Dzieci listy piszą” poznawała pracę listonosza od podszewki i tajniki funkcjonowania poczty. Ważyli i mierzyli przesyłki pocztowe, wyszukiwali miasta odpowiadające adresowi nadania, stemplowali paczki oraz je nadawali. W ramach edukacji matematycznej obliczali koszty paczki, uwzględniając jej wielkość i wagę, a także opłacali nasze paczki, ucząc się monet 1 zł, 2 zł oraz 5 zł, a także banknotów 10 zł. Uczniowie bardzo szybko opanowali nowe umiejętności. Tworzyliśmy także nasze własne znaczki pocztowe z napisem POLSKA oraz ceną. Każdy znaczek przedstawiał coś, z czym kojarzy nam się region, w którym mieszkamy. Nasze znaczki trafią wraz z listem do szkoły w Wieprzu, z którą nawiązaliśmy współpracę przy okazji projektu „Dzieci listy piszą”. Dzięki temu uczni-

Potem niezwykle wymagająca plastyczka uczyła jak wykonać skomplikowane origami tak, aby powstały przepiękne motyle. Następnie miejsce za biurkiem zajęła pani od przyrody, która z zapałem przepytowała klasę, wykonała obszerną notatkę i jeszcze zadała pracę domową! Jaka była kolejna lekcja? Znów w-f, ale tym razem bardzo intensywne ćwiczenia ze wspianym instruktorem! Następna lekcja również do prostych nie należała – panowie od historii zadawali trudne pytania i skrzętnie notowali plusy i minusy za odpowiedzi. Zmęczenie dopadało uczniów, ale już w sali pojawiła się matematyczka, serwując serię ćwiczeń i trudnych obliczeń! Wtedy stery objęła polonistka, uzbrojona w kartkę z milionem pytań zaczęła edukować i pytać! Co ciekawe, uczniowie zapomnieli o tym, że są przerwy i swoje lekcje prowadzili bez nich! Młodzi nauczyciele prowadzili swoje lekcje z ogromnym zaangażowaniem! Dzień Samorządności z pewnością powtórzymy.

Wychowawca kl. IV Monika Wołos

SUKCESY BARTKA

W dniach 23-26.09.2021 r. w Konopiskach, w powiecie częstochowskim, odbył się Międzynarodowy Turniej BOCCIA „Prometeus Cup 2021”. Rozegrano 4 turnieje: zawody międzynarodowe w drużynach i parach oraz indywidualne, Polska Liga BOCCIA oraz turniej OPEN. W tym ostatnim wzięło udział 30 zespołów, w tym zespół klubu AKSON Zamość, w którym gra uczeń naszej szkoły, Bartosz Wołos. Po długim i wyczerpującym, ale pełnym emocji turnieju, drużyna Bartka zajęła wysokie IV miejsce! Bartek Wołos, uczeń klasy VII SP w Borowinie Sitanieckiej, wystartował też na VII Ogólnopolskim Mityngu w Lekkoatletyce osób niepełnosprawnych w Koziencach. Rzucił maczugą i pobiegł na 100 i 200 m we Frame Runningu. W rzucie zajęł 2. miejsce z wynikiem 7,83 m, a w biegu na 100 m pobił swój rekord życiowy. Gratulacje!

ŚWIETNE WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

Uczniowie SP w Borowinie Sitanieckiej w dniach 25-27.05.2021 r. przystąpili do ogólnopolskiego egzaminu ósmoklasisty z 3 przedmiotów: j. polskiego, matematyki oraz j. angielskiego. Analiza wyników, w odniesieniu do średniej kraju, województwa, powiatu oraz gminy, potwierdziła bardzo dobry poziom przygotowania naszych uczniów do egzaminu na zakończenie II etapu kształcenia. Średnie wyniki szkoły ze wszystkich przedmiotów przewyższają średnie wyniki kraju, województwa i powiatu. Warto nadmienić, że w 9-stopniowej skali staninowej nasza szkoła w każdym z 3 przedmiotów egzaminacyjnych osiągnęła 7, czyli wysoki stanin. Wyniki naszych uczniów potwierdzają zatem, że kształcimy na bardzo wysokim poziomie! Na szczególne podkreślenie zasługuje wysoka średnia uzyskana z egzaminu z matematyki – 55%, co sprawiło, że nasza szkoła uplasowała się na I miejscu *ex aequo* z inną szkołą w Gminie Zamość. Wynik 74% z egzaminu z j. angielskiego oraz 67% z j. polskiego również należą do najwyższych w naszej Gminie. **Jedna nasza uczennica uzyskała wynik 100% na egzaminie z j. angielskiego!** Serdecznie gratulujemy naszym absolwentom bardzo wysokich wyników egzaminu, a nauczycielom życzymy dalszych sukcesów!

WAKACYJNE WYZWANIE

Uczniowie klas IV-VI ze szkoły w Borowinie Sitanieckiej wzięli aktywny udział w konkursie na przeczytanie jak największej liczby książek w wakacje. Ku uciesze polonistów grono czytelników po let-

niej przerwie znacznie się powiększyło. Rekordzistom udało się przeczytać 9 i więcej książek. Otrzymali oni złote medale i dyplomy z gratulacjami. Wielu uczniów przeczytało ponad 4 książki. Ci zaś dostali srebrne medale. Osoby, którym udało się przeczytać co najmniej 3 książki nagrodzono brązowym medalem. W związku z tym, że chcieliśmy docenić podjęcie próby czytelniczej, każda osoba, która sięgnęła w minione wakacje po książkę, otrzymała dyplom z gratulacjami. Jesteśmy dumni z naszych uczniów. **Katarzyna Paczowska**

SP W LIPSKU

AKCJA CZYTELNICZA

„IV Przerwa na czytanie” – pod takim hasłem w naszej szkole 18.10.2021 r. odbyła się ogólnopolska akcja bicia rekordu czytania na przerwie, realizowana w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. Dzieci z oddziałów przedszkolnych słuchały ulubionych utworów J. Brzechwy, W. Chotomskiej i J. Tuwima w wykonaniu starszych uczniów ze Szkolnego Klubu Czytelniczego. Następnie najmłodszy wykonali prace plastyczne do przeczytanych utworów. Uczniowie z klas II-III czytali wybrane baśnie Andersena, Perrault i braci Grimm. „IV Przerwa na czytanie” wzbogaciła część artystyczną. Przedstawiono miniaturę teatralną na podstawie mitu „Demeter i Kora” Wandy Markowskiej, którą przygotowali uczniowie klasy VII. Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem, została entuzjastycznie przyjęta zwłaszcza przez dzieci z oddziałów przedszkolnych. Działania integrowały młodszych i starszych uczniów. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

BIEGALI PATRIOTYCZNIE

28.10.2021 r. przy kompleksie sportowym „Moje boisko Orlik 2012” w Żdanowie odbyły się Gminne Biegi Przełajowe z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Naszą szkołę reprezentowało 8 zawodników, którzy przywieźli aż 5 medali. Pierwsze miejsce wywalczył Hubert Sinkiewicz. Drugie miejsca w swoich kategoriach zdobyli Szymon Smyk, Patryk Dymski, Miłosz Łapa i Marcel Gmitrzuk. W klasyfikacji generalnej SP w Lipsku zajęła VI miejsce. Organizatorem zawodów, którym patronował Wójt Gminy Zamość, był Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość przy współpracy z SP w Żdanowie. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

CODE WEEK 2021

Code Week to społeczna inicjatywa, w ramach której europejskie państwa

„ścigają się” w liczbie zorganizowanych wydarzeń związanych z programowaniem i kodowaniem. Akcja co roku organizowana jest na terenie całej Europy i dedykowana wszystkim, którzy chcą rozpocząć lub kontynuować przygodę z programowaniem. Wydarzenie to odbywało się w naszej szkole od 9 do 24 października. Kodowano na lekcjach informatyki, matematyki, zajęciach w przedszkolu, zajęciach z robotyki i na przerwach. A po co? Aby podczas dobrej zabawy każdy mógł rozwinąć swoje kompetencje informatyczne, techniczne, logiczne myślenie, potrafił współpracować w grupie oraz poznać podstawowe zasady kodowania i programowania. Podczas zajęć uczniowie dobrze się bawili, budując i programując roboty z klocków lego, odkodowując ukryte obrazki, czy szyfrując hasła dla kolegów. Tworzono własne strony internetowe oraz autorskie gry w Scratchu i w Pythonie. Po akcji Code Week 2021 dalej będziemy kodować i programować na zajęciach w przedszkolu i na lekcjach informatyki.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

Dzień Edukacji Narodowej to doskonała okazja, aby podziękować nauczycielom za ich trud wychowywania i kształcenia. 14.10.2021 r. w naszej szkole odbyła się uroczysta akademie, podczas której przedstawiono historię tego święta oraz część artystyczną, obfitującą w teksty pełne humoru. Wesołymi komentarzami i nastrojowymi piosenkami przedstawiono zmieniającą się szkolną rzeczywistość. Serdeczne życzenia i brawurowo wyśpiewane „sto lat” przez uczniów i przedшкоłaków było najbardziej spontaniczną i najwspanialszą formą podziękowań za codzienną pracę. Kadrze pedagogicznej i pracownikom szkoły podziękowania złożyła również dyrektor Monika Gajak, która życzyła zdrowia, pogody ducha oraz tego, aby podejmowany trud był źródłem osobistej satysfakcji i społecznego uznania. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

DZIEŃ PAPIESKI

11.10.2021 r. w SP w Lipsku odbyła się uroczysta akademie z okazji XXI. Dnia Papieskiego. Idea organizowania „Dnia Papieskiego” narodziła się w 1999 r. po pielgrzymce Ojca Świętego, Jana Pawła II, do Polski. Jego obchody na stałe związały się z niedzielą poprzedzającą dzień 16 października, a więc dzień, w którym Karol Wojtyła został powołany na Stolicę Piotrową. Co roku podczas Dnia Papieskiego pochylamy się nad jednym z aspektów nauczania Papieża – Polaka, zgłębiając to, co mówił do nas nasz Wielki Rodak. Przypominamy sobie jego

życie i dziękujemy Bogu za tak wspaniałą osobę. Tegoroczne hasło brzmiało „Nie lękajcie się”, a zostało zaczerpnięte z homilii Jana Pawła do naszej Ojczyzny. Uczniowie klasy VII, Marcel Gmitrzuk i Natalia Stręciwilk, na konferencji prasowej przedstawili sylwetkę Jana Pawła II. Natomiast pozostali uczniowie klasy VII, Agata Łapa i Paulina Łapa, jak również uczennice klasy VI, Hanna Kudyk, Laura Kukiełka i Justyna Zięba, wczuli się w role reporterów i zadając pytania papieżowi przedstawili krótką refleksję na temat obchodów Dnia Papieskiego, związanego z życiem Ojca Świętego. Uczennica kl. IV, Natalia Molenda, przewodziła w śpiewie „Barki” – ulubionej piosenki papieża. Dzieci z przedszkola przez całe przedstawienie, odgrywane jako telewizyjny show, machały radośnie przygotowanymi przez siebie papieskimi chorągiewkami. Św. Jan Paweł II wzywał nas wszystkich, aby nie lękać się i otworzyć drzwi Chrystusowi. To najbardziej chyba znana na świecie słowa Jana Pawła II, które pochodzą z jego homilii programowej dla kolejnych 27 lat działalności polskiego papieża. Niech te słowa trwają w nas, abyśmy zawsze potrafili wypełnić papieskie wskazania. **Ks. Sławomir Zawada**

LAUR W KONKURSIE LITERACKIM

I nagrodę w konkursie literackim/wiersz/ „Kardynał Stefan Wyszyński i jego nauka w oczach dzieci i młodzieży” otrzymał uczeń naszej szkoły, Krystian Greszta z kl. V. Organizatorem przedsięwzięcia był Światowy Związek Żołnierzy AK okręg Zamość pod honorowym patronatem Jego Ekscelencji ks. bp Mariana Rojka – Ordynariusza Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. Celem konkursu było zainteresowanie młodego pokolenia Polaków osobą Prymasa Polski, Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Patrona Roku 2021. Nadesłano 39 prac z terenu działalności ŚŻŻAK Okręg Zamość, w tym 10 ze szkół podstawowych i 4 z ponadpodstawowych. Gratulujemy! **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

LEKCJE Z TEMIDĄ

SP w Lipsku przystąpiła do ogólnopolskiego programu edukacyjnego przeciwdziałania przestępczości, którego celem było podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości prawnej dzieci i młodzieży. 3.11.2021 r. dla klas VI-VIII odbyły się zajęcia online z Małgorzatą Hulak – radcą prawnym. Program sfinansowano z Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Ministerstwo Sprawiedliwości. Podczas lekcji omawiane były zagadnienia z zakresu podstawy programowej z wiedzy o społeczeństwie oraz doradz-

stwa zawodowego. Istotny aspekt spotkania stanowiło kształtowanie i umacnianie szacunku do prawa, promowanie postaw obywatelskich, budowanie w młodych obywatelach zaufania do organów wymiaru sprawiedliwości oraz uświadamianie uczniów o skutkach prawnych prześladowania rówieśników i zwiększanie bezpieczeństwa w szkołach. Organizatorem przedsięwzięcia „Lekcje z Temidą” była Fundacja Altum.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Jak co roku, w naszej szkole na kilka dni przed 11 listopada rozpoczęto przygotowania do świętowania kolejnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. W salach lekcyjnych i na korytarzu pojawiły się gazetki upamiętniające to wydarzenie. Z klas dobiegały słowa piosenek i melodie znanych pieśni patriotycznych. Podczas lekcji najmłodszy uczniowie dowiedzieli się, dlaczego obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości, jak wygląda godło Polski, co symbolizuje czerwień i biel na naszej fladze, dlaczego Mazurek Dąbrowskiego stał się hymnem narodowym i co znaczą jego słowa. Z prezentacji multimedialnej „Niepodległa Polska”, przygotowanej przez ogólnopolską akcję edukacyjną „Dzieci uczą rodziców”, uczniowie dowiedzieli się kim byli ojcowie polskiej niepodległości, co to jest patriotyzm, w jaki sposób można świętować ten niezwykły dla nas dzień. Wykonali również zadania związane z te-

naszej szkoły był niezwykłą lekcją historii. Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego odśpiewania hymnu. W ten sposób po raz kolejny nasza szkoła wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Szkoła do hymnu”. Akademię przygotowali uczniowie klas II i III. Chłopcy w strojach rycerzy przedstawili fragment legendy o Lechu, Czechu i Rusie. Nie zabrakło też wierszy o Polsce i podstawowych wiadomości związanych z historycznymi wydarzeniami. Były piosenki opisujące piękno i przywiązanie do naszej Ojczyzny. Odświętnie ubrani, w poczuciu wspólnoty i dumy narodowej, świętowaliśmy to doniosłe wydarzenie. Oddaliśmy w ten sposób hołd bohaterom, dzięki którym żyjemy dzisiaj w wolnej Polsce. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

POLA NADZIEI

6.10.2021 r. uczniowie klasy IV i V SP w Lipsku brali udział w uroczystej akcji „Pola Nadziei”, realizowanej wyłącznie przez hospicja, polegającej na sadzeniu żonkili. Spotkanie odbyło się przed Hospicjum Santa Galla w Łabuńkach. Zaproszeni goście wysłuchali przemówienia dyrektora, ks. Michała Przybysza, oraz Wójta Gminy Łabunie, którzy podziękowali zebranym za systematyczne wspieranie tej ważnej instytucji, niosącej pomoc ludziom nieuleczalnie chorym. Następnie uczniowie wraz z innymi gośćmi przystąpili do sadzenia cebulek żonkili, które są symbolem nadziei. Gdy wiosną zakwit-

Pani Monika Gajak – dyrektor szkoły powitała gorąco rodziców, a szczególnie pierwszoklasistów, którym „oddała głos”. Uroczystość rozpoczęła się od części artystycznej, na którą składały się wiersze, piosenki oraz zagadki dotyczące znajomości symboli narodowych i zasad ruchu drogowego. W niezwykle podniosłej atmosferze, przed sztandarem szkoły, pierwszoklasiści ślubowali być dobrymi Polakami, godnie reprezentować szkołę swym zachowaniem i nauką, sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Po złożeniu ślubowania pani dyrektor dokonała symbolicznego pasowania na ucznia, życząc sukcesów, wytrwałości w zdobywaniu wiedzy oraz tego, by nauka była inspiracją do odkrywania swoich talentów. Każdy uczeń otrzymał pamiątkowy dyplom, który będzie przypominał o rzetelnym wypełnianiu obowiązków szkolnych.

ŚWIATOWY DZIEŃ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

13.10.2021 r. szkoła obchodziła Światowy Dzień Ratownictwa Medycznego. Ratownicy medyczni, często ryzykują własne życie i zdrowie, by dotrzeć z pomocą do potrzebujących. Oni jako pierwsi pojawiają się na miejscach wypadków, katastrof czy nagłego zachorowania. W tym dniu uczniowie naszej szkoły doskonalili umiejętności związane z zasadami udzielania pierwszej pomocy z użyciem specjalnych fantomów i pomocy dydaktycznych pod kierunkiem ratownik medycznej, Natalii Motłoch. W spotkaniu uczestniczyły również przedszkolaki, które uczyły się w jaki sposób można komuś pomóc, zanim przyjedzie pogotowie ratunkowe. Pani Natalia pokazała, jak należy sprawdzać przytomność osoby poszkodowanej i w jaki sposób wzywać pomoc. Dzieci poznały numery telefonów alarmowych oraz obserwowały w jaki sposób wykonuje się resuscytację. Dzięki takiej lekcji przedszkolaki nauczyły się ważnych umiejętności, które w przyszłości być może przyczynią się do uratowania komuś życia. Natomiast uczniowie uświadomili sobie, jak istotna jest umiejętność udzielania pierwszej pomocy. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Szkoła Podstawowa w Lipsku

matyką świętą, oglądali filmy animowane przybliżające dawne wydarzenia oraz poznali legendę o powstaniu naszego państwa. Własnoręcznie zrobili flagę i kokardę narodową oraz wiele ciekawych prac plastycznych, które ozdobiły sale lekcyjne. Wszystkim działaniom towarzyszył patriotyczny nastrój. Głównym punktem obchodów była uroczysta akademia, która odbyła się 10.11.2021 r. Dzień ten szczególnie dla przedszkolaków i najmłodszych uczniów

na, będą tworzyć żółte „dywany” – kwitnące „Pola Nadziei”, wówczas rozpocznie się dalszy etap akcji. Kwiaty będą rozdawane w ulicznych kwestach, a pozyskane w ten sposób fundusze pozwolą na częściowe zaspokojenie potrzeb hospicjów i podopiecznych.

ŚLUBOWANIE KLASY PIERWSZEJ

26.10.2021 r. w SP w Lipsku odbyło się uroczyste ślubowanie uczniów klasy I.

SP W PŁOSKIM

21. DZIEŃ PAPIESKI

16.10.1978 r. świat poznał nowego Papieża z dalekiego kraju. Nieoczekiwanie został nim Polak, Karol Wojtyła, który przybrał imię Jana Pawła II. W dniu rozpoczęcia swego pontyfikatu Jan Paweł II wypowiedział pamiętne wezwanie: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi. Nie lękajcie się”.

Spółeczność szkolna SP w Płoskiem wraz z dyrekcją, zgromadzona w kościele parafialnym pw. św. Jacka w Płoskiem, uczciła pamięć naszego drogiego Patrona szkoły, świętego Jana Pawła II. W 21. Dzień Papieski uczniowie kl. II przypomnieli kim był Jan Paweł II oraz jego nauczanie. Hasło „Nie lękajcie się” jest wezwaniem do podjęcia pracy nad sobą i stawiania sobie wymagań. Wszyscy dziękowaliśmy za wspaniałe świadectwo jego życia, pełnego wiary, nadziei i miłości.

103. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

W środę, 10.11.2021 r., w SP w Płoskiem świętowano 103. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Z uwagi na pandemię, szkolne obchody odbyły się w plenerze, pod pomnikiem patrona szkoły, Jana Pawła II, i masztem z biało-czerwoną flagą, w obecności Pocztu Sztandarowego. Jak co roku, uczciliśmy święto 11 listopada i odpowiedzieliśmy na apel MEN, dołączając do akcji „Szkoła do Hymnu”. Hymn odśpiewaliśmy o godz. 11:11. Złożyliśmy swiatełko dla „Niepodległej” oraz kwiaty pod pomnikiem patrona szkoły. Odśpiewaliśmy pieśni patriotyczne i wykonaliśmy symboliczne biało-czerwone kwiaty jako wyraz naszej miłości do Ojczyzny. Dekoracje w postaci Godła Polski wykonali uczniowie pod kierunkiem Joanny Greszty.

CODEWEEK 2021 JUŻ ZA NAMI

Kolejny raz uczniowie SP w Płoskiem pod opieką Katarzyny Borys, Magdaleny Kowalik i Justyny Burdzy wzięli udział w międzynarodowym wydarzeniu CodeWeek 2021, jakim jest święto kodowania. Inicjatywa ta, co roku organizowana jest na terenie całej Europy i dedykowana wszystkim, którzy chcą rozpocząć lub kontynuować przygodę z programowaniem. W tym roku grupa „O” oraz klasy II i III zrealizowali 10 wydarzeń opartych na kodowaniu we współpracy z „Uczymy Dzieci Programować”. Świątujemy kreatywność oraz rozwiązywanie problemów poprzez programowanie i inne działania związane z technologią. W tym roku wszelkie działania szczególnie zwracały uwagę na aspekty społeczne w grupie, takie jak umiejętność tworzenia zespołu, współpracy, komunikację i budowanie relacji. Choć CodeWeek dobiega końca to nasza przygoda z programowaniem dopiero się zaczyna.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

14.10.2021 r. z okazji Dnia Edukacji Narodowej odbył się uroczysty apel w podziękowanie za trud i dobre serce wszystkim nauczycielom i pracownikom szkoły. Uro-

czystość rozpoczęła dyrektor Jolanta Adamczuk, która złożyła życzenia nauczycielom i pracownikom oraz przekazała życzenia od Pani kurator. Po części oficjalnej, uczniowie klasy V zaprezentowali się w humorystycznym przedstawieniu, pt. „Posiedzenie Rady Uczniowskiej”. Nad przygotowaniem uroczystości czuwały A.Szpyra i J.Greszta. Po dawce

praktyk. Potem nasze zainteresowanie zostało skierowane na pochodzące z Ziemi kosmiczne problemy związane z eksploracją i zanieczyszczeniem kosmosu. Nie był dla nas nowy schemat systemu solarne. Nie zaskoczyło miejsce Ziemi w przestrzeni Uniwersum. Ale warsztaty mające na celu bezpieczne sprowadzenie kosmicznej sondy, prezentowanej przez

Szkoła Podstawowa w Płoskiem

humoru kilku nauczycielom wręczono nagrody dyrektora. Na koniec uroczystości, członkowie SU wręczyli wszystkim pracownikom szkoły słodkie upominki.

DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH

Jak co roku, w październiku w SP w Płoskiem obchodzony jest Dzień Języków Obcych. Jak zawsze nie zabrakło dobrej zabawy, w której wzięły udział wszystkie klasy. W ramach obchodów uczniowie przygotowali plakaty, a reprezentanci z poszczególnych klas odpowiadali na pytania podczas quizu z wiedzy o krajach europejskich i nie tylko. Dodatkowo ocenie podlegał strój uczniów, znajomość flag europejskich oraz umiejętność pisanie cyrylicą. Miejsca na podium zajęły klasy VII, V i VIII, a nagrodą były słodkie upominki. Najmłodszy uczniowie naszej szkoły poszerzali wiedzę na temat krajów wchodzących w skład Wielkiej Brytanii i w ramach zajęć przygotowali wystawę o tej tematyce. Serdecznie dziękujemy za wspólną zabawę i solidne przygotowanie do konkursów!

ERASMUS+ W SP PŁOSKIE

Dzień pierwszy zdalnego spotkania Erasmus+ „Z młodzieżą w europejski świat wartości” za nami. Czego się nauczyliśmy? Czego dowiedzieliśmy? Na początek mogliśmy się zapoznać z portugalskim systemem edukacji oraz warunkami pracy szkoły partnerskiej. Przygotowane przez uczniów tamtej placówki filmy i przedstawienie wprowadziły nas w świat dobrych

odwieczny symbol życia – jajko, to była nowość. Fantastyczna zabawa towarzyszyła realizacji tego projektu. Przy tworzeniu 50-milionowego systemu lądowania trzeba było realizować cele projektu – poprawiać poziom sprawności komunikacyjnych, trenować umiejętności współdziałania, poczucia odpowiedzialności za realizację i powodzenie projektu, rozwijać kreatywność oraz umiejętności planowania budżetu i działań projektowych. Zresztą, zakończonych sukcesem. Jajeczne sondy wylądowały bezpiecznie i w całości. Życie ocalało!

GRA SZKOLNA „ŻYCIE TO TEATR”

Nadeszła przyszłość. Nowoczesne drogi do zdobywania wiedzy? Oto innowacja Moovie it! 24.09.2021 r. uczniowie SP w Płoskiem uczestniczyli w grze szkolnej „Życie to teatr”. Nauczyciele przygotowali zadania związane z teatrem. Słownictwo angielskie, historia teatru, obliczenia powierzchni sceny, tajniki trującego makijażu, wykonywanie filmów, teatralnych kukiełek czy prezentacji – to tylko część umiejętności, jakie mogli zdobyć lub poprawić uczniowie. Skoro o Dniu Teatru mowa, trzeba zaznaczyć, że praca z wirtualnymi przedstawieniami objęła całą szkołę i sprowokowała nie tylko rozmowy o języku migowym czy rozważania o optyce. Także najmłodszy potrafili dostrzec wartości teatru lalek. Klasy I-III obejrzały spektakle Teatru Małe Mi – „FINTIKLUSZKI – folkowe okruszki” oraz „Mój przyjaciel pies”.

INNOWACJA MOOVIE IT

Gdyby drzewa umiały mówić, opowiedziałyby historię dzieci z klasy IV i VI z SP Płoskie, które szturmem weszły do świata wiedzy, wychodząc ze szkolnych ław. 29.09.2021 r. uczestniczyli oni w kolejnej lekcji poza klasą. Innowacja Moovie it sprzyja takim przedsięwzięciom. Co było nietypowego? Ortografia połączona z Hobbitem. Lekcja kleksografii, połączona z treningiem opisu, wychowanie fizyczne zmiksowane z nauką czytania mapy i ustalania azymutu, ognisko rodem ze świata Tolkiena i rytmiczne zajęcia, łączące umiejętność wykorzystania rytmu oraz naukę tańca. Czy się podobało? Ba!

MOBILNA WYSTAWA „NAUKOBUS”

W dniach 26-27.10.2021 r. z inicjatywy Pośła RP Sławomira Zawiślaka odwiedził naszą szkołę „Naukabus” w ramach programu, organizowanego przez Ministra Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik pn. „Nauka dla Ciebie” i ma na celu zainteresowanie uczniów światem nauki. Mobilna wystawa zawiera ponad 20 interaktywnych eksponatów, które pozwalają na samodzielne doświadczanie praw nauki. Kompetentni edukatorzy pomagają zrozumieć zasady działania eksponatów i przybliżają prezentowane zjawiska naukowe. Można było m.in. doświadczyć jak w praktyce działa teoria zachowania pędu, przetestować uwięzioną piłkę, wirującą krzeselko, kulę plazmową czy trójwymiarowy model anatomiczny ludzkiego ciała. Ciekawe łamigłówki stanowiły trening dla mózgu. W wystawie gościnnie wzięli udział również uczniowie i nauczyciele z Wólki Wieprzeckiej oraz Zawady. Miejmy nadzieję, że wizyta „Naukobusa” pobudziła w uczniach naukową pasję.

MOOVIE IT W AKCJI

13.10.2021 r. odbyła się kolejna lekcja poza klasą. Wyruszyliśmy na podbój Zamościa. Na początek ekranizacja lektury. Ważne dla współczesnej cywilizacji tematy biedy, solidarności, odpowiedzialności i tolerancji pokazane w filmie „Czarny młyn” oraz rozmach realizacyjny zachwyciły młodych widzów. Potem lekcja historii lokalnej: legendy Zamościa, historia założenia i obrony hetmańskiego grodu i zwiedzanie Bastionu VII. Mogliśmy podziwiać armaty, dowiedzieć się jak działała obrona w Nadszańcu i... spróbować niewygód starych kar. Zobaczyliśmy idealny hektarowy Rynek, symbole Zamościa – Ratusz i pałac Zamojskich. Pobliskie monumenty pokazały jak wyglądali nasi sławni rodacy: założyciel Akademii Zamojskiej i patron naszej szkoły. Ciąg dalszy na pewno nastąpi! Moovie it działa w SP w Płoskiem.

MUZYCZNIE O JESIENI

Jesień to piękna pora roku, pełna romantycznego kolorytu. Poeci pisali o niej wiersze, a kompozytorzy – przepiękne dzieła muzyczne. Tak, jak co roku, jesień przyszła do naszej szkoły w Płoskiem ze swymi darami. Powitaliśmy ją w środę, 6.10.2021 r., razem z artystami z Orkiestry Symfonicznej im. Karola Namysłowskiego w Zamościu, którzy zaprezentowali audycję, pt.: „Dary Jesieni”. Przedszkolaki i uczniowie klas I-IV wystuchali pięknych jesiennych piosenek w ciekawych aranżacjach i profesjonalnym wykonaniu, bawili się przy muzyce, śpiewali oraz wykonywali akompaniamenty do piosenek. Dzieci dowiedziały się, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie jesienią, a także zobaczyły i posłuchały brzmienia instrumentów dętych – klarnetu i instrumentu ludowego – dud. Tego drugiego jeszcze u nas nie było. Artyści otrzymali gromkie brawa i zaproszenie na kolejną audycję.

NASZA „SZKOŁA PAMIĘTA”!

Uczniowie SP w Płoskiem wraz z nauczycielami dołączyli do akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła Pamięta” ku czci osób, które w sposób szczególny zapisały się w naszej historii. Działaniami objęto porządkowanie lokalnych miejsc pamięci i poznanie związanej z nimi historii. Klasy I-III udały się pod pomnik „W hołdzie Ofiarom II wojny światowej”, upamiętniający trzech pilotów rodem z Płoskiego, którzy walczyli w polskich dywizjonach 303, 305 i 316 oraz 35 innych mieszkańców wsi – ofiar II wojny światowej. Uczniowie również odwiedzili pomnik „W hołdzie pomordowanym przez hitlerowców w latach 1939-1945” na terenie parafialnego kościoła pw. św. Jacka w Płoskiem. Starsi uczniowie z klasy VI udali się na cmentarz wojenny żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej w walkach pomiędzy wojskami austriackimi i rosyjskimi w tzw. Bitwie Zamojskiej w sierpniu 1914 r. Pochowano tam 1000 żołnierzy armii rosyjskiej i 1000 żołnierzy armii austriackiej. Dla Polaków była to wojna bratobójcza, ponieważ każdy zaborca wcielał ich do swoich szeregów. Uczniowie uporządkowali otoczenie mogił, zapalili znicze oraz odmówili modlitwy w intencji poległych. Wszyscy pamiętamy również o patronie naszej szkoły, papieżu Janie Pawle II, dlatego wspomnieliśmy go w modlitwie, zapaliliśmy znicze i złożyliśmy kwiaty pod jego pomnikiem. Miejsca, które odwiedziliśmy na długo pozostaną w naszej pamięci.

PASOWANIE NA UCZNIĄ

W piątek, 22.10.2021 r., w naszej szkole odbyła się uroczystość Pasowania

na Uczniów Klasy I. To wydarzenie zawsze wzbudza wiele emocji zarówno wśród uczniów i nauczycieli, jak i rodziców. Uroczystość rozpoczęła się wystąpieniem dyrektora Jolanty Adamczuk, która skierowała gorące słowa do pierwszoklasistów. Uczniowie klasy I przedstawili program artystyczny, prezentując swoje talenty recytatorskie i wokalne, a następnie odpowiedzieli na zagadki i pytania przygotowane przez starszych kolegów. To był egzamin, który zdali na szóstkę. Najważniejszym momentem uroczystości było złożenie przez dzieci uroczystego ślubowania na sztandar szkoły oraz pasowanie na uczniów, którego dokonała pani dyrektor. W ten sposób pierwszoklasisci zostali oficjalnie włączeni do grona uczniów naszej szkoły. Ten dzień na długo pozostanie w ich pamięci.

WARSZAWA CELEM WYJAZDU

W dniach 4-5.11.2021 r. odbyła się 2-dniowa wycieczka do Warszawy dla 60-osobowej grupy uczniów, nauczycieli i rodziców. Zwiedzanie rozpoczęliśmy od Muzeum Powstania Warszawskiego, gdzie największe wrażenie zrobił 4-silnikowy samolot aliancki, oryginalny Liberator B-24J. Ciekawy był także seans w muzealnym kinie. Po zwiedzaniu był spacer po Warszawie. Przeszliśmy pod Dworzec Centralny PKP, Złote Tarasy oraz Pałac Kultury i Nauki, robiąc zdjęcia m.in. przy Sali Kongresowej i Muzeum Techniki. Zatrzymaliśmy się przy Pomniku Powstańców Warszawy Batalionu AK „Kiliński”, przeszliśmy pod pomnik Mikołaja Kopernika i udaliśmy się do Centrum Pieniądza NBP. Tu po przejściu szczegółowej odprawy poznaliśmy historię pieniądza w Polsce i na świecie, widzieliśmy cenne ekspozycje, skrzynię 1 miliona zł w banknotach o nominale 10 zł, każdy mógł trzymać w swoich rękach prawie 13 kilogramową sztabkę złota wartą ok. 2,8 miliona zł. Na zakończenie spadał na nas „deszcz” złotych monet.... Po tych wrażeniach udaliśmy się na nocleg do Parku Kultury w Powsinie. Drugiego dnia wyjechaliśmy do gmachu Sejmu RP. Tu poznaliśmy jego historię, zasiedliśmy na galerii, robiliśmy sobie zdjęcia sami i wspólne w holu sejmowym przy nazwiskach poległych postów w czasie II Wojny Światowej. Obiad zjedliśmy w sejmowej restauracji. Ostatnim punktem wycieczki było zwiedzanie Centrum Nauki Kopernik. Tutaj także każdy mógł poświęcić czas do woli tam, gdzie było coś ciekawego: wynalazki, przyrządy, schematy, przybory, ekspozycje, gry, prezentacje – co kto chce! W Teatrze Wysokich Napięć obejrzelśmy elektryzujący spektakl. Wrażenia były tak wielkie, iż niektórym odważnym osobom włosy sta-

wały „dęba”! Już wieczorem przespacerowaliśmy się pod pomnik warszawskiej Syrenki nad Wisłą, gdzie mieliśmy piękny widok na oświetlone mosty i Stadion PGE Narodowy. Wyjazd na tę wycieczkę był możliwy dzięki osobistemu wsparciu absolwenta naszej szkoły, Pośła Sławomira Zawisłaka z Płoskiego, za co bardzo dziękujemy. **Leszek Stankiewicz**

SP W PNIÓWKU

BRAWO DLA SZYMONA!

27.10.2021 r. uczniowie szkoły w Pniówku brali udział w etapie powiatowym konkursu przyrodniczego „Nocne życie zwierząt leśnych”, organizowanego przez Nadleśnictwo Zwierzyniec. Uczniowie wykazali się dużą wiedzą, dotyczącą dogodnych warunków życia, rodzaju pokarmu i miejsc schronienia oraz zróżnicowania wielkości, barwy i sposobów zachowania różnorodnych gatunków zwierząt. Konkurs przebiegał w dwóch etapach: szkolnym i powiatowym. Szkołę w etapie powiatowym reprezentowali uczniowie, którzy zostali zakwalifikowani po wynikach eliminacji szkolnych. Naszą szkołę reprezentowali uczniowie z klasy VI: Szymon Kudyk, Klaudia Puhacz oraz Bartłomiej Stawarski. Szymon Kudyk wywalczył IV miejsce! Wszyscy uczniowie otrzymali dyplomy uczestnictwa oraz upominki. Gratulacje! Szóstoklasiści pracowali pod kierunkiem Alicji Mazur-Klimko. **Alina Korneluk**

DAR SERCA DLA POLSKICH DZIECI Z UKRAINY

Wielkie serca okazali uczniowie oraz pracownicy ze szkoły w Pniówku, którzy szczerze i z zaangażowaniem włączyli się do akcji ogłoszonej przez Caritas Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej pod nazwą „Dar Serca”. Jest to już kolejna edycja zbiórki, w której bierzemy czynny udział, a ofiarowane przez nas stodycze i chemia gospodarcza zostaną przekazane dzieciom z polskich rodzin mieszkającym na Ukrainie. Akcja ma na celu propagowanie idei wolontariatu, ale przede wszystkim ma uczyć postaw prospołecznych – niesienia bezinteresownej pomocy potrzebującym, rozwijając empatię i wrażliwość. Mamy nadzieję, że przekazane przez nas artykuły sprawią radość obdarowanym. **Anna Piłat**

PIĘKNA NASZA POLSKA CAŁA

Dzieci z trzech oddziałów przedszkolnych ze szkoły w Pniówku biorą udział w IV edycji Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego Piękna Nasza Polska Cała. Celem projektu jest kształtowanie

postaw patriotycznych u najmłodszych obywateli, uwrażliwianie na piękno, folklor i tradycje Polski oraz kształtowanie tożsamości narodowej dzieci. Poprzez realizację zadań przedszkolaki poznają: historię państwa polskiego, symbole narodowe, legendy i baśnie polskie, sylwetki wybranych bohaterów narodowych, piękno języka ojczystego oraz tradycje, zwyczaje czy obrzędy ludowe. Projekt realizowany jest przez nauczycielki: Katarzynę Skraban i Magdalenę Dębską-Walkowiak – grupa Misie, Ewę Naworol – grupa Sówki oraz Martę Ziemińską – grupa Skrzaty. Dotychczas zrealizowa-

śmi do sadzenia cebulek żonkili, kwiatów, które symbolizują nadzieję na życie po śmierci. **Dorota Wybranowska**

SUKCES WERONIKI

Weronika Bochenko uczennica klasy 6 ze Szkoły Podstawowej w Pniówku została laureatką Konkursu Historycznego „Wolna – Niepodległa”. Organizatorem konkursu był Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Tomasz Zieliński, natomiast współorganizatorami byli: Wojewoda Lubelski, Lubelski Kurator Oświaty, IPN Oddział w Lublinie, Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamo-

Szkoła Podstawowa w Pniówku

ne zostały następujące zadania: nauka i śpiewanie hymnu Polski – Mazurka Dąbrowskiego, kształtowanie zachowań patriotycznych, zorganizowanie kąciaków o tematyce patriotycznej, obchody Dnia Papieskiego, biało-czerwone kodowanie, obchody Światowego Dnia Chleba, poznanie największych polskich miast oraz sławnych Polaków. Dodatkowo dzieci wykonywały liczne prace plastyczne związane z tym tematem. **Marta Ziemińska**

POLA NADZIEI

Dnia 6 października uczniowie klasy VII ze szkoły w Pniówku wraz z wychowawczynią, panią Dorotą Wybranowską, oraz rodzicem, panią Iwoną Krępińską, uczestniczyli w uroczystej inauguracji hospicyjnej akcji „Pola Nadziei” w Łabuńkach Pierwszych. Tradycyjnie uroczystość odbyła się na świeżym powietrzu przed budynkami hospicjum Santa Galla. Na początku zaproszeni goście wysłuchali krótkiego przemówienia dyrektora, księdza Michała Przybysza oraz wójta gminy Łabunie, którzy podziękowali zebranym za systematyczne wspieranie hospicjum. Poznaliśmy też plany na dalszą rozbudowę tej ważnej instytucji niosącej pomoc ludziom nieuleczalnie chorym. Potem przystąpiliśmy wraz z innymi go-

ściu. Zaś patronat objął Premier Polski – Mateusz Morawiecki. Główne cele tego przedsięwzięcia to: kształtowanie postaw patriotycznych, pogłębianie wiedzy historycznej, w tym przybliżenie życiorysów postaci zaangażowanych w walkę o niepodległość Polski oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej. Gratulacje dla Weroniki! **Alina Korneluk**

UCZNIOWIE W MUZEUM HISTORYCZNEGO INSPEKTORATU ZAMOJSKIEGO ARMII KRAJOWEJ W BONDYRZU

Nauka w szkole to nie tylko zajęcia w salach lekcyjnych. Atrakcyjną dla uczniów formą poszerzania wiedzy są m.in. wycieczki. Póki więc pogoda na to pozwala, korzystamy chętnie z takiej formy prowadzenia zajęć. Uczniowie klas VI-VIII wybrali się wraz z panią Anną Piłat i panem Mirosławem Trześniowskim do Muzeum Historycznego Inspektoratu Zamojskiego Armii Krajowej w Bondyrzu. Na miejscu powitał nas syn założyciela tego muzeum pan Edmund Sitek. Opowiedział nam o swoim ojcu Janie, jego staraniach o upamiętnienie działających na Zamojszczyźnie oddziałów Armii Krajowej, trudnościach piętrzących się przed nim w czasach PRL oraz powolnemu nadawaniu tej placówce godnego kształtu już

w III RP. Teraz to ciekawe muzeum oferuje wiedzającym prezentacje multimedialne oraz wiele oryginalnych dokumentów, mundurów oraz broni z czasów walk partyzanckich na Zamojszczyźnie. Uczniowie na wstępie obejrzeni film o tamtych czasach, w którym na tle zdjęć dokumentalnych oraz współczesnych rekonstrukcji historycznych świadkowie opowiadali o pacyfikacji wsi na Zamojszczyźnie oraz bezprzykładowym oporze oddziałów AK i BCh, nazywanym dziś powstaniem zamojskim. Uczniowie usłyszeli o przebiegu największych bitew w naszym regionie pod Wołdą, Zaborecznem i Osuchami. Szczególnie poruszające były wspomnienia syna legendarnego dowódcy AK porucznika Konrada Bartoszewskiego „Wira”. Po filmie przyszła pora na obejrzenie ekspozycji muzealnych. Szczególnym zainteresowaniem uczniów cieszyła się znajdująca się w gablotach broń. Pan przewodnik podczas oprowadzania po kolejnych salach o wszystkim bardzo ciekawie opowiadał. Uczniowie chętnie upamiętniali zdjęciami na swych telefonach najbardziej interesujące ich eksponaty. Wróciwszy na parter budynku przenieśli się jednak w czasie o dziesiątki tysięcy lat. Okazało się, że drugą pasją pana Jana Sitka były prehistoryczne dzieje tych ziem. Zwiedzający mogli obejrzeć zbiory minerałów, skamieniałości, kamienne narzędzia i broń z krzemienia oraz brązu, kości mamuta i wiele innych pradawnych eksponatów. Blisko dwie godziny spędzone w muzeum minęły jak z bicza strzelił, a uczniowie naprawdę wiele ciekawego się dowiedzieli. Dodatkową dla nich atrakcją były stojące na zewnątrz czołg i działo z czasów II wojny światowej, przy których można było sobie zrobić pamiątkowe zdjęcia. Pomimo pogarszającej się pogody wszyscy byli z wycieczki zadowoleni. Ta niecodzienna lekcja historii na pewno na długo zapadnie w ich pamięć. **Mirośław Trzeźniowski**

WARSZTATY – TWORZENIE ŚWIEC ŻELOWYCH PRZEZ 5 I 6-LATKI

Świece stanowią najczęściej spotykaną ozdobę w każdym domu. Są piękne, pachnące oraz relaksacyjnie wpływają na człowieka. Dzieci z grupy przedszkolnej Skrzaty ze szkoły w Pniówku uczestniczyły w warsztatach z tworzenia tej popularnej dekoracji. Zorganizowała je wychowawczyni Marta Ziemińska. Podczas spotkania dzieci samodzielnie przygotowały świece z parafinowego żelu, barwionego piasku kwarcowego, suszonych owoców pomarańczy, kwiatów, lasek cynamonowych oraz muszlelek. Każdy Skrzat decydował o doborze kolorów czy dekoracji świecy. Gotowe kompozycje zostały zalane gorącym że-

lem przez panią Martę oraz panią Jolantę Małek, która również pomagała dzieciom podczas jesiennych warsztatów. Zajęcia miały na celu rozbudzić dziecięcą wyobraźnię oraz zachęcić do kreatywnego myślenia. **Marta Ziemińska**

ZBIÓRKA ZNICZY NA POLSKIE GROBY WE LWOWIE

Szkoła Podstawowa w Pniówku chętnie przyłącza się do akcji, które kształtują u uczniów postawy obywatelskie i patriotyczne. Na wieść o zbiórce zniczy, które miałyby być zapalone na polskich grobach we Lwowie, Samorząd Uczniowski uznał, że trzeba dołączyć do tej inicjatywy organizowanej przez Szkołę Podstawową nr 8 w Zamościu. Do 8 listopada zbieraliśmy znicze, które w Święto Niepodległości 11 listopada pojechały na Cmentarz Obrońców Lwowa, inne groby na Łyczakowie, Cmentarzu Janowskim, Wzgórzu Wuleckim oraz cmentarzu żołnierskim na Hołsku. We wtorek 9 listopada zgromadzone znicze zostały zawiezione do SP nr 8 w Zamościu. Niech i nasze ogniki pamięci zapłoną na grobach lwowskich bohaterów. **Mirośław Trzeźniowski**

SP W ZAWADZIE

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

14 października 2021 roku odbyła się uroczysta akademii z okazji Dnia Edukacji Narodowej przygotowana przez Samorząd Uczniowski pod kierunkiem Pani Grażyny Firek, oprawę muzyczną zapewnił chór pod opieką Pana Cezarego Gomułki, a dekorację wykonał Pan Tomasz Moch. W trakcie Koncertu Życzeń popłynęło wiele ciepłych i miłych słów. Uczniowie docenili codzienną pracę nauczycieli oraz podkreślili swoją wdzięczność za ich codzienny trud, poświęcenie, czujność i troskę o dobro wychowanków. Miłe słowa Samorząd Uczniowski skierował również do pracowników obsługi, dziękując im za możliwość nauki w czystej i zadbanej szkole oraz pomoc w różnych sytuacjach życia szkolnego. Na zakończenie akademii głos zabrała Pani Dyrektor Ewa Szykuła, która podziękowała za dotychczasowe zaangażowanie, poinformowała o przyznanej Nagrodzie Wójta Gminy Zamość, wręczyła Nagrody Dyrektora oraz przekazała życzenia wielu sił i wytrwałości uczniom i pracownikom szkoły. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

WYCIECZKA INTEGRACYJNA DO KRAINY ZABAWY AZYL

W piątek, 10 września uczniowie klasy czwartej, piątej i szóstej wraz z wychowawcami wybrali się na wycieczkę inte-

gracyjną do Krainy Zabawy Azyl w Kolonii Sitno. Pogoda była bardzo ładna, świeciło słońce, co sprzyjało atrakcjom na świeżym powietrzu. Nasze zabawy rozpoczęliśmy od warsztatów plastycznych, a później to już porwały nas zmagania na torze przeszkód. Strzelaliśmy z łuków, zjeżdżaliśmy ze zjeżdżalni, z domku po wcześniejszej wspinaczce, huśtaliśmy się i skakaliśmy na trampolinach. Największą atrakcją cieszyła się tyrolka – 40 metrowy zjazd na linie. Właśnie na tej wycieczce niektórzy pokonali swój lęk wysokości, inni – uczucie klaustrofobii, a wszyscy bardzo dobrze się bawili. Po atrakcjach czekały na nas kiełbaski z grilla i powrót do szkoły. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

NARODOWE CZYTANIE 2021

4 września uczniowie Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadzie oraz nauczyciele języka polskiego wraz z nauczycielem bibliotekarzem po raz kolejny wzięli udział w ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo i popularyzującej wybitne dzieła literatury polskiej. W tym roku lekturą wybraną na tę okoliczność był utwór Gabrieli Zapolskiej pt. „Moralność pani Dulskiej”. Uczniowie samodzielnie prezentowali wybrane fragmenty utworu na forum klasy. Młodzież wykazała się dużym talentem artystycznym. Nie tylko pięknym czytaniem, lecz także gestem i mimiką potrafiła wyrazić emocje, które towarzyszyły odgrywanej przez nią postaci. Tegoroczna akcja udała się znakomicie i rozbudziła wśród uczniów chęć przeczytania całości tego wielkiego dzieła. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

SPOTKANIE Z POLICJANTEM

Dnia 15.09.2021r. naszą szkołę odwiedzili policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Zamościu. W ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły” funkcjonariusze przeprowadzili pogadankę dla przedszkolaków i uczniów klas I-III o zasadach, jakich należy przestrzegać, aby bezpiecznie dotrzeć do szkoły i z powrotem do domu, jak zachować się, gdy spotkają na swojej drodze agresywnego psa lub obcą osobę. Dużą atrakcją było obejrzenie tlesury psa policyjnego, dzieci dowiedziały się również, do jakich zadań wykorzystuje się psy. Mogły wejść do policyjnego radiowozu i usłyszeć sygnały dźwiękowe. Policjanci przygotowali dla uczestników drobne upominki – odbłaskowe opaski, dzięki którym najmłodszy będą lepiej widoczni na drodze. Jesteśmy wdzięczni Policjantom z KMP w Zamościu za edukacyjną prezentację. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

ŚLUBOWANIE UCZNIÓW KLASY PIERWSZEJ

29 września 2021 roku odbyła się uroczystość „Ślubowania uczniów klasy pierwszej”. To bardzo ważne wydarzenie, do którego wszyscy przygotowawali się z dużym zapałem. Pierwszoklasiści piosenką „Witaj szkoło!” rozpoczęli swój występ artystyczny, w trakcie którego wspaniale recytowali wiersze, śpiewali piosenki i zaprezentowali układ rytmiczny z pomponami. W obecności Pani Dyrektora, nauczycieli, rodziców, uczniów klasy II i III, pierwszoklasiści złożyli ślubowanie na sztandar szkoły i tym samym

do chronionych zakątków parku. Mieliśmy również czas wolny na zakup pamiątek i wspólny posiłek. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

WYCIECZKA BOCHNIA-ZAKOPANE-ZATOR

W dniach 23-24 września uczniowie naszej szkoły wybrali się na dwudniową wycieczkę na trasie Bochnia-Zakopane-Energylandia. Wszyscy zebraliśmy się o 4 rano i punktualnie wyjechaliśmy. Naszą wyprawę rozpoczęliśmy od zwiedzania, najstarszej kopalni soli w Bochni, która w 2013 roku została wpisana

sce centrum edukacji aktywnej powiązane ściśle z tematyką przyrody. Uczniowie poznali najważniejsze zagadnienia z zakresu botaniki i zoologii. Dzięki specjalnemu sprzętowi odkrywali tajniki przyrody, jakich nie udałoby się zaobserwować gołym okiem. Słuchali piosenek o fotosyntezie, sprawdzali, jak pachną różne drzewa, pogłębili swoją wiedzę na temat grzybów jadalnych i trujących. Podczas warsztatów „Egzotyczne zwierzęta” zgłębiali wiedzę zarówno o egzotycznych, jak i rodzimych gatunkach zwierząt. Chętni uczniowie mogli pogłaskać lub potrzymać na rękach agamę brodatą lub węża zbożowego. Na zakończenie wycieczki uczniowie spożytkowali swoją energię w Parku Kreatywnym. Wycieczka była pełna wrażeń, pozytywnych emocji i oczywiście wiedzy. Pobudziła różne zmysły i kreatywność młodego człowieka. Warto odwiedzić to miejsce. Polecamy! **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

Szkoła Podstawowa w Zawadzie

oficjalnie zostali włączeni do społeczności szkolnej. Ślubowali być dobrymi uczniami, kochać Ojczyznę, dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły. Pani Dyrektor Ewa Szykuła dokonała pasowania uczniów. Na pamiątkę tego wydarzenia uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz legitymacje szkolne. Miłym akcentem były życzenia od starszych koleżanek i kolegów. Zwieńczeniem uroczystości był oczywiście słodki poczęstunek – przepyszny tort! **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

WARSZTATY W ROZTOCZAŃSKIM PARKU NARODOWYM

W środę 29.09.21 r. uczniowie klas IV-VII uczestniczyli w wycieczce do malowniczego Zwierzyńca. Zwiedziliśmy z przewodnikiem urokliwą ścieżkę przyrodniczą. Niezapomnianym wspomnieniem były zabawy, podczas których budowaliśmy gniazdo, rozpoznawaliśmy pióra ptaków i układaliśmy słowa związane z ochroną gatunków i siedlisk Natura 2000 na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego. Ciekawym przeżyciem było zwiedzanie wystawy w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym, gdzie dźwięk, bogata scenografia i zabawa światłem zabrała nas w prawdziwą wyprawę

na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Pogoda była bardzo ładna, świeciło słońce, co sprzyjało realizacji następnego punktu wycieczki, czyli wejścia z przewodnikiem na Rusinową Polanę. Trud porannego wstawania wynagrodziły nam przepiękne górskie słoneczne widoki. Drugi dzień to wyczekiwana przez wszystkich uczestników Energylandia – Rodzinny Park Rozrywki. To wyjątkowe miejsce, w którym każdy znajdzie coś dla siebie. Na ogromnej przestrzeni 26 hektarów znajduje się około 60 różnego rodzaju nowoczesnych i zaawansowanych urządzeń i atrakcji, poczynając od ekstremalnych, poprzez rodzinne, a kończąc na tych dla najmłodszych. Właśnie tutaj uczestnicy pokonali swój lęk wysokości na Zadrze, Hyperionie, czy też oddali się spektakłom teatralnym albo relaksowali się w kinie 7 D oraz strefie Bajkolandii. Uczniom towarzyszyło wiele emocji i przeżyć, a wycieczkę należy zaliczyć do bardzo udanych. **Zespół redakcyjny SP w Zawadzie**

ZOOM NATURY

Dnia 30 września 2021 roku odbyła się wycieczka integracyjno-edukacyjna klas I-III do „Zoom Natury” w Janowie Lubelskim. „Zoom Natury” to pierwsze w Pol-

SP W ŻDANOWIE

DZIEŃ NAUCZYCIELA W KLASACH 1-3

„Miarą kultury społeczeństwa jest szacunek okazywany stanowi nauczycielskiemu” – myśl tę wypowiedziała Eliza Orzeszkowa, a ponieważ jest jak najbardziej aktualna, zasługuje na przypomnienie. W szkole Podstawowej w Żdanowie o swoich nauczycielach nie zapomnieli nawet najmłodszy uczniowie z klas 1-3. Dnia 14 października 2021 roku przybyli do szkoły, by złożyć najserdeczniejsze życzenia swoim nauczycielom z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Po złożeniu życzeń uczniowie klas 1-3 wzięli udział w uroczystej akademii, którą przygotowali starsi uczniowie klas 4-8 ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie. Z uwagi na obecną sytuację epidemiologiczną wszystko odbyło się w reżimie sanitarnym z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa. W tym dniu nie zabrakło wzruszeń i uśmiechów. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej**

DZIEŃ CHŁOPAKA W KLASACH I-III

W czwartek 30 września 2021 roku klasach I-III w Szkole Podstawowej w Żdanowie obchodzono Dzień Chłopaka, wszystko odbyło się w reżimie sanitarnym z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa. Był to szczególny dzień dla uczniów klas I-III, który każda klasa obchodziła indywidualnie. Dziewczynki, razem ze swoimi paniami zaśpiewały gorące „Sto lat!” i złożyły najszczerze życzenia, aby się wszystkie marzenia chłopaków spełniały, mieli dobre oceny, byli grzeczni i żyli jak najdłużej, a najlepiej to w radości. W tym dniu nie mogło

zabraknąć również prezentów, które sprawiły chłopcom ogromną radość. Mamy nadzieję, że wszyscy byli zadowoleni z obchodów Dnia Chłopaka i że będą pamiętać ten dzień. Naszym chłopcom jeszcze raz życzymy wszystkiego najlepszego. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej**

XXI DZIEŃ PAPIESKI W KLASACH 1-3

16 października obchodzony jest Dzień Papieski. Hasłem tegorocznego, XXI Dnia Papieskiego były słowa z pamiętnej homilii programowej Jana Pawła II wygłoszonej 22 października 1978 r. w Watykanie: „...Nie lękajcie się...” Uczniowie klas 1-3 ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie również uroczystie obchodzili Dzień Papieski. Dzieci poznały postać Jana Pawła, wysłuchały biografii naszego rodaka. Uczniowie dowiedzieli się kim był i jakim był człowiekiem Jan Paweł II. 18 października 2021 roku w Szkole Podstawowej w Żdanowie odbył się uroczysty apel z okazji 43. rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową św. Jana Pawła II. W uroczystym apelu przygotowanym przez uczniów klas 4-8 udział wzięli również najmłodszy uczniowie Szkoły Podstawowej w Żdanowie z klas 1-3. Z uwagą wysłuchali wierszy, pieśni i ciekawostek o życiu Jana Pawła II. Poprzez wspomnienie postaci Jana Pawła II uczniowie wyrazili podziw i ogromną wdzięczność za Jego postugę miłości Kościołowi i rodzinie ludzkiej. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej**

DZIEŃ PAPIESKI

„Nie lękajcie się, otwórzcie drzwi Chrystusowi” to tytuł tegorocznego XXI Dnia Papieskiego. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Żdanowie również uczcili pontyfikat Papieża Polaka. W poniedziałek 19 października, przedszkolaki i uczniowie uczestniczyli w uroczystej akademii poświęconej osobie świętego Jana Pawła II. Po odśpiewaniu „Barki” artyści przypomnieli postać i nauczanie papieża. Teksty i wiersze przeplatane były pieśniami religijnymi m.in. „Abba Ojciec”, „Nie lękajcie się”, „Pewnej nocy”. Wszyscy uczniowie z zainteresowaniem oraz w skupieniu wysłuchali i obejrzeni piękną akademię poświęconą Wielkiemu Polakowi. Na zakończenie Pani Dyrektor Anna Kowalczyk podziękowała pani Monice Łasocho, pani Monice Czerniak, pani Annie Łasocho za przygotowanie uroczystości oraz uczniom za piękny występ.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

*Dzieci rodzą się ze skrzydłami,
nauczyciele pomagają im je rozwinąć.*
Janusz Korczak

14 października 1773 roku Sejm Rzeczypospolitej zatwierdził Komisję Edukacji Narodowej – pierwszą w Europie państwową władzę oświatową powołaną przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Był to wielki krok w tworzeniu polskiego szkolnictwa. W dniu 248. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej w Żdanowie odbyła się uroczysta akademia. Z tej okazji uczniowie przygotowali nastrojową część artystyczną. Pięknymi słowami podziękowali nauczycielom za przekazywaną wiedzę, uśmiech, życzliwość oraz cierpliwość i pomoc w każdej sytuacji. Młodzi artyści, dając przepiękny koncert, zadziwili zgromadzonych swoim talentem. Można było posłuchać utworów granych na wiolonczeli, keyboardzie, gitarze. Wokaliści przepięknie zaśpiewali znane utwory. Nie zabrakło wzruszeń, a brawom nie było końca. Tradycyjnie, jak co roku, Pani Dyrektor Anna Kowalczyk podziękowała wszystkim pracownikom szkoły za ich trud i zaangażowanie oraz wręczyła Nagrody Dyrektora Szkoły. Otrzymały je Panie: Marzena Wróbel, Barbara Frańczuk,

Państwa. W tym roku obchodziliśmy 103. rocznicę tego wydarzenia. Dzień Niepodległości w Szkole Podstawowej w Żdanowie był bardzo uroczysty i wyjątkowy. Wszyscy uczniowie ubrani byli w stroje galowe ozdobione biało-czerwonymi kotylionami. W klasie historycznej odbyła się prezentacja poświęcona patronowi szkoły Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu oraz drodze narodu polskiego do wolności. O godz. 11.11 nastąpiło uroczyste odśpiewanie Mazurka Dąbrowskiego. **Ewa Palonka**

WYCIECZKA DO PARKU ŻYWIÓŁÓW ARCHIPELAGU ROZTOCZE W BUDACH

W środę 22 września 2021 roku uczniowie klasy drugiej ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie wybrali się na wycieczkę do Parku Żywiółów Archipelagu Roztocze w Budach. Wyjazd był wspaniałą lekcją historii, na której uczniowie poznali Kresy – dawne wschodnie pogranicze Polski. Odwiedzili aż 26 wiernie oddanych miniatur od Zamku w Żółtkwi poprzez Złotą Bramę w Kijowie, Kamieniec Podolski, Chocim, aż po Krym

Szkoła Podstawowa w Żdanowie

Jolanta Sowińska, Beata Czecko, Anna Łasocho, Ewa Bodziuch, Klaudia Radzik, Maria Kuźma. Z okazji Dnia Edukacji Narodowej za szczególne osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej Nagrodą Wójta Gminy Zamość nagrodzona została Pani Iwona Tyrka-Machlarz.

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Narodowe Święto Niepodległości jest przypomnieniem i upamiętnieniem 11 listopada 1918 r. kiedy Polska po 123 latach zaborczej niewoli odzyskała wolność. W tym dniu Rada Regencyjna przekazała uwolnionemu z twierdzy magdeburskiej Józefowi Piłsudskiemu władzę wojskową i nadała funkcję Naczelnika

i Morze Czarne... Zamki, pałace, strażnice, wszystko to rozlokowane jest nad rzekami Dniestr i Dniepr. Po zwiedzaniu dzieci sprawdziły, jak szybko wydostać się z labiryntu. Następnie uczniowie aktywnie spędzili czas na placu zabaw kreatywnych, gdzie do ich dyspozycji były huśtawki, zjeżdżalnie, karuzela, tyrolka oraz pajęczyna do wspinaczki. Dzieci miały do dyspozycji również duże klocki kreatywne, z których zbudowały niezwykle budowle. Następną atrakcją była wizyta w kopalni złota, gdzie każdy mógł wykopać złoto i zabrać je ze sobą. Uczniowie mieli również okazję posłuchać odgłosów zwierząt żyjących na wsi oraz wydoić krowę. Następnym punktem wycieczki była wizyta w Empirii – krainie

zmysłów i żywiołów, gdzie dzieci poznały walory Roztocza zupełnie inaczej niż dotychczas – angażując i wystraszając wszystkie zmysły. EMPIRIA to unikatowa w skali kraju przestrzeń, w której nie tylko mogły dotknąć Roztocza, ale poczuły się jego integralną częścią. Pobyt w każdej z pięciu kapsuł zmysłu, to niezapomniane i emocjonujące chwile. Dzieci również odwiedziły dwukondygnacyjny plac zabaw, laserowy tor przeszkód oraz podłogę interaktywną. **Diana Luchowska**

WRZEŚNIOWA WYCIECZKA KLASY III

14 września uczniowie klasy trzeciej Szkoły Podstawowej w Żdanowie wraz z opiekunami wybrali się do Bliżowa – malowniczej miejscowości na Roztoczu. Znajduje się tam Wioska Przygody „Frajda”, a w niej niezwykle place zabaw. Na początek dzieci wzięły też udział w „zwariowanej olimpiadzie”. Wśród licznych konkurencji było m.in. rzucanie beretem, przeciąganie liny, rzuty

na celność, wyścig w workach, a także chodzenie w kaczycy stopach. W wiosce indiańskiej dzieci wysłuchały ciekawych opowieści na temat Indian, poszukiwały skarbów, strzelały z tuku, rozpałały ogień za pomocą krzesiwa, cięły piłą „moja – twoja”, wbijały gwoździe i malowały blade twarze. Następnie mali wojownicy wyruszyli na szalony tor przeszkód. Było czołganie się, wspinanie, przejście po belkach i równoważni, czy pokonywanie wiszącego mostu. Po tak niezwykłych przeżyciach kiełbaska z grilla smakowała wszystkim wyśmienicie. Wspomniała zabawa i piękna pogoda sprawiły, że dzieci w doskonałych humorach wróciły do domu. **Jolanta Gosik**

WYJAZD PEŁEN ATRAKCJI – PRZEDSZKOLAKI W WIOSCE PRZYGODY „FRAJDA”

Dnia 4 października przedszkolaki z grup: „Smerfy”, „Żabki” i „Skrzaty” wybrały się na wycieczkę do Wioski Przygody „Fraj-

da” w Bliżowie. Pogoda dopisała, więc w pełni mogliśmy skorzystać ze znajdujących się tam atrakcji. Dzieci chętnie pokonywały tor przeszkód jednocześnie ćwicząc swoją równowagę i sprawność fizyczną. Dużą popularnością cieszyła się perkusja wykonana z przedmiotów gospodarstwa domowego oraz foliowe sztalugi, na których dzieci rozwijały swoje zdolności plastyczne. Swobodne zabawy w przygotowanych na terenie wioski domkach tematycznych rozwijały kreatywność dzieci i jednocześnie integrowały grupy przedszkolne. Zmęczone zabawą przedszkolaki mogły odpocząć w rozwieszonych hamakach. Po tak intensywnie spędzonym dniu przygotowane na grillu kiełbaski smakowały wyśmienicie. Przedszkolaki były zachwycone, zabawa była przednia. Do przedszkola wróciliśmy zmęczeni, ale bardzo szczęśliwi. **Zespół wychowania przedszkolnego**

ZASŁUŻONA EMERYTURA

31 sierpnia 2021 r., tuż przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, na zasłużoną emeryturę przeszła Pani Jadwiga Gorzała, wieloletnia Dyrektorka Szkoły Podstawowej w Wólce Wieprzeckiej. Pani Jadwiga przepracowała w placówce 39 lat, w tym 20 lat na stanowisku dyrektora. Podczas jej pracy zawodowej mała drewniana szkoła została rozbudowana i znacząco poprawiono jej bazę materialną.

Uczestnicy spotkania koleżeńkiego z okazji przejścia p. Jadwigi Gorzały na emeryturę

Przez lata pracy pedagogiczno-wychowawczej przez szkołę w Wólce Wieprzeckiej przewinęło się wiele pokoleń młodzieży, które pod okiem m.in. Jadwigi Gorzały otrzymały solidne wykształcenie i podstawy do kontynuowania nauki. Szkole nadano imię Batalionów Chłop-

skich i kultywowano w niej tradycje narodowe i patriotyczne. Placówka pod kierunkiem Pani Dyrektorki współpracowała z organizacjami społecznymi działającymi na terenie obwodu oraz samorządem Gminy Zamość. Pięknie zlokalizowana, na skraju dwóch sołectw, szkoła w Wól-

ce Wieprzeckiej jest ważnym elementem gminnej tożsamości i duża w tym zasługa Pani Jadwigi Gorzały. Odejście Pani Dyrektorki na emeryturę stało się doskonałą okazją, aby spotkać się w gronie oświatowo-samorządowym i złożyć jej podziękowania za współpracę z życzeniami wszel-

Jadwiga Gorzała
- wieloletnia dyr SP w Wólce Wieprzeckiej

kiej pomyślności na nowym etapie życia. Organizacją spotkania zajęli się dyrektorzy szkół z terenu Gminy Zamość przy udziale pracowników Kuratorium Oświaty w Lublinie w osobach Moniki Żur – Dyrektorki delegatury w Zamościu oraz Marii Gruszki – starszej Wizołtor, a także administracji gminnej. Były życzenia, tort, kwiaty, drobne pamiątki, wspomnienia wspólnie spędzonych lat pracy, a przede wszystkim serdeczna atmosfera. **UGZ: KD**

DOBIEGŁ KOŃCA „LETNI CYKL WARSZTATÓW” W GMINIE ZAMOŚĆ

Kilka ostatnich miesięcy upłynęło wyjątkowo pracowicie w sołectwach Gminy Zamość. A to za sprawą organizowanych w tym czasie warsztatów rękodzielniczych, florystycznych, kulinarnych czy kosmetycznych. Warsztaty organizowane przez Samorząd Gminy Zamość trwały w okresie od 29 lipca do 20 października b.r., i skierowane były do mieszkańców gminy. Zajęcia miały na celu aktywizację mieszkańców poprzez pobudzenie lokalnej aktywności obywatelskiej oraz wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej.

W ramach „Letniego Cyklu Warsztatów” odbyły się łącznie 44 spotkania. Bogata oferta oraz różnorodna tematyka zajęć zgromadziła sporo zainteresowanych. Zgodnie z przyjętym wcześniej harmonogramem spotkania odbywały się w gminnych świetlicach wiejskich.

Cykl warsztatów obejmował m.in. twórcze zajęcia kreatywne. Dzięki współpracy z pracownikami Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli z siedzibą w Sitnie, uczestnicy mieli możliwość wyrazić siebie poprzez tworzenie niepowtarzalnych wykonanych ręcznie prac. Pod okiem Pani Niny Drozdowskiej tworzone unikalne rękodzieło w formie „koronkowych obrazów” – na podobrazia wyklejano kompozycje z zebranych na tą okoliczność serwet i koronek. Z kolei Pani Marzena Maziarczyk uczyła tworzenia „kwiatowych kompozycji” w drewnianych ramach. Na warsztatach prezentowane były nowe,

ciekawe techniki wykonywania przedmiotów. Prowadzące wykazały się kreatywnością, oraz niezbędną wiedzą, dzięki której uczestnicy nabywali nowych umiejętności do tworzenia rękodzieła, które jest zawsze źródłem ogromnej dumy i satysfakcji.

Inną formą letnich spotkań były warsztaty kulinarne, prowadzone również przez Panią Marzenę Maziarczyk. W kuchniach gminnych świetlic zapachniało od przygotowanych przez gospodynie potraw, panie chętnie uczyły się nowych, jak również staropolskich metod pichcenia.

Cykl letnich warsztatów cieszył się sporym zainteresowaniem również podczas zajęć z zakresu kosmetyologii. Dzięki tym spotkaniom Panie zwiększyły swoją świadomość dbania o własną cerę i wygląd skóry.

„Letnie Warsztaty” okazały się twórczym i inspirującym doświadczeniem. Dla wielu uczestników zajęcia były sposobem

na podbudowanie poczucia swojej wartości, integracji z współuczestnikami oraz przyjemnym spędzeniem czasu we wspólnym gronie. Nabyte podczas warsztatów umiejętności będą niewątpliwie wykorzystywane w dalszej działalności lokalnych rękodzielniczek.

Już niebawem ruszy kolejny cykl warsztatów dla mieszkańców Gminy Zamość. Tym razem w zimowo – świątecznej odświeżeniu. Chętnych zapraszamy do zaglądania na stronę Gminy Zamość www.gminazamosc.pl gdzie można zaczerpnąć niezbędnych informacji. UGZ: Maria JS

WYBRANE PRZEPISY GOSPODYŃ Z KGW GMINY ZAMOŚĆ

ZEBRANE PRZEZ ELŻBIETĘ BURCAN - PREZES STOWARZYSZENIA KOBIET 28+

GOFRY (KGW Skaraszów)

SKŁADNIKI:

2 szkl. mąki pszennej, 2 szkl. mleka, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, szczypta soli, 1/3 szkl. oleju słonecznikowego, 2 jajka (żółtka oddzielone od białek)

PRZYGOTOWANIE:

Wszystkie składniki oprócz białek zmiksować na gładką masę. Białka ubić na sztywną pianę i delikatnie wymieszać z ciastem. Piec w gofrownicy na rumiano przez 3-5 minut, studzić na kratce. Podawać z bitą śmietaną lub ulubionymi dodatkami.

SAŁATKA WARSTWOWA (KGW Skaraszów)

SKŁADNIKI:

1 słoik selera konserwowego, 1 puszka kukurydzy konserwowej, 1 puszka ananasa lub brzoskwiń pokrojonych w kostkę, 30 dkg szynki pokrojonej w kostkę, majonez, starty żółty ser

PRZYGOTOWANIE:

Układamy warstwami poszczególne składniki każdą warstwę przekładamy majonezem. Wierzch sałatki dekorujemy szczypiorkiem.

MARCEPANKA (KGW Skaraszów)

SKŁADNIKI:

50 dkg mąki, 20 dkg cukru zwykłego, 25 dkg margaryny, 3 żółtka, 2 całe jajka, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, Zagniatamy placki i dzielimy na 4 części.

MASA MAKOWA:

1szkl. maku sparzyć i przepuścić przez maszynkę 2 razy. Utrzeć 10 dkg cukru z 2 łyżkami margaryny i 1 całym jajkiem. Do powstałej masy dodać mak, aromat migdałowy i całość ucierać.

UPIEC:

2 placki przełożone smażonymi jabłkami. 2 placki przełożone makiem. Po upieczeniu przełożyć masą.

MASA:

½ l mleka, 2 łyżki mąki pszennej, 2 łyżki mąki ziemniaczanej

Z powyższych składników ugotować budyń. Utrzeć masło z ½ szkl. cukru pudru, dodawać po łyżce zimnego budyń. Przekładamy oba placki masą i polewamy polewą czekoladową, dekorujemy wierzch ciasta według uznania.

„CHLEB i MIÓD” z WÓLKI WIEPRZECKIEJ

Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Wieprzeckiej od czerwca do września 2021 r. realizowało zadanie publiczne, pt. „Chleb i miód – dziedzictwo kulturowe Powiatu Zamojskiego”. Zadanie sfinansowano ze środków pochodzących z Powiatu Zamojskiego w ramach realizacji zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W rezultacie w ramach projektu zrealizowano cykl warsztatów, na których powstały świece z wosku pszczelego. Ponadto, Gospodynie wyrobiły i wypiekły kilka rodzajów chlebów, w tym na miodzie. Na koniec powstała książeczka z przepisami chlebowymi.

Celem realizacji projektu było tworzenie warunków do wzmocnienia lokalnej tożsamości kulturowej, obejmujące działania na rzecz trwałości tradycji, popularyzacji i zachowania dziedzictwa narodowego. Panie z KGW Wólka Wieprzecka w styczniu br. przystąpiły ze swoim pomysłem do otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z w/w zakresu, po czym decyzją Zarządu Powiatu w Zamościu otrzymały dotację w kwocie 5940 zł, gdzie całkowita wartość projektu wynosiła 8600 zł. Zadanie polegało głównie na organizacji warsztatów kulinarnych, rzemiosła ludowego oraz przygotowaniu stoiska promocyjnego podczas jednego z wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie powiatu zamojskiego. Członkinie Koła zorganizowały w swojej siedzibie w świetlicy wiejskiej w Wólce Wieprzeckiej cykl trzech warsztatów wypieku tradycyjnego chleba oraz trzy spotkania dotyczące wyrobu świec z wosku pszczelego. Do współpracy w ramach warsztatów wypieku chleba Panie zaprosiły członkinie Koła Gospodyń Wiejskich z Wysokiego, które słyną ze swoich wypieków w piecu chlebowym, który od kilku lat funkcjonuje w altanie przy wysockiej Regionalnej Izbie Pamięci. Panie z Wysokiego udzieliły koleżankom fachowego wsparcia w zakresie wypieku tradycyjnego chleba, zapraszając jednocześnie do Regionalnej Izby Pamięci. Tam Gospodynie mogły wspólnie nie tylko podzielić się wiedzą i doświadczeniem, ale też obejrzeć zgromadzone eksponaty, związane z dawnym procesem powstawania bochna pachnącego wiejskiego chleba. Zwieńczeniem projektu było wydanie publikacji, pt. „Nasze przepisy na chleb”, w której znajduje się ok. 13 przepisów na chleby, w tym chleb na miodzie, chleb tradycyjny czy chleb z ziemniakami. Poniżej prezentujemy kilka przepisów udostępnionych przez członkinie KGW Wólka Wieprzecka, zebranych podczas realizacji projektu od mieszkańców Wólki Wieprzeckiej i Gminy Zamość. **GOK: Daria Popko**

CHLEB W GARNCU PIECZONY

Składniki: 5 $\frac{3}{4}$ szkl mąki, 25 gramów drożdży świeżych, 2 szkl. ciepłej wody, 1 łyżka cukru, 1 $\frac{1}{2}$ łyżeczki soli, 2 łyżki oleju

Wykonanie: Drożdże rozpuszczamy w wodzie, dodajemy olej, cukier, sól i mąkę, składniki mieszamy i wyrabiamy ciasto. Ciasto wykładamy do miski, oprószamy mąką i przykrywamy ściereczką. Odstawiamy w ciepłe miejsce na 45-60 min, aby urosło. W czasie wyrastania chleba nagrzewamy piekarnik do 220°C i wstawiamy garnek z pokrywką, w którym będzie pieczony chleb. Wyrośnięte ciasto zagniatamy i formujemy bochenek. Ciasto wykładamy do gorącego naczynia, przykrywamy pokrywką i wstawiamy do piekarnika. Pieczemy w 200°C przez 30 min (przykryte pokrywką). Po upływie 30 min zdejmujemy pokrywkę i pieczemy chleb jeszcze przez 20 min.

Uwagi: Do pieczenia chleba należy użyć garnca wykonanego w całości z żeliwa. W przypadku braku posiadania garnca żeliwnego do upieczenia chleba można wykorzystać naczynie żaroodporne.

CHLEBEK ZIOŁOWY

Składniki: 40 gramów drożdży, $\frac{3}{4}$ szkl. ciepłego mleka, $\frac{1}{2}$ szkl. ciepłej wody, 600 gramów mąki, 1 jajko, $\frac{1}{2}$ łyżeczki cukru, 1 łyżeczka soli, 4 łyżki oliwy z oliwek

Składniki na masełko: 120 gramów masła, 3 łyżki posiekanego kopru i pietruszki, 1 łyżeczka suszonej bazylii, 2 ząbki rozgniecionego czosnku, 1 łyżeczka soli
Wszystkie składniki łączymy ze sobą do uzyskania jednolitej konsystencji.

Wykonanie: Drożdże kruszymy, dodajemy wodę, mleko, 1 łyżkę mąki oraz cukier i całość mieszamy. Wymieszane ciasto zostawiamy na 15 min. Po upływie czasu dodajemy mąkę z solą, oliwę oraz jajko i zagniatamy ciasto. Ciasto dzielimy na 3 części. Każdą z części wałkujemy na cienki placek i każdy placek smarujemy masełkiem. Placki tnijemy na 4-5 pasków (każdy placek) i każdy pasek zwijamy w harmonijkę. W wyłożonej papierem do pieczenia tortownicy układamy harmonijkę jedna przy drugiej. Po ułożeniu zostawiamy całość w blaszce na około 15 min. Chlebek pieczemy w temp. 180°C przez 30 min.

CAŁUSKI

Składniki:

1 szkl. (0,35 dag) miodu, 1 szkl. (0,23 dag cukru), 2 jajka, 60-80 dag mąki, 1 łyżeczka przyprawy korzennej, 1 łyżeczka sody

Wykonanie:

Cukier utrzeć z jajkami, dodać rozpuszczony i ostudzony miód, przyprawę korzenną i 50 dag mąki wymieszanej z sodą. Wszystkie składniki dokładnie wymieszać, wyłożyć na stolnicę i wyrobić z pozostałą mąką na gładkie ciasto. Zrobić cienki walek i pociąć nożem na małe cząstki albo wprost odrywać małe porcje ciasta mniejsze niż łyżeczka (wielkość naparstka). W natłuszczonych rękach formować kulki.

Ogrzać blachę, wysmarować woskiem pszczelim, poczekać aż blacha ostygnie. Kulki ciasta równiutko układać na blachę, można delikatnie rozpląszczyć. Ciasteczka zwiększają objętość podczas pieczenia, dlatego należy zachować odpowiednie odstępy. Piec w nagrzanym piekarniku około 10 minut 160-180 ° C. Do natłuszczenia rąk użyć masła lub margaryny - ciasto bez tego mocno klei się do rąk. Jeśli mąki będzie około 60 dag to będzie luźniejsze, a pierniczki będą płaskie i mięciutkie. Jeśli mąki będzie więcej (około 80 dag), to będą lepiej wyrosnięte, ale twardsze (te w wilgotnych warunkach zmiękną i też są pyszne zachowując ładny, bułeczkowy kształt). Ciasto jest bez tłuszczu, dlatego całuski można przechowywać nawet do 2 lat.

MIODOWE CIASTO „EMERYT”

Składniki na ciasto:

½ kg mąki, 7 dag płynnego miodu, 7 dag płynnego masła, 1 szkl. cukru pudru, 1 jajko, 1 płaska łyżeczka sody, śmietana do zagniecenia

Składniki na masę:

15 dag masła, ½ l mleka, 4 łyżki kaszy manny, 1 szkl. cukru pudru, 1 żółtko, cukier waniliowy, 1 słoiczek smażonych jabłek lub innych powideł

Wykonanie ciasta:

Wszystkie składniki połączyć i zagnieść, dodać tyle śmietany, aby ciasto było jak na pierogi. Z wyrobionego ciasta upiec 4 placki w tortownicy lub prodiżu. Placki muszą być mocno zrumienione, bo wtedy są smaczniejsze. Pozostawić do przełożenia na następny dzień.

Wykonanie masy:

Zagotować mleko, wsypać kaszę mannę i ciągle mieszając ugotować, nie dopuszczając do przywarcia do rondelka. Po ugotowaniu ostudzić. Masło utrzeć z cukrem pudrem i cukrem waniliowym, dodając po łyżce kaszy. Na koniec ucierania dodać żółtko, można dodać kilka rodzynek i odrobinę soku z cytryny. Placki przełożyć dwa razy masą, a w środku jabłkami lub powidłami. Pozostawić co najmniej do drugiego dnia. Wierzch można poleać polewą i ozdobić orzechami.

KRWIODAWCY W JATUTOWIE

Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość, wspólnie z gminnym Samorządem oraz Oddziałem Terenowym Rejonowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zamościu, już po raz czwarty w tym roku zorganizowało akcję krwiodawczą. Tym razem „Jesienna akcja poboru krwi” odbyła się w świetlicy wiejskiej w Jatutowie. Pomimo jesiennej aury i ciągle trwającej pandemii, Krwiodawcy jak zawsze nie zawiedli. Chęć oddania krwi wyraziły 74 osoby, jednak po kwalifikacji lekarskiej ostatecznie mogło to zrobić 69 osób.

Krew jest niczym niezastąpionym lekarstwem, niedostępnym w aptece, a jej jedynym sposobem pozyskania jest donacja od drugiego człowieka. Przekonani o tym fakcie Krwiodawcy przybywali do Jatutowa w niedzielę 14 listopada 2021 r. w godzinach 8:00-14:00. Po donacji każdy Krwiodawca mógł liczyć na posiłek regeneracyjny przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Jatutowie. Po spełnieniu wszystkich formalności, Krwiodawca kierowany był do specjalnego namiotu, znajdującego się obok świetlicy, w którym czekało na niego wiele atrakcji przygotowanych przez Stowarzyszenie HDK.

Na stoisku pod namiotem czekało wiele gadżetów oraz albumy fotograficzne, przewodniki turystyczne po Roztoczu oraz fo-

to-kalendarze ścienne wydane w ramach projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic”. Wyjątkowym gadżetem, zapowiadającym nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, był zestaw składający się z drzewka ozdobnego i lampeczek. Na chłodne jesienne wieczory każdy Krwiodawca otrzymał wyjątkową świecę zapachową.

Jak zwykle nasi Dobroczyncy, wspierający akcję, nie zawiedli, przekazując dla Krwiodawców „motywujące” nagrody, jak talony na pizzę, wejściówki na bilard czy vouchery na tor kartingowy, co było dodatkową atrakcją dla osób oddających tego dnia krew. Nagrody zostały rozdane losowo za pomocą zabawy z „kołem fortuny”.

Tradycją, która na stałe weszła do naszych akcji, stała się zbiórka czekolad pod hasłem „PODAJ DALEJ”, w ramach której Krwiodawcy dzielili się otrzymaną po donacji czekoladą. Zebrane słodkości tym razem trafią do podopiecznych Zamojskiego Domu Dziecka oraz placówek opiekuńczych. Z całego serca dziękujemy Krwiodawcom za to, że zawsze są gotowi dzielić się z innymi.

Dziękujemy wszystkim, którzy wsparli akcję oraz pomogli przy jej organizacji. Podziękowania kierujemy do Samorządu Gminy Zamość, Gminnego Ośrodka Kul-

tury, RCKiK Oddział Terenowy w Zamościu, Sołtysa, Rady Sołeckiej i KGW Sołectwa Jatutów. Dziękujemy również naszym Dobroczyncom, którzy wsparli akcję, są to: Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych w Płoskiem, X Gum Andrzej Bochenko, Hejo Swojak Pizza, Lody Bosko, Pizzeria Eva, Klub Metro, Kebab Bosfor, Tor kartingowy CARTWAY. Ta akcja była już ostatnią w ramach IV edycji gminnego Konkursu „Bitwa Sołectw – do ostatniej kropli krwi” dla Mieszkańców naszej Gminy, przy czym konkurs trwa do końca bieżącego roku, więc można jeszcze wziąć w nim udział, oddając krew w siedzibie RCKiK w Zamościu w obrębie szpitala papińskiego (al. Jana Pawła II 10), prosząc jednocześnie o specjalny druk deklaracji konkursowej do wypełnienia. Więcej informacji na temat konkursu dostępnych jest na stronie internetowej Gminy Zamość. Dziękujemy wszystkim za całoroczne wsparcie, pomoc w organizowaniu akcji poboru krwi oraz promowaniu idei Honorowego Krwiodawstwa. Mamy nadzieję, że kolejne akcje w 2022 r. okażą się równie efektywne, jak te, które dzięki Wam, drodzy Krwiodawcy, zorganizowaliśmy do tej pory. SHDK przy UGZ: Bartłomiej Pikuziński

AKCJA NOC W BIBLIOTECE - MŁODZIEŻ GMINY ZAMOŚĆ

W związku z udziałem Biblioteki Publicznej Gminy Zamość w Mokrem w ogólnopolskiej akcji Nocy Bibliotek 2021, zostały zorganizowane dwa spotkania z młodzieżą ze szkół Gminy Zamość. Dokładnie 12 października o godz. 8:00 gościliśmy grupę uczniów z klas V i VII ze SP w Płoskiem (wraz z nauczycielami: Panią Aliną Szpyrą i Marleną Kolendą), następnie o godz. 11:00 klasy IV – VIII ze SP w Mokrem (pod kierunkiem Pani Jadwigi Konopki, Katarzyny Koziulewicz i Pana Tomasza Zaręby). Zaproszenie na spotkanie przyjęła również Pani Zofia Kosiorek – Poździk, która gościnnie opowiedziała młodzieży o swojej pracy malarskiej. Wśród przepięknych obrazów Pani Zofii wyeksponowana została w tym dniu, w formie prezentacji multimedialnej, wystawa poświęcona kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Krótko o tej ekspozycji opowiedział Ks. Zbigniew Szalko – proboszcz parafii pw. Świętego Jacka w Płoskiem. Na tym nie koniec niespodzianek – w ramach udziału biblioteki w akcji „Noc Bibliotek” otrzymaliśmy link do filmu „Operacja: Człowiek w czerni”, dzięki temu mogliśmy zorganizować publiczną projekcję. W trakcie wyświetlania familijnego kryminału o parze młodych detektywów (będącego ekranizacją popularnej serii książek dla dzieci „Biuro Detektywistyczne nr 2”) został zorganizowany drobny poczęstunek w formie gorącej czekolady i popcornu. Na koniec uczestnicy otrzymali karty z zaszyfrowanymi wiadomościami oraz legitymację detektywa.

Kilka słów o wystawach, które uświetniły tegoroczną akcję „Nocy w Bibliotece”: po pierwsze wystawa „Per Mariam – Soli Deo” poświęcona Prymasowi Tysiąclecia, a przygotowana przez Instytut Prymasa Wyszyńskiego przy współpracy z Jasnogórskim Instytutem Maryjnym i Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie, w oczekiwaniu na beatyfikację [Kard. Stefan Wyszyński został oficjalnie włączony przez papieża Franciszka do grona błogosławionych 12 września 2021 roku]. Ekspozycja wpisuje się nie tylko w przygotowania do beatyfikacji, ale także w obchody Roku Prymasa Wyszyńskiego – 2020, ustanowionego przez Sejmik Woj. Śląskiego. Tytuł ekspozycji w polskim tłumaczeniu brzmi dokładnie: „Przez Maryję samemu Bogu”. Hasło nawiązuje do motta życiowego Stefana Wyszyńskiego, który w swoim herbie biskupim umieścił słowa „Soli Deo” (Jedynemu Bogu). 17 plasz ukazuje prymasa, jako: wielkiego Polaka, męża stanu, dobrego pasterza, siłę narodu, przyjaciela papieża, człowieka wolnego oraz mocnego

wiarą i służbą, nauczyciela, wychowawcę, koronatora wizerunków Matki Bożej, więźnia za kościół, obrońcę życia (zwłaszcza życia nienarodzonego), protektora zakonów, Ojca Soboru Watykańskiego i ostatecznie Prymasa Tysiąclecia [Na jego pogrzebie mówiono, że był to pogrzeb niekoronowanego króla Polski. Mówi się także, że gdyby nie było Kardynała Wyszyńskiego, to nie byłoby Papieża Polaka.]. „To są hasła, ale one są po to, byśmy mogli w tych motywach przyswoić sobie, kim był i kim wciąż jest Prymas Tysiąclecia [...], odsłaniając i poznając to jego wielkie dziedzictwo. Wystawa ma przybliżyć jego postać, duchowość i dokonania.” – napisał w informacji o wystawie dyrektor Jasnogórskiego Instytutu Maryjnego o. Mariusz Tabulski.

Bez wątplenia kardynał Stefan Wyszyński zasłużył się ojczyźnie i jak nikt przedtem wsłuchał się w bicie jej serca. „Był on siłą Narodu, a jego siłą był Naród” – czytamy na jednej z plasz ekspozycji, z której można wyczytać o wiele więcej. Przytoczę na koniec słowa samego bohatera tej wystawy, wyeksponowane na tablicy zatytułowanej „Z młodzieżą – pokolenia orłów”: „Tylko orły szybują nad granicami i nie lękają się przepaści, wicherów i burz. Musicie mieć w sobie coś z orłów! Serce orle i wzrok orli ku przyszłości. Musicie ducha hartować i wznosić, aby móc jak orły przelatywać nad granicami w przyszłość naszej Ojczyzny. Będziecie wtedy mogli jak orły przebić się przez wszystkie dziejowe problemy, wichry i burze, nie dajcie się spętać żadną niewolą.” Serdecznie zapraszam do obejrzenia tej niesamowitej wystawy, która obecnie znajduje się w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość w Mokrem.

W tym dniu, jak wspominałam, gościliśmy w naszych murach Panią Zofię Kosiorek – Poździk wraz z jej autorską wystawą ma-

larską. Pani Zofia opowiedziała młodzieży o swoim zamiłowaniu do sztuki. Precyzyjnie przybliżyła etapy całego procesu powstania obrazów, techniki jakimi posłużyła się do ich stworzenia, zaprezentowała narzędzia i materiały swojej codziennej pracy. Nie zabrakło również wskazówek dla być może przyszłego pokolenia artystów, a wśród tych rad najważniejsza – na starcie obraz powstaje w naszej wyobraźni, musimy dokonać jasnego sprecyzowania: jaki to ma być rodzaj obrazu, tematyka, odpowiedni fragment rzeczywistości, kolorystyka, kompozycja, wielkość i przede wszystkim, ten obraz ma przemawiać i inspirować nas samych.

Wystawa prezentuje wycinek malarstwa olejnego z tematem przewodnim – pejzażem. Technika olejna jest pod względem technicznym bardziej uciążliwa. Tak zwane malowanie mokre w mokrym wymaga od artysty ogromnej dyscypliny. Tylko w ten sposób można uzyskać równomierłą powierzchnię. Drugi zestaw obrazów zaprezentowanych przez Panią Zofię odzwierciedla kompozycje kwiatowe i technikę malowania pastelami oraz akwarelą. Ta ostatnia wymaga od malarza zdecydowania, w przeciwieństwie do techniki olejnej pociągnięcie pędzlem nie może być wielokrotne. Zdarza się, że w połowie pracy zły ruch przekreśla całe dzieło. Często tworzy się prace dodatkowe, na których sprawdza się zastosowanie danego koloru przed jego ostatecznym nałożeniem na pracę docelową. Ta technika wymaga świetlistości i świeżego położenia farby.

Technika rysowania pastelami daje o wiele więcej możliwości zmiany natężenia koloru, ewentualnych poprawek. W poszukiwaniu najlepszych materiałów Pani Zofia zawędrowała do Lwowa, gdzie zaopatruje się w pastele rosyjskie, produkowane

w Petersburgu. Aby utrwalić pociągnięcie suchej pasteli stosuje się fiksatywę, która zatrzymuje kolor na podłożu. Należy przy tej technice uważać na nacisk, aby nie naruszyć struktury papieru (w przeciwieństwie do malowania farbami olejnymi, gdzie podłożem jest zagruntowane płótno). Jest to malowanie wygodne i mniej brudzące, nie wymaga użycia rozpuszczalników. Sami spróbujcie i zdecydujcie, która technika jest dla was najbardziej odpowiednia? Kto wie, może po tym spotkaniu obudzi się w was artystyczna dusza!

Pani Zofia jest perfekcjonistką – namalowany obraz nie oznacza końca pracy i gotowego dzieła. Po tym etapie następuje samoocena i prezentacja obrazu zaprzyjżnionym malarzom. Pod ich czujnym okiem zostają wychwycone ostatnie niedociągnięcia pod względem: umiędzynarodowienia atmosfery, natężenia kolorów, wykorzystania techniki, kompozycji, etc. Zawsze można coś poprawić, dopieścić, udoskonalić. Dopiero po tej ocenie satysfakcja przeradza się w sukces. Malowanie wymaga wewnętrznej dyscypliny, chęci, cierpliwości, a nade wszystko należy to kochać.

Inspiracji Pani Zofii nie brakuje, tematów dostarcza jej otaczający świat: „Moja twórczość jest podyktowana naturą, stąd <<Wyobrażenia z natury>>, to hasło przewodnie mojej wystawy. Natura jest bardzo czytelna. Tematów szukam wokół siebie, przechodząc obok zachwyam się krajobrazem i wybieram fragment, który chcę zatrzymać na płótnie. Komponuję obraz w swojej wyobraźni i przystępuję do pracy”. Choć „rodowód malarstwa Zofii Kosiorek sięga sztuki abstrakcyjnej, mimo to jej własny świat twórczy zanurzony jest w przestrzeni natury, której zawsze była i jest wierna.

[...]. Namalowane płótna są analizą zmagających się świadectwem wzruszeń, wynikających z obecności w określonym miejscu i czasie. [...] Przedstawiają ją jako malarzkę miejsca i chwili. [...] Dla Zofii obraz jest nieustannym dialogiem z otaczającą rzeczywistością, z samą sobą i widzem.” (fragment z: „Zamojski Kwartalnik Kulturalny”, Nr 1-2 (70-71) 2002, s. 56-57).

W trakcie spotkania malarka przybliżyła ciekawą postać Grażyny Chorążyczewskiej, absolwentki Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu, która nie tylko wyróżniała się na tle grupy ocenami, kulturą osobistą, dużymi zdolnościami warsztatowymi, ale i niezwykłym osobistym przeżyciem. Wywodziła się z rodziny świeckiej (nie uczestniczyła w lekcjach religii). Po ukończeniu studiów na Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Malarstwo oraz reżyserii teatralnej pracowała w teatrze w Warszawie. Kolejne losy pchnęły ją w podróż poza granice kraju, do Paryża, gdzie przypadkiem spotkała Matkę Teresę (choć pytanie, czy w tej historii można mówić o czymś takim, jak przypadek?). Wpływ Matki Teresy okazał się tak wielki, że przyjęła I Komunię Świętą, a następnie habit zakonny. Odtąd jej historia związana jest z Ośrodkiem Opiekuńczym dla Ociemniałych, jaki funkcjonuje w Laskach. Porzuciła sławę, malarstwo i upodobania. Decyzja o wstąpieniu do zakonu była dużym zaskoczeniem dla znajomych. Historia uczennicy nam wszystkim wydaje się wyjątkowa. Dziękujemy Pani Zofii za tą piękną opowieść!

Wracając do naszego również wyjątkowego gościa – Pani Zofia ukończyła studia na Wydziale Sztuk Pięknych w Toruniu. Uzyskała dyplom w pracowni grafiki prof. Edmunda Piotrowicza. Zaj-

muje się twórczością w dziedzinie malarstwa i rysunku. Od 1972 r. bierze aktywny udział w życiu artystycznym środowiska zamojskiego i pokazach lubelskiego okręgu ZPAP. W latach 1976-98 uczestniczyła w ogólnopolskich plenerach na Roztoczu i wystawach plenerowych w Zwierzyńcu, Krasnobrodzie, Chełmie i Zamościu oraz w plenerach międzynarodowych na Węgrzech, w Niemczech, na Ukrainie. Związana z pracą pedagogiczno-wychowawczą w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu. [informacje za wydaniem jubileuszowym na 60-lecie szkoły: „Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. B. Morando w Zamościu 1945-2005”, s. 166]. Bardzo miła wspomina swoją pracę w szkole.

Wykład Pani Zofii, to nie tylko spotkanie z malarką, ale i cenna lekcja niosąca w sobie walor wychowawczy, na co zwrócił uwagę Ks. Zbigniew: słuchanie z uwagą, przemyślenie słów, a na koniec wyciągnięcie własnych wniosków – to etapy, które każdego doprowadzą do osobistego sukcesu. Bez względu na to, czy waszym powołaniem jest służba Bogu, bycie artystą lub cokolwiek innego, zawsze należy nastawiać się na drugiego człowieka. To jest sedno sukcesu każdego dzieła. Nie możemy ograniczać się do własnego „ja”, musimy wychodzić poza siebie, zwracać się twarzą ku innym. Ta myśl łączy obie powyższe wystawy: zarówno kardynał Stefan Wyszyński własnym stylem życia kieruje nasz wzrok ku ludziom, tak i artysta tworząc musi pamiętać, że jego obrazy będą oglądać inni.

Z tą myślą kończę relację z tegorocznej akcji „Noc dla młodzieży w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość w Mokrem”.

BPGZ; Anna Dubel

WYOBRAŻENIA Z NATURY

EMOCJONUJĄCE SPOTKANIE W MALOWNICZEJ SCENERII! WYSTAWA AUTORSKA ZOFII KOSIOREK-POŹDZIK

Spotkanie pełne wzruszeń, tak w jednym zdaniu mogę określić spotkanie z Panią Zofią Kosiorek – Poździk, jakie odbyło się 14 października 2021 r. w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość w Mokrem. Co tak naprawdę nas wzruszyło? Kto zna Panią Zofię doskonale kojarzy jej obrazy, które w cudowny sposób zatrzymują miejsca i czas, a przy tym przekazują pewien uchwycony w sobie ładunek emocji. Ale oprócz obrazów Pani Zofia przyniosła ze sobą wiele poruszających historii, pełnych ciekawych postaci, poświęcenia, odwagi. Opowieści, które wycisnęły w naszej pamięci niezapomniany obraz ich bohaterów, a raczej bohaterki.

Zanim jednak podzielę się z Państwem wzruszającymi historiami, kilka słów o również emocjonującej wystawie malarskiej Pani Zofii (za sprawą, której powyższe spotkanie zostało zorganizowane). Nie po raz pierwszy obrazy Pani Zofii Kosiorek – Poździk są udostępniane naszym czytelnikom, już podczas tegorocznej „Nocy Bibliotek” mieliśmy okazję zaprezentować je szerszemu gronu odbiorców i to dwukrotnie: podczas „Nocy” dla dorosłych, a po raz drugi w ramach tej samej akcji, tym razem w wersji dla młodzieży. Wystawa nadal zdobi wnętrze naszej biblioteki, stąd serdecznie zapraszamy wszystkich do obejrzenia jej na żywo!

Przygotowana ekspozycja prezentuje zaledwie wycinek całego dorobku artystycznego malarki, ale i tak potrafiącego zachwycić. Wśród wybranych obrazów znajdziemy malarstwo olejne, gdzie dominuje pejzaż, inny zestaw odzwierciedla kompozycje kwiatowe i technikę malowania pastelami oraz akwarelą. Każda z tych technik wymaga odmiennego warsztatu, rekwizytów, podejścia, jednakże w każdej artysta musi wykazać się samodyscypliną i zamiłowaniem, jak mówi malarka: „Malowanie wymaga wewnętrznej dyscypliny, chęci, cierpliwości, a nade wszystko należy to kochać”.

MAGICZNIEM SŁOWIAŃSKI WIECZÓR Z DANIELEM MROZEM

Magicznie słowiański wieczór pod hasłem „Czytanie wzmacnia”, to według Daniela Mroza najlepsza „Noc w bibliotece”. Daniel Mróz jest autorem kilku książek. Zawsze interesował się historią, regionalizmem i opowieściami ludowymi, ale nie od razu zajmował się pisaniem. Przez kilka lat pracował jako kucharz i kiedy go ta kariera zmęczyła, chciał coś zmienić w swoim życiu. Zawsze lubił pisać, szperać w archiwach parafialnych. Właściwie to żona Pana Daniela – Sabina, namówiła go na wydanie książek, była pierwszą czytelniczką i recenzentką powieści. Pan Daniel żartobliwie stwierdził, że żona najpierw zakochała się w jego tekstach, a później w nim samym. Daniel Mróz ma dwie pasje. Jedną z nich jest pisanie książek historycznych wzorowanych na historii swojej małej ojczyzny, czyli Sasiadki. Sasiadka, to dawniej Sutiejsk – co znaczy wąwóz. Na terenie dzisiejszej wsi znajdował się niegdyś jeden z ważniejszych Grodów Czerwieńskich. Sutiejsk znany jest od 1097 roku. Grodzisk Sutiejsk leżał na ważnym trakcie Kraków-Lwów i był grodem militarnym, wykorzystywał go Bolesław Krzywousty oraz inni władcy, jako wojenną bazę wypadową przeciwko Rusi. Po drugiej wojnie światowej, grodzisko było dokładnie przebadane. Daniel Mróz zadebiutował cyklem powieści „Jaskółcze znamię”: część I – „Zamach”, Część II – „Klątwa” jest to zagmatwana, wielowątkowa historia opowiedziana z różnych perspektyw. Przenosi nas do fikcyjnego świata pełnego zbrodni, polityki i różnic religijnych. Narracja obfituje w zwroty akcji nie pozwala się nudzić, co chwilę stawia-

jąc bohaterów w innym świetle. Kolejną książką jest „Polowanie na diabły – stara baśń Roztocza”, jest to historia naszego pięknego roztoczańskiego regionu w trzech ramach czasowych: wczesnośredniowieczne czasy grodów i wojów, okres wojny polsko-litewskiej i rosnącej potęgi Państwa Zakonnego oraz sarmackie czasy szlachty i buntu kozackiego. Czwartą książką są „Purpurowe kłosa – Stara Baśń Roztocza”, są to cztery opowiadania z ilustracjami Pani Agaty Mróz, czyli mamy autora. To tu autor wprowadza nas w niezwykły świat zbrodni i magii, historii i legend. Obecnie Daniel Mróz pracuje w Szczeczeszyńskim Domu Kultury, prowadzi kilka projektów wydawniczych, ale na razie to tajemnica. Jest również w trakcie pisania trzech części Baśni Roztocza i będą to opowiadania o: bitwach Roztocza, wczesnym średniowieczu, powstaniu styczniowym, partyzantach i II wojnie światowej. Pisarz większość opisywanych miejsc odwiedził, a informacje do nich zbierał ze starych ksiąg parafialnych, z dokumentów i spisów inwentarzowych, z opowieści starszych ludzi. Bardzo dobrze pamięta też opowieści swojego ojca, który opowiadał o diablach i takie przasne, figlarne historyjki, ale zawsze z morałem. Daniel pisze kiedy ma czas i jest to dla niego wielka przyjemność, jednak najczęściej czasu zajmuje mu zbieranie i gromadzenie materiałów. Bardzo dużo czasu zajmuje również ważna dla niego szeroko rozumiana reklama. Najpierw trzeba znaleźć wydawcę, a z wydaną książką trzeba jeździć do bibliotek, księgarń i na spotkania autorskie. Działania marketingowe, biznesowe i spotkania się z dystrybutorami również są bardzo ważne. Drugą pasją Daniela Mroza jest członkostwo w Stowarzyszeniu Rekonstrukcyjnym „Drużyna Grodu Sutiejsk”, która zajmuje się rekonstrukcją wczesnego

średniowiecza. Grupa organizuje historyczne spotkania, rekonstrukcje walk, obrzędy dla szerokiego grona odbiorców (dla dzieci, młodzieży i dorosłych), tj.: podstrzyżyny, czy ślub. Zarażają swoją pasją do tradycji rodowitych mieszkańców Grodu Sutiejsk. Grupa rekonstrukcyjna odtwarza rzetelnie życie i środowisko wczesnego średniowiecza na podstawie znalezisk i artefaktów. Można skorzystać z kuchni oraz zobaczyć czym bawiły się dzieci w średniowieczu. Nasi goście ubrani byli w lniane stroje ozdobione krajkami. Krajki wykonała samodzielnie Pani Sabina z wełny lub lnu. Kolorystyka i wzory zaczerpnięte są z barw ziemi i jest to kolor zielony, brązowy, szary i czerwony (kolor odświętny i ochronny). Uczestnicy spotkania mogli obejrzyć, dotknąć i użyć przywiezione przez naszych gości sprzęty, takie jak broń miecze, czy tarcze. Większość rzeczy wykonali sami, a część pozyskali przez handel wymienny z innymi grupami rekonstrukcyjnymi. Dziękujemy za ciekawy i magiczny, słowiański wieczór!

Elżbieta Stankiewicz – Dyrektor BPGZ w Mokrem

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ POSTACI Z BAJKI W BIBLIOTECE W MOKREM

Dnia 5.11.2021 r. obchodzono Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek. Warto wiedzieć, że ta data nie jest przypadkowa, to dzień urodzin Walt'a Disney'a – jednego z największych twórców bajkowych kreskówek. Bajki to dla dzieci największa skarbnica wartości, którymi warto kierować się w życiu. Te historie poruszają zagadnienia bliskie sercu, jak miłość, przyjaźń, przebaczenie, uczciwość, ale też zdrada, zawiść czy rozczarowanie.

Tego dnia Biblioteka Publiczna Gminy Zamość w Mokrem zorganizowała 2 spotkania autorskie ze Zbigniewem Dmitrocą – polskim poetą, tłumaczem, satyrykiem, dramaturgiem, a co najważniejsze, bajkopisarzem. W spotkaniach uczestniczyły dzieci ze szkoły w Pniówku (klasy I-III i grupa przedszkolaczków) i ze szkoły w Białowoli (kl. 0-V). Bajkowego klimatu dopełniła wystawa książeczek, wśród których znalazły się nie tylko utwory Pana Zbigniewa, ale cała gama tych popularnych i tych mniej znanych bajek pisanych prozą lub rymowanymi. Wystawę idealnie dopełniała dekoracja z pluszaków. W trakcie był też słodki poczęstunek, a na sam koniec – live game, czyli test wiedzy bajkowej z wykorzystaniem aplikacji Kahoot – quiz spotkał się z bardzo

dużym zainteresowaniem najmłodszych miłośników bajek, dając wiele radości. Jeszcze więcej uśmiechu na twarzach dzieci pojawiło się, gdy wystąpiła 1-osobowa Trupa Walizkowa „Teatryk jak się patrzy”, w osobie...Zbigniewa Dmitrocy rzecz jasna. Spektakl, pt. „Skąd się biorą bajki?”, perfekcyjnie wpisał się w klimat tego dnia. Warto

tych historii czyni jego „bajki” jeszcze bardziej atrakcyjnymi – i jak na bajki przystało, są one źródłem nie tylko przeżyć, ale też kształtują właściwe postawy moralne, rozwijają dziecięcą fantazję, doskonałą pamięć, wzbogacają słownictwo, a przy okazji dostarczają satysfakcji ze wspólnej zabawy rymem.

wiedzieć, że wiersze naszego gościa są popularne także za granicą, np. „Królik somnambulik” został przetłumaczony na 11 języków obcych, a bajka, pt. „Baba Jaga na deskorolce” w 2017 r. ukazała się w Turcji.

Pan Zbigniew w swoich utworach czyni dzieci współtwórcami. Zabieg zaangażowania odbiorców w inscenizację teatralną

Podsumowując, należy też podziękować naszym najmłodszym gościom za inwencję własną również w sferze stylizacji ubioru – tego w bibliotece obecne były księżniczki, wróżki, syrenki czy pszczołki, a wśród chłopców najwięcej było rycerzy i koronowanych głów. Było wręcz bajecznie!

BPGZ: Anna Dubel

W SITAŃCU POWSTAŁA STREFA AKTYWNOŚCI

Sitaniec Błonie wzbogacił się o nowy gminny obiekt rekreacyjny. Zakończyła się budowa Otwartej Strefy Aktywności. Obiekt zlokalizowano tuż obok wjazdu do bazy technicznej Gminnego Zakładu Obsługi Komunalnej (Sitaniec 349, 22-400 Zamość). Zadanie budowy kompleksu plenerowej rekreacji dla mieszkańców zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego Sołectwa Sitaniec.

W ramach inwestycji zamontowano urządzenia wraz z wykonaniem nawierzchni bezpiecznych w postaci piasku. W skład placu zabaw weszły m.in. huśtawka podwójna i karuzele, obok powstała budowla zadana z podstawą w kształcie graniastopuła, zamontowano też dra-

binki, ściankę wspinaczkową, linarium, linarium pajęczynowe i linę wspinaczkową. Kluczowe elementy konstrukcyjne wykonane są ze stali ocynkowanej, czyli zabezpieczonej antykorozyjnie. Ponadto, ustawiono ławki, kosz na śmieci i tablicę z regulaminem. Wykonawca zadania

dotąd dodatkowo wykonał plantowanie terenu strefy, czyli wplaszczanie i wyrównanie powierzchni gruntu, na której wykonał też trawniki dywanowe. Wartość wykonanych robót wyniosła 52.641,66 zł, wliczając w to środki z Funduszu Sołeckiego Sołectwa Sitaniec. UGZ i GOK

WYŚPIEWAŁY PODIUM W STARYM ZAMOŚCIU

Aż pięć amatorskich zespołów śpiewaczych reprezentowało Gminę Zamość na IX Międzygminnym Przeglądzie Ludowym w Starym Zamościu. Dwie nasze formacje osiągnęły sukces, zdobywając miejsca na podium. Pierwsze miejsce przypadło żeńskiej formacji chóralnej „Ale Cantare” z Płoskiego, a trzecie miejsce zajął zespół „Wesołe Gosposie” z Sitańca Kolonii. Łącznie w ramach konkursowej kategorii „śpiewu” rywalizowało dwanaście formacji wokalnych z pięciu okolicznych gmin.

I miejsce dla zespołu „Ale Cantare”

III miejsce dla zespołu „Wesołe Gosposie”

Wydarzenie miało miejsce w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Starym Zamościu, który dnia 24 października 2021 r. zapełnił się publicznością i licznymi uczestnikami. W ramach Przeglądu odbyły się konkursy kulinarny, rękodzieła i śpiewu. Tę ostatnią kategorię zdominowały zespoły śpiewacze z naszej Gminy, które stanowiły ponad 40% wszystkich podmiotów wykonawczych. Zgłosiło się łącznie 12 zespołów z następujących gmin: Gminy Zamość, Gminy Łopiennik Górny, Gminy Nielisz, Gminy Stary Zamość i Gminy Radeznica. Nasza „piątka” to „Ale Cantare” z Płoskiego, „Wesołe Gosposie” z Sitańca Kolonii, „Echo Lipska” z Lipska, „Kalinka” z Sołectwa Skaraszów i „Roztoczanki”

z Wólki Wieprzeckiej. Wszystkie te zespoły funkcjonują pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość. Każdy wykonawca zaprezentował w konkursie 2 utwory, jeden o tematyce ludowej, drugi o tematyce biesiadnej. Występy konkursowe poszczególnych formacji oceniała komisja jurorów w składzie: Katarzyna Figura – wokalistka formacji „Gdzie diabeł nie może...” i zarazem kierowniczka imprezariatu z działem marketingu Zamojskiego Domu Kultury w Zamościu, Joanna Patron – właścicielka Zamojskiego Centrum Rękodzieł „W ramach sztuki” w Zamościu, Zdzisława Cyc – właścicielka firmy PHU „Dreams” z Komarowa Osady i Dominika Witkowska – prezes Lubelskiej Grupy

Działania „Ziemia Zamojska”. W wyniku obrad jurorów I miejsce przyznano żeńskiemu zespołowi „Ale Cantare” z Płoskiego w Gminie Zamość, II miejsce zajął zespół „Andrzejkowe Nutki” z Gminy Radeznica, natomiast III miejsce przypadło zespołowi ludowo-obrzędowemu „Wesołe Gosposie” z Sitańca Kolonii w Gminie Zamość. Gratulujemy! Szczególne podziękowania należą się również instruktorom i kierownikom naszych zwycięskich formacji, tj. Barbarze Rabiedze i Kindze Kot z „Ale Cantare” oraz Czesławowi Bartnikowi i Halinie Kierepce z „Wesołych Gosposi”. Organizatorem wydarzenia był Gminny Ośrodek Kultury w Starym Zamościu. GOK: AS i JK

czesnego. Z tych wszystkich produktów i surowców wymienionych wyżej, mieli możliwość stworzenia urozmaiconego jakościowo i smakowo pożywienia.

Na koniec tej relacji nie pozostaje mi nic innego, jak zachęcić Państwa do sięgnięcia po smaki naszych przodków z książką „Kuchnia Słowian: czyli o poszukiwaniu dawnych

smaków”, autorstwa Pawła i Hanny Lis. Książka dostępna jest w naszej bibliotece. Serdecznie zapraszamy!

BPGZ Mokre; Anna Dubel

NOC BIBLIOTEK 2021: SŁOWIAŃSKIE POCZUCIE RYTMU – WYSTĘP SLAVICA DANCE!

„Kuchnia Słowian...” w wydaniu Państwa Hanny i Pawła Lis nadała niepowtarzalny charakter, a raczej smak tegorocznej akcji NOCY Bibliotek. To noc pełna eksperymentów. Co więcej, zdecydowanie są to doświadczenia udane! Powiedzmy, że zbliżoną metodą naukową posłużyły się Panie tworzące grupę taneczną Slavica Dance. Inicjatywa Pań zdecydowanie bazowała na eksperymencie tanecznym, a przede wszystkim opierała się na kobiecej intuicji, która jak wiemy, rzadko kiedy zawodzi! Jestem przekonana, że tej fitnessowo-lu-

dowej formacji nie trzeba przedstawiać mieszkańcom Gminy Zamość. Dla szerszego grona użytkowników naszego fanpage-u, krótka prezentacja:

„Slavica Dance to fitnessowe cardio na ludowo. Wyróżnia się zmodyfikowanymi krokami ludowymi, słowiańskimi i polskimi, tj. krakowiak, polka, oberek, ale też i matroszka ukraińska. Ta forma ruchu przeznaczona jest dla wszystkich, niezależnie od wieku. Grupa, działająca obecnie przy Gminnym Ośrodku Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem, powstała w styczniu 2019 roku. Inicjatorką za-

jęć w Gminie Zamość oraz instruktorką jest Agnieszka Tor.” [informacje za: <https://gminazamosc.pl/grupa-taneczna-slavica-dance/>]. Kilka słów w temacie – taniec w kulturze Słowian: ogólnie źródła historyczne niewiele mówią o tej sferze kulturalnej naszych przodków. Dość popularny w tych czasach był taniec wojowników, wykonywany przez mężczyzn. Kazimierz Moszyński – polski „słowianolog” potwierdza istnienie tańca orężnego z mieczami w folklorze Słowian Bułgarii, Czech, Słowacji i Polski; oraz terytorium Wołynia i Podola („Kultura ludowa Słowian”, Moszyński). Dość popularny od zarania dziejów jest także taniec o charakterze rytualnym (co prawda z czasem spychany na bok w świetle dogmatów chrześcijańskich, jako element ludowy i pogański), ale trudno potwierdzić jego obecność na terenach Słowiańszczyzny. Jest to jednak o tyle znana już od pierwotnych kultur forma ekspresji, że wątpię, aby Słowianie z niej zrezygnowali! Zaprezentowany w blasku księżyca układ taneczny Slavica Dance, pod kierunkiem Pani Agnieszki, trafił do serc wszystkich zgromadzonych na sali gości; a skoro bądź, co bądź jesteśmy przodkami Słowian, to sygnal „zgranego tupnięcia nóżką” może oznaczać, że odziedziczyliśmy również wspólne poczucie rytmu, nie tylko smaku. **BPGZ Mokre; Anna Dubel**

NA LUDOWO Z ZESPOŁEM CHYŻANIE

Idealnie w klimat słowiańskiej NOCY BIBLIOTEK 2021 ze swoją muzyką, wpisał się męski zespół CHYŻANIE z Chyżej. Występ Panowie rozpoczęli znanym utworem „Lipka zielona”, który otworzył całą gamę piosenek na ludowo. Sympatycznych Panów w składzie: Andrzej Sikora, Ireneusz Szewczuk, Janusz Bis, Edmund Hałasa i Andrzej Pokrywka – gościliśmy już w ubiegłorocznej edycji „Nocy w Bibliotece”. Wówczas z ogromną przyjemnością opisaliśmy ich występ: „Uznajemy, że show tych pięciu utalentowanych Panów wnoszą w życie tyle radości, że dalsze istnienie świata bez ich estradowych popisów, nie jest możliwe”. Po tej nocy również tak uważamy! Dziękujemy za uctwę muzyczną, a w myśl sentencji

„Muzyka dostarcza przyjemności, bez której natura ludzka nie może się obejść” (Kon-

fucjusz) – dziękujemy za chwilę przyjemności płynącej z muzyki! **BPGZ Mokre; Anna Dubel**

SITANIEC KOLONIA

Kołodziej Janusz (ur. 1950, zm. 2021)
Kostrubiec Grażyna Maria (ur. 1949, zm. 2021)
Kuśmierczuk Alfreda (ur. 1941, zm. 2021)
Milczuk Czesława (ur. 1933, zm. 2021)
Papros Ziemiańska Ewa (ur. 1934, zm. 2020)
Zawada Kiszczak Ewa Barbara (ur. 1957, zm. 2020)

SITANIEC WOLICA

Greszta Anna (ur. 1955, zm. 2020) – członkini
Koła Gospodyń Wiejskich w Sitańcu Wolicy
Jaszak Stefan (ur. 1935, zm. 2021)
– *druh ochotnik strażak OSP*
Komajda Jadwiga (ur. 1954, zm. 2021)
Lewanowicz Stanisława (ur. 1925, zm. 2021)
Michel Helena (ur. 1935, zm. 2021)
Pokrzywa Norberta Wacława (ur. 1938, zm. 2021)
Puchacz Zbigniew Andrzej (ur. 1956, zm. 2020)
Słomka Krzysztof (ur. 1938, zm. 2021)
Studziński Mieczysław (ur. 1930, zm. 2020)
– *Radny Rady Gminy Zamość w latach 1990-94*

SZOPINEK

Juszczak Regina (ur. 1932, zm. 2021)
Namroży Danuta (ur. 1946, zm. 2021)
Niedźwiecki Tomasz Andrzej (ur. 1957, zm. 2021)

SKOKÓWKA

Łyś Roman (ur. 1927, zm. 2021)
Michalski Łukasz (ur. 1994, zm. 2021)
Misiołek Alfreda (ur. 1929, zm. 2021)
Panek Janina (ur. 1942, zm. 2021)
Tkaczyk Stanisława (ur. 1938, zm. 2021)
– *wieloletnia nauczycielka szkoły w Lipsku*

WIEPRZEC

Macheta Marek Artur (ur. 1973, zm. 2021)
Mołdoch Dariusz Henryk (ur. 1994, zm. 2021)
Pitwała Bogumił Mieczysław (ur. 1940, zm. 2020)

WIERZCHOWINY

Machałek Teodozja (ur. 1955, zm. 2021)

WÓLKA PANIEŃSKA

Bańka Izabela (ur. 1975, zm. 2021)
Cyc Marianna (ur. 1920, zm. 2020)
– *Stulatka z Gminy Zamość*
Legieć Czesław (ur. 1951, zm. 2021)
Lichota Mateusz (ur. 1990, zm. 2021)
Popielec Genowefa (ur. 1930, zm. 2021)
Szczawińska Barbara (ur. 1935, zm. 2020)
Wójcicki Jan (ur. 1947, zm. 2021)

WÓLKA WIEPRZECKA i Sołectwo SKARASZÓW

Burcon Janina Halina (ur. 1946, zm. 2021)
Dudzińska Franciszka (ur. 1950, zm. 2020)
Karabin Wiesława Marianna (ur. 1940, zm. 2021)
Kozioł Jerzy (ur. 1960, zm. 2021) – *druh
ochotnik strażak OSP (członek Komisji Rewizyjnej)*
Kwaśniewska Izabela Magdalena (ur. 1992, zm. 2020) – *druhna ochotnik strażak OSP*
Przygon Stefania (ur. 1924, zm. 2021)
Sadło Jan (ur. 1973, zm. 2021)
Soboń Zofia (ur. 1930, zm. 2020)
Sowa Władysława (ur. 1923, zm. 2020)

WYSOKIE

Choroś Piotr (ur. 1935, zm. 2020)
Jabłońska Genowefa Zofia (ur. 1939, zm. 2021)
Karpowicz Jan (ur. 1933, zm. 2021)

Kucharska Stefania (ur. 1955, zm. 2021)
Kucharski Piotr Marek (ur. 1954, zm. 2021)
Kwitek Czesław (ur. 1936, zm. 2021)
Kwitek Anna Helena (ur. 1941, zm. 2021)
Marczuk Sabina (ur. 1931, zm. 2021)
Mróz Elżbieta (ur. 1965, zm. 2021)
Parasiewicz Waldemar Adam (ur. 1952, zm. 2021)
Tor Milica (ur. 1933, zm. 2021)

WYCHODY

Adamowicz Stanisława (ur. 1928, zm. 2020)
Król Henryk (ur. 1956, zm. 2021)
Kyc Wincentyna Jadwiga (ur. 1940, zm. 2021)
Kyc Kazimierz Marian (ur. 1930, zm. 2021)
Oszmaniec Czesława (ur. 1933, zm. 2020)
Płoszaj Waldemar (ur. 1977, zm. 2021)
Pupiec Stanisław (ur. 1934, zm. 2020)

ZALESIE

Bosiak Zbigniew Ryszard (ur. 1968, zm. 2021)
– *członek Rady Sołectkiej Sołectwa Zalesie*

ZARZECZE

Mogielnicki Józef Ryszard (ur. 1949, zm. 2021)
Rybak Roman (ur. 1936, zm. 2020)
Zams Jan (ur. 1934, zm. 2021)
Zams Sabina (ur. 1939, zm. 2020)

ZAWADA

Albiniak Krystyna (ur. 1963, zm. 2020)
Bober Czesław (ur. 1954, zm. 2020)
Czop Zofia Janina (ur. 1952, zm. 2021)
Dołba Krystyna Zofia (ur. 1949, zm. 2020)
Duda Helena (ur. 1927, zm. 2021)
Kalita Wojciech Bogdan (ur. 1950, zm. 2021)
Kawala Tadeusz (ur. 1938, zm. 2021)
Leszczyńska Marianna (ur. 1935, zm. 2021)
Lewińska Magdalena Bożena (ur. 1982, zm. 2021)

Lisiewicz Wiesław Wawrzyniec (ur. 1956, zm. 2021)
Malinowski Stanisław (ur. 1956, zm. 2021)
Orzechowska Julianna (ur. 1932, zm. 2020)
Rabiega Eugeniusz (ur. 1938, zm. 2021)
Sowiński Wacław Władysław (ur. 1949, zm. 2021)
Szewc Danuta (ur. 1938, zm. 2021)
Szewc Sabina (ur. 1933, zm. 2021)
Wawrzyszko Piotr (ur. 1987, zm. 2021)
Zakrzewski Jan Stanisław (ur. 1955, zm. 2021) – *druh ochotnik strażak OSP*
Zychowicz Stanisław Julian (ur. 1940, zm. 2020)

ZWÓDNE

Bondyra Zbigniew Lucjan (ur. 1961, zm. 2021)
Tomaszewska Mieczysława Janina (ur. 1951, zm. 2021)

ŻDANÓW

Kaczor Dagmar Rosemarie (ur. 1943, zm. 2020)
Kasperek Lila Janina (ur. 1948, zm. 2021)
Klimko Bolesław Stanisław (ur. 1945, zm. 2020)
Kusz Janina Krystyna (ur. 1932, zm. 2021)
Palikot Anna Maria (ur. 1952, zm. 2021)
Sowa Stanisław (ur. 1941, zm. 2021)
Zakrzewski Stefan (ur. 1944, zm. 2021)

ŻDANÓWEK

Bielińska Maria Ewa (ur. 1953, zm. 2021)
Bondyra Zofia Alicja (ur. 1941, zm. 2021)
Drózd Stanisław (ur. 1957, zm. 2021)
Pietnoczka Aleksander (ur. 1944, zm. 2021)
Sawiński Stanisław Henryk (ur. 1949, zm. 2020)
Sowa Henryk Karol (ur. 1956, zm. 2021) – *druh ochotnik strażak OSP*
Stańczyk Irena (ur. 1932, zm. 2021)

GMINNE BIEGI PRZEŁAJOWE

Klasyfikacja pucharowa szkół Gminy Zamość

Na trasach biegowych przy kompleksie sportowym „Moje boisko Orlik 2012” w Żdanowie, w dniu 28 października br., odbyły się Gminne Biegi Przełajowe z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Organizatorem zawodów, którym patronował Wójt Gminy Zamość Ryszard Gliwiński był Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość, przy współpracy ze Szkołą Podstawową w Żdanowie. Uroczyste rozpoczęcie zawodów miało miejsce przed głównym wejściem do szkoły, gdzie znajduje się tablica upamiętniająca jej patrona Józefa Piłsudskiego. Uczestników zawodów przywitał dyrektor GOK Jarosław Kalbarczyk, a otwarcia zawodów, w imieniu Samorządu Gminy Zamość dokonał reprezentujący Wójta Gminy Konrad Dziuba zastępca dyrektora Wydziału Społeczno-Administracyjnego UG. Po odśpiewaniu Hymnu Narodowego delegacja zgromadzonej młodzieży i dzieci, w asyście przedstawicieli samorządu i dyrektora szkoły Anny Kowalczyk, złożyła wiązanki kwiatów jedną przy tablicy patrona szkoły, drugą przy pomniku bł. kardynała Stefana Wyszyńskiego patrona roku 2021. W biegach uczestniczyli reprezentanci 8 szkół podstawowych z terenu naszej gminy. Zawodnicy za miejsca I-VI otrzymywali dyplomy, a za miejsca I-III medale. Po każdym biegu na uczestników czekała gorąca herbata i poczęstunek. Zgodnie z regulaminem na zakończenie rywalizacji odbyło się podsumowanie klasyfikacji szkół za dwie edycje biegów, za które wszystkie uczestniczące szkoły otrzymały dyplomy, a za miejsca I-VI okolicznościowe puchary. W tej klasyfikacji miejsce I wywalczyło SP Mokre, miejsce II – SP Żda-

nów, miejsce – III SP Wólka Wieprzecka, a kolejne zajęli: SP Borowina Sitaniecka, SP Płoskie, SP Lipsko, SP Pniówek, ZSPiP Kalinowice, SP Białowola i SP Sitaniec.

Szczegółowe wyniki biegów w poszczególnych kategoriach znajdują się w komunikacie zawodów. **GOK KC**

Na trasie biegu na 800m

W ramach otwarcia Biegów złożono wiązanki kwiatów pod pomnikiem Prymasa Tysiąclecia i pod tablicą patrona szkoły, Marszałka Józefa Piłsudskiego

BIEGI LISTOPADOWE : UDANE „ŁOWY”

Start do biegu 800 m dziewcząt rocz. 2007-2008

Po raz kolejny młodzi biegacze z terenu Gminy Zamość pobiegli dla Niepodległej. Tydzień wcześniej uczestniczyli w biegach gminnych, a w dniu 10 listopada br. świętowali, uczestnicząc w rywalizacji z rówieśnikami z terenu Powiatu Zamojskiego i Miasta Zamość. Organizatorem biegów, które odbywały się na terenie zamojskiej Starówki, był KS Agros Zamość, przy współpracy z PiM Zrzeszeniem LZS i OSiR Zamość. Spośród naszych zawodników w swoich kategoriach wiekowych najlepsze miejsca zajęli: 600 m dziewcząt rocznik 2011-2012: Nikola Pyszak z Sitańca – UKS Azymut – miejsce III, Agata Górską z Sitańca – UKS Azymut – miejsce X; 600 m chłopców rocz-

nik 2011-2012: Kamil Matwiejczuk z Sitańca – UKS Azymut – miejsce IV, Bartłomiej Paruch z Sitańca – UKS Azymut – miejsce VIII; 600 m dziewcząt rocz. 2009-2010: Marta Goch z Kalinowic – KS Agros – miejsce XII; 600 m chłopców rocznik 2009-2010: Adam Kołtun z Sitańca – miejsce X; 800 m dziewcząt rocz. 2007-2008: Roksana Kozłowska z Wólki Wieprzeckiej – miejsce III; 800 m chłopcy rocznik 2007-2008: Szymon Boć z Białowoli – miejsce I, Jakub Sokotowski z Białowoli – miejsce II; 1200 m chłopców rocznik 2005-2006: Dawid Łapa z Pniówka – miejsce II. Wszystkim zawodniczkom i zawodnikom gratulujemy wyników i postawy!

Na podstawie komunikatu z zawodów GOK KC

W dniach 8-10 października br. UKS Azymut Siedliska był organizatorem kolejnej edycji zawodów pn. „Bieg Huberta” w Radioorientacji Sportowej, popularnie zwanych „łowami na lisa”. W tym roku organizatorzy przygotowali dla uczestników cztery biegi: foxoring w paśmie 3,5 MHz – las Wspólnoty Gruntowej Wsi Mokre, bieg klasyczny 144 MHz – las koło DPS Krasnobród, bieg klasyczny 3,5 MHz – las pomiędzy miejscowościami Szewnia Dolna i Lipsko Polesie oraz jeden bieg na orientację z udziałem dość licznej grupy młodych adeptów orientacji z UKS Azymut – las Kąsewiczka. Bazą zawodów było Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu. W zawodach oprócz zawodników z naszego klubu uczestniczyli zawodnicy z Łucka (Ukraina), z Tczewa, z Bielska-Białej, ze Skiernewic, z Rzeszowa oraz Siedlec. Podczas podsumowania poszczególnych biegów uczestnicy za zajęcie miejsc I-III otrzymali pamiątkowe medale, a najmłodszy słodkie upominki. Szczegółowe informacje z przebiegu zawodów oraz zdjęcia znajdują się na stronie internetowej organizatora www.azymutsiedliska.cba.pl.

Na podstawie przesłanych informacji GOK KC

PODSUMOWANIE SEZONU W BNO

23 października br. 30-osobowa grupa zawodników UKS Azymut Siedliska wzięła udział w podsumowaniu sezonu sportowego w biegach na orientację województwa lubelskiego. Główną częścią wydarzenia był udział w dwuetapowych zawodach Graham's Cup w Maszkach koło Nałęczowa. Ich organizatorem był Lubelski Związek Orientacji Sportowej. Podczas zawo-

dów uczestnicy mieli do wyboru trzy trasy, w zależności od umiejętności technicznych i możliwości biegowych od A – najprostszej do C najtrudniejszej i najdłuższej. Pierwszym etapem był bieg średniodystansowy w lesie Nowy Gaj, gdzie miejsca w pierwszej szóstce wywalczyli: na trasie A: Damian Pyszak – miejsce I, Zuzanna Kołtun – miejsce II, Igor Rybak – miejsce III, Justyna Seń – miej-

sce IV, Jakub Kiecana – miejsce V, Karolina Sierkowska – miejsce VI; na trasie B: Mikołaj Tur – miejsce II, Jakub Halinowski – miejsce V; na trasie C: Marta Sierkowska – miejsce VI. W biegu drugim na dystansie sprintu, przeprowadzonym na polu golfowym patrona zawodów, punktowane miejsca zajęli: trasa A: Igor Rybak – miejsce I, Kuba Dziduch – miejsce III, Damian Pyszak – miejsce IV, Antoni Halinowski – miejsce V, Zuzanna Kołtun – miejsce VI; trasa B: Kamil Matwiejczuk – miejsce IV, Mikołaj Tur – miejsce VI; trasa C: Dawid Pióro – miejsce I; Podczas podsumowania zawodów, łącznie za dwa biegi, słodkie upominki otrzymali: Damian Pyszak, Igor Rybak, Zuzanna Kołtun i Mikołaj Tur. Spotkanie zakończyło się wspólnym ogniskiem i rozmowami o planach organizacji imprez sportowych i szkoleń w 2022 roku. Więcej informacji o biegach na orientację i działalności klubu znajduje się na stronie internetowej www.azymutsiedliska.cba.pl. Działalność klubu jest wspierana z budżetu Gminy Zamość. Na podstawie przesłanych informacji GOK KC

PUCHAR PODKARPACIA W BNO

Korzystając ze sprzyjającej jesiennej pogody, zawodnicy UKS Azymut Siedliska rozpoczęli już przygotowania do nowego sezonu sportowego. 7 listopada br. wzięli udział w zawodach sportowych Puchar Podkarpacia w biegu na orientację. Zawody odbyły się w Ulanowie nad Tanwią, a ich organizatorem był zaprzyjaźniony klub z województwa podkarpackiego UKS Azymut Dębów. Zawodnicy naszego klubu w poszczególnych kategoriach wiekowych zajęli następujące miejsca: K10: Karolina Kardasz – miejsce I; K14: Izabela Dobromilska – miejsce III, Marta Sierkowska – miejsce III, Zuzanna Mielko – miejsce VII, Oliwia Sudak – miejsce VIII, Amelia Adamiak – miejsce X; KM10N: Hanna Rogalska – miejsce I, Zuzanna Szarek – miejsce II, Justyna Seń – miejsce III, Jakub Kieca – miejsce IV, Nikola Pyszak – miejsce V, Agata Górka – miejsce VI, Zuzanna Kołtun – miejsce IX, Damian Pyszak – miejsce X; M10: Bartłomiej Paruch – miejsce I, Kamil Matwiejczuk – miejsce II, Kacper Kość – miejsce

IV; M12: Mikołaj Tur – miejsce I; M14: Daniel Bekier – miejsce III, Wiktor Szarek – miejsce IV, Krystian Kość – miejsce V; open kobiety: Marlena Czerwieniec – miejsce II. Gratulujemy! Więcej informacji o działalności klubu,

naborze do sekcji oraz treningach znajduje się na stronie internetowej www.azymutsiedliska.cba.pl. Działalność klubu jest wspierana z budżetu Gminy Zamość. Na podstawie przesłanych informacji GOK KC

MEDALOWY TYDZIEŃ ZAWODNICZEK UKP SUCHOWICZTEAM

13 listopada (sobota) i 18 listopada (czwartek) zapisały się medalowo i pucharowo dla piłkarek Uczniowskiego Klubu Piłkarskiego „Suchowiczteam Wólka Panieńska” z Gminy Zamość. Juniorki, Orliczki i Młodziczki odnotowały niekwestionowane sukcesy na wyjeździe.

W sobotę, 13.11.2021 r., w Krasnymstawie pod patronatem firmy LOTTO i miejscowego klubu KKS Kinga odbył się turniej piłki nożnej dla dziewcząt pod nazwą „Super Gol”. W kategorii juniorek/rocznik 2007 i mł./piłkarki klubu Suchowiczteam rozegrały łącznie 4 mecze, z Kingą Krasnystaw i Niedźwiadkiem Chełm, bez straty punktu, z bilansem bramkowym 40:2 (!). Najwięcej „super goli” zdobyła Jagoda Wróbel (15 bramek).

Wojciech Suchowicz i kierownik zespołu Marcin Siekierda wystawili następujące składy: Juniorki – Marta Sierkowska, Roksana Kozłowska, Alicja Krępińska, Oliwia Bzówka, Anna Wołoch, Maja Koza (tj. 6 piłkarek z naszej Gminy) oraz Jagoda Wróbel, Karolina Żebura, Maja Petryk, Milena Skiba, Aleksandra Bednarz (tj. 5 piłkarek spoza Gminy Zamość). Orliczki – Rozalia Kłós, Karolina Sierkowska, Pau-

lina Sottys, Aleksandra Momot, Barbara Żelechowska, Nikola Bryk, Maja Staszczak, Nicole Serafin, Jagoda Mroczek.

W czwartek, 18.11.2021 r., w Karczmiskach odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa LZS w Piłce Nożnej Dziewcząt – Mała Piłkarska Kadra CzeKa, z udziałem 6 zespołów. Młodziczki UKP Suchowiczteam po meczach eliminacyjnych z SP 2 Opole Lub. 6:0, SP Karczmiska 10:0, SP Nałęczów 3:0, uległy w finale Legionowi Grabów Szl. 0:1, zdobywając srebrny medal. Najwięcej bramek ustrzeliła Jagoda Mroczek (7 goli). Miejsce III przypadło SP Karczmiska. Wicemistrzyni Województwa zagrała w następującym składzie: Rozalia Kłós (najmłodsza bramkarka turnieju, rocznik 2012), Karolina Sierkowska, Aleksandra Momot, Anna Wołoch, Maja Koza, Alicja Krępińska, Oliwia Bzówka – uczennice gminnych szkół oraz Jagoda Mroczek, Nicole Serafin, Natalia Ćwik. Zawodniczki Wojciecha Suchowicza mogły wziąć udział w turniejach dzięki wsparciu finansowemu udzielonemu przez Samorząd Gminy Zamość. UKP Suchowiczteam

GRYF LEPSZY OD HETMANA!

Po dwóch bezbramkowych remisach tym razem Gryf dopiął swego, wygrywając po twardym boju z Hetmanem Zamość 1:0 (0:0). Jedyne trafienie to zasługa Damiana Dołby, czyli śmiało można rzec, że w Zawadzie miał miejsce prawdziwy... dzień Konia! Zanim mecz na dobre się rozpoczął, przyjezdni powinni prowadzić. Oskar Drabik posłał prostopadłą piłkę, a Mateusz Wójcik w doskonałej sytuacji huknął z dwunastu metrów nad poprzeczką! Miejscowi odpowiedzieli rajdem Kamila Woźniaka, po którym zawodnik Gryfa został zastopowany tuż przed bramką gości. Kolejne ataki miejscowych nie przynosiły efektu, podobnie zresztą jak próby niepokojenia Kamila Tomczyszyna przez graczy Hetmana. Na murawie widzieliśmy za to mnóstwo twardej walki i niedokładności. W obu drużynach grało sporo młodzieżowców, którzy byli bardzo mobilni, ale często w decydujących momentach brakowało im zimnej krwi. Do przerwy bramki więc nie padły. Po zmianie stron nadal byliśmy świadkami wyrównanego spotkania, w którym podbramkowych spięć było jak na lekarstwo. Mecz ożywił się dopiero od 65 min. Najpierw szansę mieli gospodarze. Po dośrodkowaniu z rzutu wolnego Dawid Dobromilski opanował piłkę na dziesiątym metrze, ale został zablokowany. Hetman ruszył z kontrą, Mikhailo Kaznokha ładnie uruchomił Mateusza Wójcika i obrońcy Gryfa w ostatniej chwili ofiarą interwencji zażegnali niebezpieczeństwo.

Decydująca akcja meczu rozpoczęła się od kapitana miejscowych. Dawid Dobromilski wypatrzył wbiegającego w pole karne Damiana Dołbę, a Koniowi bez zastanowienia huknął w kierunku dalszego słupka i Jakub Wyłupek był bez szans. W ostatnim kwadransie Hetman ruszył do przodu. Nie zdołał jednak wypracować sobie żadnej okazji do zdobycia bramki i trzy punkty zostały w Zawadzie. – Jak przystało na derby, oglądaliśmy dużo walki na całym boisku. Na pewno nie było to porywające widowisko, ale trudno o to, jeżeli potykają się dwie bardzo młode drużyny. Dla nas ważne było zdobycie trzech punktów i to osiągnęliśmy. Cieszy mnie trzeci z rzędu

mecz bez straty bramki, bo wcześniej mieliśmy z tym problemy – przyznał po ostatnim gwizdku trener Sebastian Luterek. Warto zauważyć, że było to drugie zwycięstwo Gryfa nad Hetmanem, ponieważ w Zamościu górą był również zespół z Gminy Zamość, wygrywając 2:1. Gryf Gmina Zamość – Hetman Zamość 1:0 (0:0) Bramka: Dołba 71. Gryf: Tomczyszyn – A. Cymerman (58 P. Cymerman), D. Dobromilski, Myszka, Woźniak (82 Magryta) – Wołoch, Kierepka (86 Tomasiak), Sałamacha (60 Posikata), Baran (72 Klimkowski), Panas – Dołba. Żółte kartki: Kierepka, Panas. Sędziował: Michał Mikulski (Lublin)

MEDALIŚCI POWIATU : MISTRZOSTWA POWIATU W SZACHACH

19 października br., na trasach biegowych Parku Miejskiego w Zamościu, odbyły się Mistrzostwa Powiatu Zamojskiego i Miasta Zamość w Biegach Przełajowych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Spośród zawodników ze szkół z terenu Gminy Zamość w swoich kategoriach medale wywalczyli: chłopcy klasa V-VI Adam Kołtun z SP Sitaniec – medal brązowy; dziewczęta klasa VII-VIII: Roksana Kozłowska z SP Wólka Wieprzecka – medal brązowy; chłopcy klasa VII-VIII: Szymon Boć – medal złoty, Jakub Sokołowski – medal brązowy – obaj zawodnicy z SP Białowola. W zawodach, organizowanych przez Powiatowe i Miejskie Zrzeszenie LZS w Zamościu, uczestniczyło około 100 zawodniczek i zawodników. Na podstawie komunikatu z zawodów GOK KC

13 listopada br., w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu, odbyły się Mistrzostwa Powiatu Zamojskiego i Miasta Zamość w Szachach. Ich organizatorem było Powiatowe i Miejskie Zrzeszenie LZS w Zamościu. Zawody zostały rozegrane syste-

mem szwajcarskim na dystansie 5 rund. Spośród zawodników z terenu Gminy Zamość największy sukces osiągnął Sylwester Artymiak z Wólki Wieprzeckiej, zdobywając złoty medal w kategorii senior. Gratulujemy! GOK: KC

WALECZNE JUNIORKI I ORLICZKI UKP SUCHOWICZTEAM

Juniorki UKP Suchowiczteam Wólka Panieńska zakończyły eliminacje do Centralnej Ligi Juniorek U-15, a Orliczki rundę jesienną w Mistrzostwach Województwa. Pięć zwycięstw, remis i dwie porażki – 16 punktów w bramkach 41:20 to pełny bilans udziału juniorek trenera Wojciecha Suchowicza w wojewódzkich eliminacjach do CLJ U-15. Wyniki te umożliwiły naszym piłkarkom na zajęcie trzeciego miejsca za Kingą Krasnystaw i Górnikiem Łęczna, który awansował na szczebel ogólnopolski. Rywalizacja trwała w miesiącach wrzesień – październik w formule ligowej. Najwięcej bramek dla zespołu z Wólki Panieńskiej zdobyła Jagoda Wróbel (14 goli), niewiele mniej strzeliła Roksana Kozłowska (11 goli).

Wyniki Suchowiczteam: – Archipelag Roztocze Krynice 5:0, Niedźwiadek Chełm 3:5, Kinga Krasnystaw 4:4, Górnik Łęczna 2:10, Piątka Biała Podlaska 3:0, Iskra Krzemień 3:1, K.S. Kraśnik 15:0, Start Tomaszów Lub. 6:0. Skład Juniorek: Karolina Żebura, Aleksandra Bednarz, Oliwia Bzówka, Marta Sierkowska, Patrycja Bronikowska, Alicja Krępińska, Estera Radziszewska, Roksana Kozłowska, Maja Petryk, Martyna Nowosad, Milena Skiba, Jagoda Wróbel, Maja Koza, Anna Wołoch, Agata Kasprzycka i Dominika Kasprzycka. Natomiast najmłodsze piłkarki UKP Suchowiczteam, czyli Orliczki z roczników 2011-13, zakończyły rundę jesienną w ramach Wojewódzkich Mistrzostw Orliczek

Lubelskiego Związku Piłki Nożnej. Decyzją PZPN od bieżącego sezonu nie jest prowadzona klasyfikacja rozgrywkowa dla tej kategorii wiekowej. Dziewczęta zdobywają niezbędną wiedzę i doświadczenie boiskowe. Dla Orliczek Wojciecha Suchowicza udział w Mistrzostwach to debiut, w sumie na 10 meczów pięciokrotnie na ich twarzach gościła radość, a pięciokrotnie to rywalki mogły się cieszyć. Najwięcej celnych trafień zaliczyła Jagoda Mroczek (21 goli). Skład Orliczek: Rozalia Kłos, Karolina Sierkowska, Paulina Sołtys, Barbara Żelechowska, Nicole Serafin, Jagoda Mroczek, Maja Staszczak, Julia Hałas, Nikola Bryk i Natalia Ćwik.

Sztab szkoleniowy UKP Suchowiczteam tworzą trener Wojciech Suchowicz, Katarzyna Suchowicz oraz kierownik drużyny Marcin Siekierda. Podczas wszystkich meczów Juniorki i Orliczki naszego klubu mogły liczyć na wspianą atmosferę i doping licznej grupy kibiców. Udział naszego klubu w rozgrywkach oraz prowadzenie działalności statutowej jest możliwe dzięki dotacjom finansowym z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, samorządów Powiatu Zamojskiego i Gminy Zamość, a także dzięki Sponsorom.

W sezonie halowym, jesienno-zimowym, klub został zgłoszony do rozgrywek LZS, Turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” oraz będzie brał udział w turniejach towarzyskich.

UKP Suchowiczteam

MISTRZOSTWA GMINY W SZACHACH

30 października br., w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w Wysokiem, odbyły się Mistrzostwa Gminy Zamość w Szachach, pod Patronatem Wójta Gminy Zamość. W zawodach wzięło udział 45 zawodników i zawodniczek, rywalizujących ze sobą w ośmiu kategoriach wiekowych. Zostały one przeprowadzone systemem szwajcarskim na dystansie 7 rund. Kategorię dziewcząt klas I-III wygrała Marta Panasiewicz z Pniówka reprezentująca Zamojski Klub Szachowy; w kategorii chłopców z klas I-III miejsce I wywalczył Michał Siek – Zamojski Klub Szachowy, miejsce drugie zajął Hubert Kozyra, a miejsce III Antoni Banach – obaj z UKS Lider Zamość; w kategorii dziewcząt

klas IV-VI kolejne miejsca zajęły: Izabela Lewkowicz – MDK Zamość, Zofia Łagoda – UKS Lider, Alicja Lewkowicz – MDK Zamość; w kategorii chłopców z klas IV-VI wygrał Bartosz Ożóg z Sitańca – UKS Lider przed Krystianem Kiszka z Łabuń – MDK Zamość i Jakubem Kaczmarkiem z Zamojskiego Klubu Szachowego; w kategorii dziewcząt z klas VII-VIII miejsce I zajęła Ewelina Bożek z Płoskiego – UKS Azymut Siedliska; w kategorii chłopców miejsca na podium w kolejności zajęli: Miłoz Duda z Szopinka – Zamojski Klub Szachowy, Kacper Pokorzyński – Zamojski Klub Szachowy i Adam Kowalski z Płoskiego – Zamojski Klub Szachowy; kategoria open kobiety: miejsce I wywalczyła Lena Gałan

– UKS Lider Zamość, miejsce II Monika Bekier z Płoskiego – UKS Azymut Siedliska; kategoria open mężczyźni: miejsce I zajął Wiktor Kiełbiński – UKS Lider Zamość, miejsce II Michał Sałapat – UKS Lider Zamość, miejsce III Maciej Krzyżak – Zamojski Klub Szachowy. Organizatorem Mistrzostw był Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem. Zawodnicy za zajęcie miejsc I-III otrzymali medale i dyplomy. Dyplomami nagrodzono także wszystkich zawodników z klas I-VI. W trakcie rozgrywek zawodnicy mogli korzystać z gorącej herbaty i poczęstunku. Szczegółowe wyniki zawodów znajdują się na stronie internetowej <http://www.chessarbiter.com/turnieje/2021>. **GOK: KC**

GRAND PRIX POLSKI W KOLUCHSTYL

W dniu 16 października br., w Księżynie pod Białymstokiem, swój debiut w grupie seniorów zaliczyło dwoje zawodników Uczniowskiego Klubu Sportowego „Terminator” Wysockie. W zawodach wzięli udział medaliści Mistrzostw Świata i Europy w Koluchstyl. W grupie seniorów, w kategorii wagowej 70 kg open, Wiktoria Dudek zdobyła III miejsce. W tej kategorii medal złoty wywalczyła utytułowana zawodniczka z UKS Sorga Zamość Magdalena Wojtał. W grupie seniorów Marek Makowski, po ciężkich walkach w grupie i o brązowy medal, w końcowej klasyfikacji zajął V miejsce. Były to ich pierwsze starty w grupie seniorów. Zawody były także debiutem trenerskim pani Edyty Dudek.

Podczas podsumowania imprezy pamiątkową monetą koluchstyl z rąk Prezydenta Światowej Organizacji Koluchstyl Wiesława Kolucha – twórcy pierwszego polskiego stylu walki, otrzymał prezes naszego klubu Sławomir Dudek.

Koluchstyl to dyscyplina, w której mogą walczyć zawodnicy z różnych stylów walki. W jego formie sportowej podstawową zasadą jest walka w parterze, podczas której przynajmniej jedno kolano musi dotykać

podłoża. Drugą formą tego stylu jest forma bojowa, gdzie zawodnicy trenują techniki samoobrony z wykorzystaniem pałki i kija.

Na podstawie przesłanych materiałów GOK KC

KARATE KYOKUSHIN W BIAŁYMSTOKU

W sobotę 30 października 2021 roku w Białymstoku odbył się Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin IKO PODLASIE CUP 2021 r. W turnieju wzięło udział 358 zawodników z 29 klubów. Spośród zawodników z terenu Gminy Zamość medal srebrny wywalczył Kamil Matwiejczuk w kumite w kategorii kadeków -35 kg. Druga z reprezentantek Gminy, Maria Łochin, tym razem zakończyła swój udział w zawodach bez medalu, ale z wielkim doświadczeniem, które mamy nadzieję zaowocuje w kolejnych startach. Wszystkim zawodnikom gratulujemy udanego startu. **Krzysztof Policha**

BIULETYN
SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

Redaktor Naczelny: Ryszard Gliwiński
Zastępca Redaktora Naczelnego: Jarosław Kalbarczyk
oraz gminne kolegium redakcyjne

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian, skracania, redagowania lub odrzucania nadesłanych do publikacji materiałów tekstowych i fotograficznych. Materiały przesłane do Redakcji nie będą zwracane. Redakcja prosi o dostarczanie tekstów i zdjęć za pomocą specjalnego formularza na stronie www.gminazamosc.pl – zakładka MENU / „Wyślij materiał do publikacji”.

Opracowanie i dystrybucja: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem, **Zgłoś błąd:** e-mail: gok@gminazamosc.pl
Wydawca: Gmina Zamość, ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość, tel./fax 84 627 00 83, www.gminazamosc.pl
Druk: Drukarnia STANDRUK, ul. Mariana Rapackiego 25, 20-150 Lublin, Nakład: 4000 egz.

Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość w Wysokiem zaprasza na:

Bożonarodzeniowe warsztaty plastyczne, pt.

BOMBKA CHOINKOWA Z ELEMENTAMI SZTUKATERII

**Miejsce: GOK - Wysokie 154, 22- 400 Zamość
poniedziałek, 13.12.2021 - godz. 16:30**

IDA ŚWIĘTA! ZRÓB SOBIE BOMBKĘ!

Poziom trudności:

warsztaty dla osób dorosłych i młodzieży w wieku 16+

Organizator zapewnia bezpłatnie artykuły plastyczne.

Uwaga! Prosimy o przyniesienie własnych suszarek do włosów – do utwardzania zdobień.

Ilość miejsc ograniczona!

TYLKO NA ZAPISY! (najmilej widziane osoby zaszczepione)

Zapisy telefoniczne:

tel. (84) 639 29 59 wew. 60 – od poniedziałku do piątku w godz. 10:00-14:00
(decyduje kolejność zgłoszeń)

Moderator warsztatów: Animatorka Daria Popko (GOKGZ)

Planowany czas trwania zajęć: 2,5 do 3 godzin.

**Zajęcia odbędą się w reżimie sanitarnym DDM
(Dystans – Dezynfekcja – Maseczka)**